

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΔ'

ΤΕΥΧ. Α'

ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1997

ΑΡΙΘ. 4

Σχεδιάσμα - Μνημόνιον ἐπισημάνσεων καὶ παραινέσεων πρὸς φοιτητὰς*

12. Ὑπευθυνότης στὸ ζήτημα τῆς σχέσεως τῶν δύο φύλων.

Τὸ ποιμαντικὸ ἔργο στὶς τάξεις τοῦ φοιτητικοῦ κόσμου πρέπει ἐπίσης νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ γεγονός ὅτι οἱ φοιτηταὶ καὶ οἱ φοιτήτριες βρίσκονται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ἐνώπιον τοῦ προβλήματος τῆς σχέσεως τῶν δύο φύλων, τὸ ὁποῖο ἤδη κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδο τῆς φοιτήσεως στὸ Λύκειο ἔχει ἀρχίσει νὰ γίνεται κατὰ τὸ

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

μᾶλλον ἢ ἦττον ὀξύ καὶ πιεστικόν. Οἱ νέοι χρειάζεται νὰ διαφωτισθοῦν διὰ νὰ κατανοήσουν, ὅτι πρέπει νὰ προφυλαχθοῦν ἀπὸ τὸ ἐκφυλιστικὸ φαινόμενο τοῦ «πανσεξουαλισμοῦ», ὁ ὁποῖος μέσα σὲ καθαρῶς νατουραλιστικὰ καὶ ἠδονιστικὰ πλαίσια ἐξαίρει τὸν θεόδοτο σπινθήρα τῆς ἔλξεως μεταξὺ τῶν δύο φύλων πάνω ἀπὸ τὶς ἀνώτερες πνευματικὲς ἀξίες. Ἔτσι ἡ ἀποκοπὴ τῆς ἐνοστικώδους «σεξουαλικῆς» ὁρμῆς ἀπὸ τὰ ἀνθρωπολογικά, ἠθικά, ἀνθρωπιστικά, πολιτιστικά καὶ θρησκευτικὰ πλαίσια καὶ ἀπὸ τὶς διάφορες κοινωνικὲς, νομικὲς καὶ πολιτικὲς συναρτήσεις τῆς ὁδηγεῖ λ.χ. στὸ ὅτι ὁ νέος συχνὰ δὲν συμπεριφέρεται σὲ μιὰ κοπέλλα, ὅπως θὰ ἠθελε νὰ συμπεριφέρονται οἱ ἄλλοι στὴν ἀδελφή του ἢ στὴν μέλλουσα σύζυγό του ἢ στὴ μητέρα του, ὅταν αὐτὴ ἦταν σὰ νειῶτα τῆς. Ἡ ἔλλειψις χριστιανικῶν ἀνθρωπιστικῶν κριτηρίων ἐξηγεῖ ἐπίσης διατὶ γιὰ μερικὲς νεάνιδες ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπαληθεύονται οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους στὸ ἔργο «Φάουστ» τοῦ Γκαίτε ἐκστομίζει ὁ Βαλεντίνος λέγοντας

πρὸς τὴν ἀδελφή του Μαργαρίτα: «Ἀρχισες μ' ἕναν μυστικά, κατόπιν κι ἄλλος τρέχει, κι ἂν σ' ἔχουν καμιά δωδεκαριά, ἢ πόλις ὅλη σ' ἔχει». Γιὰ τὴν «σεξουαλικὴ ἀπελευθέρωσι» τῶν νεανίδων, τὴν ὁποία προπαγανδίζει καὶ ὁ ψευδοφεμινισμός, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν οἱ λόγοι τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «Ἄνδρες οἱ νομοθετοῦντες καὶ κατὰ γυναικῶν ἢ νομοθεσία».

Τὸ παραισθησιογόνον ναρκωτικὸ τοῦ «πανσεξουαλισμοῦ» ἔχει ἐγκαθιδρύσει τὴν στυγνὴ τυραννία του στὶς σύγχρονες κοινωνίες. Ἄρα, τὸ ποιμαντικὸ καὶ συμβουλευτικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ συντελῇ ὥστε ἐκεῖνοι μὲν, ποὺ βρίσκονται στὴν κατάστασι τοῦ «σεξουαλικῆς ψυχεδελισμοῦ», νὰ διακόπτουν τὴ χρῆσι τοῦ ναρκωτικοῦ τούτου καὶ νὰ ἀποτινάσσουν τὶς ἀλυσίδες τῆς ψυχοσωματικῆς σκλαβιάς, οἱ δὲ ὑγιῶς σκεπτόμενοι νέοι, στὸ «κατεστημένο» τῆς «σεξουαλικῆς ἐπαναστάσεως» τῶν ἡμερῶν μας, νὰ ἀντιτάσσουν μιὰν ἠρωϊκὴν ἀντεπαναστάσι. Οἱ ἀληθῶς ἐλεύθεροι νέοι δὲν ἐπιτρέπουν νὰ ρυμουλκοῦνται ἀπὸ τὴ μάζα, ἀλλὰ ἔχουν ὡς σύνθημά τους τοὺς λόγους τοῦ Σωκράτους στὸν «Κρίτων» τοῦ Πλάτωνος: «Οὐδὲ πάνυ φροντιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοί..., ἀλλ' ὅ,τι ὁ ἐπαῖων, ὁ εἶς, ἢ ἀλήθεια». Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ ἐπαῖων, ὁ εἶς εἶναι ὁ Χριστός, ποὺ εἶπεν: «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (Ἰωάν. ιδ' 6).

Ἐὰν ἡ ἀπόλυτος ἐγκράτεια εἶναι δυνατὴ πρὸς χάριν ἐπιγείων καὶ ἐνδοκοσμικῶν σκοπῶν (λ.χ. πρὸς χάριν τῆς ἐπιτεύξεως ἢ διατηρήσεως ἑνὸς ἀθλητικοῦ ρεκόρ ἢ πρὸς χάριν μιᾶς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης μέσα σ' ἕνα ἐπιστημονικὸ ἐργαστήρι ἢ σπῆλαιο), πολὺ περισσότερο ἢ ἐγκράτεια εἶναι δυνατὴ ὡς ἀποτέλεσμα ὑγιῶς χριστιανικοῦ πνευματικοῦ προσανατολισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐξασφαλίζει εὐκόλως στοὺς νέους τὴ νίκη: «Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ» (Φιλιπ. δ' 13). (Περὶσσότερα σχετικῶς, ὡς καὶ τὸ ζήτημα τῆς διαφωτίσεως στὸ ζήτημα τοῦ γάμου, ἔχομε ἀναπτύξει

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 114 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

στά έξης: Εύαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Γενετήσιος 'Αγωγή, 'Αθήναι, 1989, του ίδιου, Κρίσιμα προβλήματα των νέων, 'Αθήναι 1987, σσ. 30-35).

13. Δείγμα γενικών παραινήσεων προς νέους φοιτητάς και φοιτήτριες.

'Ας έπιτραπή στον γράφοντα να κατακλείση το παρόν Σχεδιάγραμμα - Μνημόνιον στοιχείων συμβουλευτικού λόγου προς νέους φοιτητάς και φοιτήτριες με τον επίλογο τής προσφωνήσεως αυτού, ως του τότε Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου 'Αθηνών, κατά την έπίσημη τελετή όρκωμοσίας των πρωτοετών φοιτητών και φοιτητριών μέσα στην ιστορική Αίθουσα Τελετών του αρχαιότερου 'Ανωτάτου Πνευματικού 'Ιδρύματος τής χώρας. 'Η προσφωνήσις αυτή κατέληγε με τις έξης γενικές παραινήσεις:

«Λοιπόν κρατήστε την ψυχή σας ελεύθερη για ένα τέτοιο εύγενικό αγώνα. Δείξτε την αδιαλλαξία εκείνη, που δεν έπιτρέπει κανένα συμβιβασμό με τα δεσμά τής πνευματικής σκλαβιάς.

»Μην αφήσετε τους διαφόρους ίσοπεδωτικούς όδοστρωτήρες να ίσοπεδώνουν την προσωπικότητά σας. Μην έπιτρέψτε να διαβρωθή ή θέλησίς σας και να αποδιοργανωθή ή προσωπικότης σας με τις έκλεπτυσμένες μεθόδους τής πλύσεως του έγκεφάλου, με την προβολή έπουσιωδών και δευτερευόντων κινήτρων ως ούσιωδών και πρωτευόντων, με την τηλεκατευθυνόμενη πηδαλιούχησι τής συμπεριφοράς από κέντρα αποφάσεων, που είναι έξω απ' το Πανεπιστήμιο και τα πλαίσια τής παραδόσεώς του, με τον ύποσυνείδητο έπηρεασμό, με την μονοδρομήση τής σκέψεως, με την ασύδοτη έλευθερία, που είναι έξισου καταπιεστική, όπως και το πουριτανικό πνεύμα. Κρατήστε κριτικήν έκλεκτικήν στάσι άπέναντι στις διάφορες έπιρροές, άφου προηγουμένως τις διύλιζετε και τις "φιλτράρετε".

»Φυλάξτε την έτοιμότητα προς άνάληψη εύθυνών και προς έπιλογή των αναγκαίων κινήσεων προς άποκρουσι παντός ό,τι μπορεί να όδηγήση στην άπώλεια τής προσωπικής ταυτότητος.

»Φυλαχθήτε από τον κονφορμισμό του πιθηκισμού και ψιττακισμού των φερεφώνων όργάνων και ψυχικών ρομπότ, που παρασύρονται απ' την παραπλανητική έπίδρασι των "μανεκέν" των διαφόρων ιδεών και των "κλισε" των διαφόρων βερμπαλιστικών συνθημάτων.

»'Αναπτύξτε το γνήσιο δημοκρατικό ήθος, που έναρμονίζει την έλευθερία και τα δικαιώματα του ενός με την έλευθερία και τα δικαιώματα των άλλων. Χρησιμοποιήστε την σωστή πολιτικοποίησι, που δεν

έχει καμμιά σχέση με τον έξανδραποδισμό σε κομματικούς μακιαβελισμούς ή σε δογματική μισαλλοδοξία.

»'Εφ' όσον ό άκρος και άπόλυτος "νυχιλισμός" και μηδενισμός είναι άδύνατος' έφ' όσον πάντοτε ό άνθρωπος θέλει κάτι κι έχει κάποιαν ιδεολογία, κλείστε τ' αυτιά σας στις σειρήνες του προπαγανδισμού του ιδεολογικού άποχρωματισμού ή τής αξιολογικής ουδετερότητος, που συνειδητώς ή άσυνειδητώς άποσκοπει στο να μείνη ό δρόμος άνοιχτός για την εισβολή άλλης ιδεολογίας. Μείνате πιστοί στην έλληνορθόδοξη δημοκρατική παράδοσι, γιατί, όπως είπώθηκε, μερικοί στον τόπο μας θολώνουν νερά για ν' άποτρέπουν άλλους να επιδίδωνται στην πνευματική άλεια, ένθ οι ίδιοι πυρετωδώς έτοιμάζουν για τα ψάρια δίκτυα, άγγίστρια, δολώματα και καμάκια.

»Κατά τη διάρκεια των σπουδών σας πρέπει να συνειδητοποιήσετε πως οι πολιτιστικές σας δραστηριότητες ή τα χόμπυ σας ή ή σωστή πολιτικοποίησις δεν θα πρέπει να άποβαίνουν εις βάρος του κυρίου σκοπού τής φοιτητικής σας ιδιότητος, που είναι ό πλήρης έπιστημονικός σας καταρτισμός. Μόνον μ' αυτόν, μέσα στα ύποδειχθέντα πλαίσια, θα γίνετε στο μέλλον όχι ούραγοί, αλλά πρωτοπόροι σκαπανείς» (Πανεπιστημίου 'Αθηνών, 'Επίσημοι Λόγοι - Πρυτανεία Εύαγγέλου Δ. Θεοδώρου, 1980-81. 'Αθήνα 1982, σσ. 244-45).

(Τέλος)

Σημείωσις: 'Αρκετά σημεία των έπισημάνσεων και παραινήσεων, που παρουσιάσθηκαν στο άνωτέρω Σχεδιάγραμμα - Μνημόνιον, αναπτύσσονται έκτενέστερον στα έξης δημοσιεύματα του γράφοντος: 1) 'Η Αιώνία 'Αλήθεια, έν 'Αθήναις 1960. 2) 'Ωλοκληρωμένα προσωπικότητες, έν 'Αθήναις 1961. 3) Σχέσεις Χριστιανισμού και 'Επιστήμης, έν 'Αθήναις 1966. 4) 'Ελληνική 'Εκκλησία και Νεότης, έν 'Αθήναις 1970. 5) Τί προσφέρει ή χριστιανική πίστις εις τον έπιστήμονα, έν 'Αθήναις 1972. 6) 'Ο ώλοκληρωμένος έπιστήμων, έν 'Αθήναις 1973. 7) Μαθήματα Κατηχητικής ή Χριστιανικής Παιδαγωγικής, 'Αθήναι 1975. 8) Λόγος προς φοιτητάς τής Θεολογίας για την έναρξι του ακαδημαϊκού έτους, 'Αθήνα 1975. 9) Τα προβλήματα τής ελληνικής νεολαίας και ή αντιμετώπισις αυτών υπό τής 'Εκκλησίας, έν 'Αθήναις 1975. 10) Τα όρια τής έπιστημονικής γνώσεως (Πρυτανικός Λόγος), 'Αθήνα 1981. 11) Γνώσις και 'Αξίες, 'Αθήνα 1987. 12) Τό ιδεώδες τής 'Ελληνικής Παιδείας, 'Αθήνα - Λονδίνο 1987. 13) Πανεπιστήμιον και Θεολογία, 'Αθήνα 1987. 14) Γενετήσιος 'Αγωγή, 'Αθήναι 1989. 15) Προσφωνήσις κατά την όρκωμοσίαν των πρωτοετών φοιτητών του έτους 1980-1981: Πανεπιστημίου 'Αθηνών, 'Επίσημοι Λόγοι, Πρυτανεία Εύαγγέλου Δ. Θεοδώρου, 1980-1981, 'Αθήνα 1982, σσ. 244-245.

Ἑπόμνημα

εἰς τὸν Κανόνα τῆς Ἑορτῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ*

Η' ᾠδή. Μὲ τὸ δ' τροπάριον τῆς η' ᾠδῆς: «Ὑψουμένου ξύλου, ραντισθέντος ἐν αἵματι...», καὶ πάλιν ὁ ἱερός ὕμνωδός καλεῖ τὰς οὐρανίους δυνάμεις νὰ ὑμνοῦν τὸν Τίμιον Σταυρόν, τὸν ραντισθέντα διὰ τοῦ ἀχράντου αἵματος τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ, καὶ νὰ ἐορτάζουν τὴν δι' αὐτοῦ (τοῦ Σταυροῦ) ἀνάκλησιν εἰς τοὺς οὐρανοὺς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Αἱ οὐράνιαι δυνάμεις, αἱ ἀείποτε χαίρουσαι,

Τοῦ Σεβ. Μητροπ. Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας
κ. **Κωνσταντίνου**

θεώμεναι ἐνώπια ἐνώπιω τὸ πρόσωπον τῆς τρισηλίου Θεότητος, ἦτο ἐπόμενον νὰ σκυθρωπάσουν καὶ λυπηθοῦν διὰ τὸ πάθος τοῦ Κυρίου καὶ Δημιουργοῦ των. Ἐν τούτοις, ὁ ἱερός ὕμνωδός καλεῖ τὰς δυνάμεις αὐτὰς νὰ ὑμνοῦν τὸ ραντισθὲν διὰ τοῦ ἀχράντου αἵματος τοῦ Κυρίου τρισμακάριστον ξύλον, διὰ τοῦ ὀπρίου ἐπετεύχθη τῶν γηγενῶν ἢ ἀνόρθωσις καὶ ἡ ἐπάνοδος των εἰς τοὺς οὐρανοὺς, δεδομένου μάλιστα ὅτι τὸ πάθος τοῦ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ προσπαγέντος Σωτήρος εἶναι ὅλως ἐκούσιον καὶ διῆ καὶ ἐντελῶς πρόσκαιρον.

4. Συμμετοχὴ τῆς κτίσεως εἰς τὸ θεῖον πάθος

Ὁ ἄνθρωπος, ἡ κορωνὶς τῆς θείας δημιουργίας, εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐπλαστουργήθη μετὰ τὴν δημιουργίαν ὀλοκλήρου τοῦ ἄλλου κόσμου, ὁ ὁποῖος ἐδημιουργήθη διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἐν τούτοις μετὰ τὴν πώσιν εἰς τὴν ἁμαρτίαν, ἡ κτίσις μετέβαλε τὴν συμπεριφορὰν αὐτῆς ἐναντι τοῦ κυρίου της, ὁ ὁποῖος πλέον μὲ μόχθον καὶ ἰδρώτα ἐλάμβανεν ἐξ αὐτῆς ὅ,τι ἐχρειάζετο.

Αὕτη ἡ κτίσις δὲν ἔμεινεν ἀπαθὴς καὶ ἀδιάφορος ἐπὶ τῷ πάθει τοῦ Σωτήρος καὶ Δημιουργοῦ της. Καὶ πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἀπαθὴς, ἀφοῦ Ἐκεῖνος ὅστις ἔπασχεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἦτο ὁ Κτίστης καὶ συντηρητὴς της, ὁ ὁποῖος ἔπασχεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ χάριν ἐκείνου, διὰ τὸν ὁποῖον κατεσκευάσθη αὕτη;

Θ' ᾠδή. Μὲ τὸ β' τροπάριον τῆς θ' ᾠδῆς: «Ἀγαλλέσθω τοῦ δρυμοῦ ξύλα σύμπαντα, ἀγιασθείσης τῆς φύσεως αὐτῶν...». Ὡς γνωστὸν, μετὰ τὴν παρακοὴν τῶν πρωτοπλάστων, μετεβλήθη ἡ συμπεριφορὰ τῆς κτίσεως ἐναντι τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο ὁ ἱερός ὕμνωδός καλεῖ καὶ τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ νὰ χαροῦν διὰ τὴν ἐπελθούσαν, διὰ τοῦ ἐπὶ Σταυροῦ πάθους τοῦ Κυρίου, μεταβολὴν, ἐπὶ τὰ βελτίω, ἐφ' ὅσον, διὰ τοῦ ξύλου, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, καὶ τὸ ὁποῖον ἦτο φυτευμένον εἰς τὸν παράδεισον τῆς τρυφῆς, ἡγιασθῆ ἢ φύσις.

5. Ἀναφοραὶ ἐν τῷ Κανόνι εἰς τὴν Θεομήτορα

Ἡ Παναγία Παρθένος εἶναι γνωστὸν, ὅτι κατέχει ἐπισημοτάτην θέσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Θεῖαν Λατρείαν, διότι αὕτη ἐπελέγη ὑπὸ τῆς Θεῖας Προνοίας, ὡς ἡ μόνη ἄμωμος ἐν γυναιξί, νὰ ὑπουργήσῃ εἰς τὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μεσιτείαν της πρὸς τὸν Υἱὸν καὶ Κύριόν της, καὶ διὰ τὰ πολλὰ θαυμαστά ἔργα της πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐνεκα τῶν λόγων αὐτῶν ἡ ἱερὰ ὑμνολογία τῆς Ἐκκλησίας μας πολλακίς ἀναφέρεται εἰς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς ὑπερευλογημένης Παρθένου, δοξολογοῦσα τὸν ρόλον της εἰς τὸ μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας, καθὼς καὶ τὰ θαυμαστά ἔργα της.

Εἰς τὸν ὑπ' ὄψει Κανόνα γίνεται ἀναφορὰ εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου μὲ τὰ κατωτέρω τροπάρια.

α) Εἰς τὸν α' εἰρμὸν τῆς θ' ᾠδῆς: «Μυστικὸς εἶ Θεοτόκε παράδεισος...». Ὁ ἱερός ὕμνωδός εἰς τὸν εἰρμὸν τούτον παρομοιάζει τὴν Θεοτόκον μὲ τὸν Παράδεισον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐβλάστανον καὶ ἐκαρποφόρουν πάντα τὰ φυτὰ. Ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἐβλάστησε ἀγεωργήτως, ἄνευ πείρας ἀνδρός, τὸν Χριστόν, ὁ ὁποῖος ἐφύτευσεν εἰς τὴν γῆν τὸν ζωφόρον Τίμιον Σταυρόν, διὰ τοῦ ὁποῖου ἠλευθερώθημεν ἐκ τῆς δουλείας τῆς ἁμαρτίας καὶ διὰ τοῦ ὁποῖου μεγαλύνομεν τὴν Θεοτόκον ὡς μητέρα τοῦ Σωτήρος ἡμῶν.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 125 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

Ἡ Θεοτόκος Παρθένος πράγματι ἀνεδείχθη παράδεισος, παστὰς τοῦ Λόγου ἀμόλυντος. Ἡ παναγία ψυχὴ τῆς εἰς τὴν ὁποίαν δὲν εὗρον ἑ-δαφος νὰ ἀναπτυχθῶν αἱ ἄκανθαι τῆς ἀμαρτίας, καὶ τὸ ἀγιώτατον σῶμα τῆς, τὸ μὴ γνὸν ἀμαρτίαν, ἐκτὸς μόνῃς τῆς προπατορικῆς τοιαύτης, ἐχρησίμειυσεν ὡς παλάτιον τοῦ Παμβασιλέως τῆς δόξης. Ἡ μόνῃ ἀξία προσφορὰ τῆς ἀνθρωπότητος εἰς τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας τῆς ἤ-το ἢ προσφορὰ τῆς Παναγίας Θεόπαιδος, ἐκ τῆς ὁποίας ἀνεβλάστησεν ἀγεωργήτως ὁ Θεάνθρωπος Κύριος, ὁ Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὁ ὁποῖος διὰ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τοῦ ἀχράντου πάθους του, ἦνωσε τὴν γῆν μὲ τὸν οὐρανόν.

Εἰς τὸν εἰρμὸν τοῦ ἑτέρου Κανόνος τῆς θ' ὡσαύτως φθῆς, λέγεται: «Ὁ διὰ βρώσεως τοῦ ξύλου, τῷ γένει προσγενόμενος θάνατος...». Εἰς τὸ τροπᾶριον τοῦτο ὁ ποιητὴς λέγει ὅτι ὁ θάνατος, ὁ ὁποῖος ἐπῆλθε κατὰ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, κατηργήθη διὰ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, διότι ἢ κατὰρα, ἥτις μετεβιβάσθη εἰς σύμπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, διὰ τῆς παραβάσεως τῆς προμήτορος Εὐας, διελύθη διὰ τοῦ βλαστοῦ τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος, τὴν ὁποίαν, ὡς κηῖσασαν τὸν Ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας ἡμῶν, μεγαλύνουν ὄχι μόνον αἱ γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ οὐράνιαι δυνάμεις.

Βλαστὸς τῆς ἀγνῆς Θεομήτορος εἶναι ὁ ἐξ αὐτῆς τεχθεὶς Θεὸς Λόγος, ὁ ὁποῖος ἐγεννήθη ἀσπόρως ἐκ τῆς Παναγίας Παρθένου, καὶ ὁ ὁποῖος ἐκαινοποίησε πᾶσαν τὴν κτίσιν, δεδομένου ὅτι τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸ προελθὸν ἐκ τοῦ προπάτορος Ἀδὰμ εἶχε κληρονομήσει ἐξ αὐτοῦ τὴν ἀμαρτίαν. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς νέος Ἀδὰμ διακόπτει τὴν γενεὰν τοῦ Ἀδὰμ καὶ μὲ τὴν ἀφραστον γέννησίν του δημιουργεῖ ἕνα νέον ἀνθρώπινον γένος.

Εἰς τοῦτο συνετέλεσεν ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος, ὡς νέα Εὐα, ἡ ὁποία διὰ τοῦ καινοῦ τόκου τῆς ζωογονεῖ τὴν νέαν δημιουργίαν καὶ ἐν ταυτῷ καταλύει τὸ κράτος τῆς ἀμαρτίας καὶ τὴν δυναστείαν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπίλογος

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλθε εἰς τὴν γῆν διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἀνθρώπον ἀπὸ τὸ κράτος τῆς ἀμαρτίας. Τὸ ἔργον αὐτὸ ὁ Κύριος τὸ ἐπραγμάτωσε διὰ τοῦ ἐκουσίου πάθους καὶ τοῦ σταυρικοῦ θα-

νάτου του. Μὲ τὸ ἀχραντον αἷμα του, τὸ ὁποῖον ἔρρευσε ἀπὸ τὴν πανακήρατον κεφαλὴν του καὶ τὰς διατρυτὸς χεῖρας καὶ πόδας του, καθῶς καὶ ἀπὸ τὴν λογχισθεῖσαν πλευρὰν του, ἐξηγόρασε τὸ πλάσμα του ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου καὶ ἐκαθάρισεν αὐτὸ ἀπὸ τὸν ρῦπον τῆς ἀμαρτίας.

Τὸ ἴδιον ἔργον ὁ Κύριος ἐπετελεῖ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς ἀσπίλου συλλήψεώς του ἐν τῇ νηδίῃ τῆς Παναγίας Μητρὸς του, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐτελεσιούργει τὸ μυστήριον τῆς θείας οἰκονομίας διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας δουλωθέντος ἀνθρώπου.

Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὁ Κύριος ἐνεκαινίασε νέαν τάξιν πραγμάτων, νέαν δημιουργίαν, καὶ διέπλανε νέον ἀνθρώπον, τὸν εἰς Χριστὸν πιστεύοντα καὶ ἀγωνιζόμενον νὰ μείνῃ μακρὰν τῆς ἀμαρτίας καὶ ἐνωθῆ κατὰ τὴν συντέλειαν τοῦ αἰῶνος, μετὰ τοῦ Σωτῆρος του.

Εὐλογημένος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος θὰ εὗρεθῆ ἔτοιμος κατὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἡμέραν τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ ὁποῖος, μὲ τοὺς πνευματικὸς ἀγῶνας του, θὰ ἔχη κοσμήσει τὴν ψυχὴν του μὲ πίστιν ὀρθὴν πρὸς τὸν Σωτῆρα Κύριον, μὲ ἔργα ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον καὶ μὲ ἀρετάς.

Ὁ Τιμῖος Σταυρὸς, σύμβολον πάθους καὶ ἔργου κοπιώδους, τοῦ ἔργου τῆς πανανθρωπίνης σωτηρίας, εἶθε νὰ χρησιμεύῃ ὡς ὁδηγὸς εἰς τοὺς πνευματικὸς ἀγῶνας πάσης χριστιανικῆς ψυχῆς, καὶ ὡς ἐβοήθει ἀνεκάθεν εἰς τὰς περιστάσεις του τὸν περιούσιον τοῦ Κυρίου λαόν, εἶθε νὰ βοηθῆ καὶ σύμπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον εἰς τὰς διαφόρους τοῦ βίου ἀνάγκας.

(Τέλος)

Ἀρχιμ. Νικολάου Ι. Πρωτοπαπᾶ ΕΧΟΝΤΕΣ ΜΟΡΦΩΣΙΝ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ

Ἀθήνα 1996, σχῆμα 14Χ21 ἑκατ., σσ. 264.

Πενήντα τρεῖς σύντομες, μεστὲς περιεχομένου καὶ ἐποικοδομητικὲς ὁμιλίαι, πού πρωτοδημοσιεύθηκαν στὸ δελτίο «Φωνὴ Κυρίου» κατὰ τὸ ἔτος 1995, προσφέρονται σὲ καλαίσθητο τόμο, μὲ τετράχρωμο ἐξώφυλλο. Πρόκειται γιὰ κείμενα γραμμένα μὲ εὐθύνη καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν ἄνθρωπο. Παρατίθεται τὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα καὶ ἀκολουθεῖ ἡ ἀνάλυσή του. Διευκολυντικὰ τὰ εὑρετήρια χωρίων Π. καὶ Κ. Διαθήκης καὶ θεμάτων. Χρήσιμο βοήθημα γιὰ τοὺς κήρυκες τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ κάθε χριστιανὸ πού ἐπιθυμεῖ νὰ ἀποκτήσει τὴν «μόρφωσιν τῆς εὐσεβείας».

ΕΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΔΟΣ ΣΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

(Όδοιπορικό επίσκεψης της Α.Θ.Π. στο Hong Kong, την Αυστραλία
και τη Νέα Ζηλανδία)*

Βρισβάνη: Την πρωίαν της 17.11 ο Α.Θ.Π. ανέχωρησε για την πρωτεύουσα της Κουηνσλάνδης Βρισβάνη. Στο αεροδρόμιο την υπεδέχθησαν ο πρωθυπουργός R. Borbidge, ο Άπολλωνιάδος Σεραφείμ, κληρός, κοινοτικοί παράγοντες και πλήθος λαού έπευφημούντος αυτήν. Στη συνέχεια κατέλυσε στο ξενοδοχείο Dockside.

Την μεσημβριάν ή Κυβερνήτρια L. Forde της

Του Καθηγ. Δρος **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑ**
Μητροπολίτου Ήλιουπόλεως και Θείρων

ήλιόλουστης αυτής τροπικής και εύλογημένης περιοχής, στην οποία ζούν ειρηνεύοντες άείποτε περί τους 1.400 Έλληνες όπως τόνισε ο Άρχιεπίσκοπος, παρέθεσεν επίσημον γεύμα στο Κυβερνείο.

Μετά δε την μεσημβριάν υπήρχεν ή δεξίωση του δημάρχου Λόρδου J. Soorley και δοξολογία στην ώραιότατη περίκεντρο αίθουσα συναυλιών του δημαρχείου, ή οποία ήτο κατάμεστος από πιστους διαφόρων περιοχών της Κουηνσλάνδης, προσελθόντας για να τιμήσουν τον Πατριάρχη.

Το βράδυ στο Κέντρο της Έλληνικής Κοινότητας παρετέθη γεύμα, παρακαθημένων των χορηγών της Πατριαρχικής επίσκεψης και των μελών της οργανωτικής επιτροπής.

Την πρωίαν της 19.11 είχε διοργανωθεί θαλάσσια έκδρομή με πλοιάριο στο Southport Broadwater, παρουσία πολλών όμογενών. Ήταν και αυτή μια εύχάριστη ανάπαυλα μέσα σε ειδυλλιακό περιβάλλον, κατά την άρχή της οποίας ο δήμαρχος της περιοχής έχαιρέτησε τον Πατριάρχη.

Μετέπειτα έγινε προσκύνημα στον ί. ναό της Άγ. Άννας. Την μεσημβριάν ο πρωθυπουργός της Κουηνσλάνδης παρέθεσε γεύμα στο Κυβερνείο, παρισταμένων πολλών προσωπικοτήτων, έν οίς του ΡΚαθολικού και Άγγλικανού Άρχιεπι-

σκοπού. Περαιωθέντος του γεύματος ή Α.Θ.Π. έπεσκέφθη το γηροκομείο και γηριατρείο του Άγ. Νικολάου στο Highgate Hill, γενομένη τιμητικά δεκτή από τη διεύθυνση του ιδρύματος και την Φιλόπτωχον Άδελφότητα της Κοινότητος.

Στο γηροκομείο αυτό στο όποιο διαμένουν περί τους 62 γέροντες, έντυπωσιάζει όπως και σ' όλα τα ανάλογα ιδρύματα της Άρχιεπισκοπής, ή υποδειγματική όργάνωση, τάξη, καθαριότητα και περιποίηση, πράγμα βέβαια το όποιο σχετίζεται και με τον άυστηρό κρατικό έλεγχο, μια και που το κράτος ένισχύει οικονομικά τους οίκους τούτους. Ο Πατριάρχης περιήλθε όλα τα δωμάτια του γηριατρείου, όπως και άλλαχού, λέγων και ένα λόγον παραμυθίας προς έκαστον των άνιάντως πασχόντων.

Το έσπέρας ή Α.Θ.Π. προσεκύνησε στον ί. ναό Άγ. Γεωργίου Highgate Hill, παρά τον όποιον βρίσκονται οι αίθουσες της Κοινότητος, στη μεγάλη των όποιων έλαβε χώραν το επίσημον δείπνο της Κοινότητος, παρουσία του πρωθυπουργού μετά της σύζυγου του, του δημάρχου, του άρχηγού της άντιπολιτεύσεως, άλλων προσωπικοτήτων και περί των 600 συνδαιτημόνων. Κατά την διάρκεια του δείπνου νέοι και νέες του συγκροτήματος «Έλληνικοί Χοροί», έξετέλεσαν λαϊκούς χορούς.

Συμπερασματικά λεκτέον, ότι και ή επίσκεψη αυτή έστέφθη υπό έπιτυχίας και χαροποίησε τους Έλληνες της παροικίας, οι όποιοι έχουν βαθειές έδώ τις ρίζες τους άν λάβει κανείς υπόψη, ότι ή σύζυγος του πρώτου Κυβερνήτη της πολιτείας G. Bowen ήταν ή Κερκυραία Λαίδη Διαμαντίνα, την όποια μνημονεύουν μέχρι της σήμερον.

Την πρωίαν της 20.11 ο Πατριάρχης ανέχώρησε μέσω Σύδνεϋ εις Νέαν Ζηλανδίαν, προπεμφθείς υπό του Άρχιεπισκόπου Στυλιανού και του Άπολλωνιάδος Σεραφείμ.

Ι. Μητρόπολις Νέας Ζηλανδίας

Στο αεροδρόμιο της πρωτευούσης Wellin-

* Συνέχεια εκ της σελ. 129 του υπ' άρ. 3 τεύχους.

gton την Α.Θ.Π. ύπεδέχθησαν ό Νέας Ζηλανδίας Διονύσιος, ό Ζήλων Σωτήριος, κληρικοί, οί πρέσβεις τής Τουρκίας H. Guvener και Έλλάδος Γ. Κωνσταντής, ό Γ. Πρόξενος τής Έλλάδος, εκπρόσωποι τής κυβερνήσεως και τής όμογενείας.

Η χώρα αυτή, ή πατρίδα τών ιθαγενών Maori, είναι όμορφη, καταπράσινη με ποικίλα έξπρεσιονιστικά τοπία, άπέραντες παραλίες και γραφικά τεράστια Fjord, ένα τών όποίων θυμίζει έντονα τό Βόσπορο, έξ ού και ή όνομασία του Oriental Beach.

Ό αντίποδας τούτος έχει μιá ζωντανή θάλασσα, πού συχνά τή δέρονουν ισχυροί άνεμοι και πού φιλοξενεί μέσα της φάλαινες και νοστιμότατους άστακούς τών βράχων, πού ζούν άπό τά τροφικά ύπολείμματα τών θαλασσιών κητών. Ό άριθμός τών Έλλήνων τής χώρας αυτής κυμαίνεται μεταξύ τών 4-5.000.

Άκολούθως ό Πατριάρχης όδηγήθηκε στο κατάλυμα τού ξενοδοχείο Plaja International, όπου και τόν άνέμενον άρκετοί όμογενείς για να τόν χαιρετίσουν.

Στή συνέχεια έτελέσθη έσπερινός στόν μικρό σέ μέγεθος Μητροπολιτικό ί. ναό τού Άγ. Άνδρέου Miramar, στο τέλος τού όποίου έγιναν οί είθισμένες προσφωνήσεις άπό μέρους τού οικείου Ποιμενάρχου και τής Α.Θ.Π., έπειτα δέν ύπήρχε δεξίωση στην κοινοτική αίθουσα τού ναού.

Τό βράδυ, ό πρέσβυς τής Τουρκίας, ένας έξαίρετος και άριστοκράτης διπλωμάτης, παρέθεσεν δείπνον πρός τιμήν τού Πατριάρχου εις τήν θαυμασίαν τοπιογραφικώς και άλλως τουρκικήν πρεσβείαν. Κατ' αυτό ή άτμόσφαιρα ύπήρξεν ιδιαίτερα φιλική και έγκάρδια.

Τήν 21.11 ή Α.Θ.Π. έτέλεσε τήν θ. Λειτουργίαν στόν ί. ναό Ευαγγελισμού τής Θεοτόκου Victoria συλλειτουργούντων αυτή τής έξ άρχιερέων συνοδείας της, τού Ποιμενάρχου Διονυσίου και τού Ζήλων Σωτηρίου. Κατ' αυτήν παρίστατο ό Γ. Κυβερνήτης τής Χώρας M. H. Boys μετά τής συζύγου του. Έπηκολούθησε κατάθεση στεφάνου στο Έλληνικό - Νεο Ζηλανδικό μνημείο πεσόντων κατά τόν Α' Παγκόσμιο Πόλεμον.

Μετά τήν δεξίωση τής Κοινότητας στο Parthenon Hall, κατά τήν όποία προσεφέρθη πρός τόν Πατριάρχη πολύτιμον έκ σκληράς πέτρας όπλον-σκήπτρον τών φυλάρχων τών Maori, ή

Α.Θ.Π. έπεσκέφθη τόν δήμαρχον Hutt, J. Terris, έπειτα δέ τόν ί. ναόν Άγ. Νεκταρίου Petone, τó Μουσείον Ίστορίας τού Άποικισμού τής Αυστραλίας και τόν άγγλικανικόν ί. ναόν τού Άγ. Ίακώβου. Μετά μεσημβριαν ύπήρχε μιá συνέντευξη με τούς δημοσιογράφους στο κατάλυμα τού Πατριάρχου.

Τό βράδυ στο ίδιο ξενοδοχείο έλαβε χώραν τó επίσημον δείπνο τής Κοινότητας, στο όποιο παρέστη ό Γ. Κυβερνήτης μετά τής συζύγου του Λαίδης Hardie και άλλες προσωπικότητες.

Κατά τήν άρχήν τής εκδηλώσεως αυτής ύπήρχε ιδιαίτερος χαιρετισμός φωνητικού, άσματικού και χορευτικού χαρακτήρα ύπό τής όμάδος Ngati Poneke Young Maori, άποτελουμένης έκ πέντε γυναικών και έπτá άνδρών με παραδοσιακή εμφάνιση και στολές, στο τέλος τού όποίου έξετελέσθη και ό διπλούς «άσπασμός» δια τής μύτης. Ήταν κάτι τó πολύ ένδιαφέρον και έκφραστικόν άπό πολλές άπόψεις, έστω και άν άπεδόθη άπό μιá «έπαγγελματική» όμάδα, πού συνετέλεσε να άπολαύσουμε κάποια γεύση ένός εθίμου τού ιθαγενούς αυτού λαού τής Νέας Ζηλανδίας.

Τήν 22.11 ή Α.Θ.Π. έκαμε επίσημο επίσκεψη στο δήμαρχο τού Wellington M. Blumsky, γενόμενος τιμητικά και έντός έγκαρδίου άτμοσφαιρας δεκτός, και μετέπειτα κατέθεσε στέφανο παρουσία τού Τούρκου πρέσβευς και τού άγγλικανού ιερέως M. Brown στο μνημείο τού K. Atatürk, πού ύψώνεται σέ μαγευτική παραθαλάσσια τοποθεσία. Τέλος τήν μεσημβριαν ό Γ. Κυβερνήτης παρέθεσε επίσημον γεύμα στο μέγαρό του, παρισταμένου τού πρωθυπουργού τής χώρας, τού ΡΚαθολικού επισκόπου, τών πρέσβευς Τουρκίας και Έλλάδος και εκπροσώπων τής όμογενείας.

Άξιον ύπογραμμίσεως τυγχάνει τó γεγονός, ότι κατά τó γεύμα εκείνο τó ζεύγος τού Γ. Κυβερνήτου ήτο άκρως λεπτόν και άκριβές, όπως άλλωστε επιτάσσει ή παραδοσιακή άγγλική έθιμοτυπία, πράγμα όμως τó όποίον τρόπον τινά προσέλαβε και μιá ύπέρβαση με τή ρύθμιση καθ' ήν, παρὰ τά παραδεδομένα, στόν Πατριάρχη τιμής ένεκεν έδόθη θέσις στο κέντρο τής τραπέζης, ούτως ώστε να τόν περιστοιχίζουσ ό Γ. Κυβερνήτης και ό πρωθυπουργός. Μετά τó γεύμα ή Α.Θ.Π. κατηθύνη στο άεροδρομίο προπεμφθείσα ύπό τού Ποιμενάρχου και τού βοηθού του Έπισκόπου, εκπροσώπου τής Κυβερνήσεως, τών πρέσβευς κ.ά.

(Συνεχίζεται)

Μαρτύριον καὶ μαρτυρία τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως*

Δεδοξασμένα ἐλαλήθη ἀληθῶς, Παναγιώτατε Δέσποτα, περὶ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀνὰ τοὺς αἰῶνας καὶ μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης. Καὶ σήμερον, μόλις ἐπανακάμψασα ἡ Ὑμετέρα Θειοτάτη Παναγιώτης ἐκ τῆς ἱερᾶς ἀποδημίας Αὐτῆς εἰς τὴν μακρυνὴν Αὐστραλίαν, ἔνθα μετέφερε τὴν μαρτυρίαν καὶ τὸ μαρτύριον, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας
κ. ΜΕΛΙΤΩΝΟΣ

στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς τὰ ἐκεῖ φιλόθεα τέκνα τοῦ Θρόνου καὶ διεπίστωσε καὶ ἰδίως ὄμμασι τὴν ἀκμὴν καὶ πρόοδον καὶ εὐστάθειαν τῆς ἐκεῖ ἐπαρχίας, ζῆλον ἔνθεον καὶ πρόοδον εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ἀρίστην ὀργάνωσιν, εὐγενῆ καὶ φιλόφρονα διάθεσιν εἰς ἀμίλλαν καὶ ἐδοκίμασε ποικίλην καὶ δυσπερίγραπτον ἀρωγὴν, «Ἀνδρέαν τὸν Χριστοῦ Μαθητὴν ὑμνοῦμεν οἱ πιστοί, Πέτρου τὸν σύγγονον καὶ συναίμονα ὕμνοις δοξάζομεν· καὶ λόγοις τιμῶμεν τὸν τοῦ Λόγου αὐτόπτην καὶ ὑπουργόν».

Εὐφημοῦμεν τὸν Πρωτόκλητον ἐπὶ τῇ ἐνθέῳ μνήμῃ αὐτοῦ καὶ προσπίπτομεν εὐγνωμόνως Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, τῷ καλέσαντι καὶ ἀποστείλαντι αὐτὸν μετὰ τοῦ Πρωτοκορυφαίου Πέτρου καὶ τῶν λοιπῶν μαθητῶν, λαλήσαι τὰ μεγαλεῖα τῆς τρισηλίου Θεότητος ἀπὸ ἄκρων ἕως περάτων τῆς γῆς.

Ἐφθασεν ὁ μακάριος καὶ εἰς τοὺς τόπους τούτους. Καὶ εὐηγγελίσθη λόγον ἀληθείας· λόγον ζωῆς· ὁδὸν σωτηρίας. Διὸ καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὡς πρωτοῦργόν τῆς πίστεως, πρωτόθρονόν τε καὶ πρωτοστάτην τῆς Ἐκκλησίας ταύτης Ἀνδρέαν σεμνοπρεπῶς κατὰ χρέος γεραίρομεν, οἱ διάδοχοι τῶν πρώτων ἐκείνων κατοίκων τῆς ἀσῆμου τότε πολίχνης τοῦ Βυζαντίου, οἱ ὅποιοι ἠξιώθησαν νὰ γίνουν τέκνα τοῦ φωτὸς διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς σαγήνης αὐτοῦ.

Χαρὰν δὲ δοκιμάζετε ἀσφαλῶς μεγάλην, Παναγιώτατε, ἡ περὶ Ὑμᾶς Ἀγία καὶ Ἱερὰ

* Ἐλέχθη τῇ 30ῃ Νοεμβρίου 1996, Θρονικῇ Ἑορτῇ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Σύνοδος, ἡ ὅλη τῶν ἐνταῦθα ἀδελφῶν Ἱεραρχῶν χορεία καὶ σύμπας ὁ εὐαγγῆς κλήρος καὶ ὁ εὐσεβῆς λαὸς τῆς Πόλεως· χαρὰν ἐπὶ τῷ γεγονότι, ὅτι κατηξίωσεν ἡμᾶς ὁ ἐν Τριάδι προσκυνούμενος ἀγαθοδότης Θεός, ὅπως πανηγυρίσωμεν καὶ πάλιν τὴν ἱερὰν μνήμην τοῦ καθιδρυτοῦ τῆς ἐνταῦθα Ἐκκλησίας καὶ προστάτου αὐτῆς Ἀποστόλου· χαρὰν δ' ἐπὶ πλέον ἐπὶ τῇ συμμετοχῇ εἰς τὴν Θρονικὴν ταύτην ἑορτὴν πλήθους λαοῦ, ἀδελφῶν Ἱεραρχῶν, ἡγουμένων, μοναχῶν καὶ μοναζουσῶν, ἀντιπροσώπων τοῦ Ἀγιωτάτου Προκαθημένου τῆς πρεσβυτέρας Ρώμης Πάπα Ἰωάννου - Παύλου Β', τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκπροσώπων τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος, καὶ πλήθους συνεορταστῶν, ἀφωσιωμένων τέκνων καὶ διακεκριμένων φίλων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς ὑποδεχομένης πάντας ἐν ἀγάπῃ πολλῇ, τιμῇ καὶ εὐχαριστίᾳ.

* * *

Ὁ ἱερὸς Πατριαρχικὸς ἄμβων, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς κυκλούσας τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν περιστάσεις καὶ τὸ ἐμπερίστατον συμπάσης τῆς ἀνὰ τὴν οἰκουμένην Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, ἐπιθυμεῖ ἵνα στρέψῃ δι' ὀλίγων τὴν προσοχὴν πάντων πρὸς δύο γνωρίσματα τοῦ τε ἑορταζομένου Ἀποστόλου καὶ τῆς τιμώσης αὐτὸν Ἐκκλησίας: τὴν *μαρτυρίαν* καὶ τὸ *μαρτύριον*.

«Εὐρήκαμεν» τὸν ποθοῦμενον Μεσσίαν πρῶτος ὁ Ἀνδρέας τρανῶς διελάλησε (Ἰωάν. 1,41). Καὶ διὰ τὴν *μαρτυρίαν* ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν τῆς πίστεως ταύτης ἠξιώθη *μαρτυρίου*, καὶ δὴ σταυρικοῦ. Σημειώνει ὁ Συναξαριστὴς σχετικῶς: «Ποίας δόξης, ποίου πλοῦτου, ποίας τρυφῆς» ἠῦφρανε τὸν Ἀπόστολον ὁ Ἀνθύπατος, ὡς ἄλλος Πιλάτος ἐπιτρέψας αὐτῷ συμμορφοῦσθαι τοῖς παθήμασι τοῦ Διδασκάλου, καὶ ποίας ἄλλης δόξης καὶ τιμῆς ζηλωταὶ δύνανται νὰ εἶναι οἱ καὶ σήμερον τὴν μνήμην αὐτοῦ ἀληθῶς σεβόμενοι, εἰμὴ τῆς εὐθαρσοῦς τοῦ Εὐαγγελίου *μαρτυρίας*, ἔστω καὶ ἂν σύνδρομον αὐτῆς πολλάκις τυγχάνει αὐτὸ τοῦτο τὸ *μαρτύριον*;

Ἴδου τὸ ἐρώτημα, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει ἐπι-

χειρήσει ὁ ἱερός ἄμβων νὰ δώσῃ ἀπάντησίν τινα ἐκ τῆς ἐν γένει ἐμπειρίας τοῦ παλαιφάτου τούτου Κέντρου τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, καὶ δὴ τῆς ἐμπειρίας τῶν ἐσχάτων χρόνων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ παρόντος καιροῦ. Μάλιστα δὲ ἐπειδὴ προσεγγίζει, χάριτι Θεοῦ, ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς δευτέρας ἐν Χριστῷ Χιλιετίας εὐπρόσδεκτος κρίνεται ἡ εὐκαιρία διὰ τὴν ἐν εὐχαριστία καὶ μετανοίᾳ ἀνασκόπησιν τῶν γενομένων, ἐκτίμησιν τῶν ὄρωνμένων, καὶ ἐνόρασιν τῶν ἐπερχομένων.

Καὶ περὶ τῆς μαρτυρίας μὲν, μαρτυρίαι πρόκεινται ἀψευδεῖς περὶ τοῦ τί ὄντως σημαίνει ἀποστολή καὶ μαρτυρία κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν (Τίτ. 1,1). Μαρτυρία μυριάδος ὄλης μεγάλων τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας Πατέρων καὶ ἐκλεῶν Διδασκάλων καὶ Θεολόγων θεηγόρων, τῆς πίστεως τὴν ἀκρίβειαν καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ἦθος, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμίῶν τὴν τάξιν θεαρέστως διαταξαμένων. Καὶ σὺν αὐτοῖς ἑτέρα μυριάς ὁμολογητῶν καὶ ὁσίων καὶ ἀσκητῶν, καὶ μοναχῶν καὶ μοναζουσῶν, ἀγιογράφων καὶ ὑμνογράφων καὶ μελωδῶν, ἀρχιτεκτόνων τοῦ τε πνεύματος καὶ τῆς ὕλης, διακόνων καὶ διακονισσῶν τοῦ ἐλέους, βασιλέων εὐσεβῶν καὶ λοιπῶν τῆς εὐεργεσίας θεραπευτῶν, ἱεραποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν ἐθνῶν καὶ πλῆθος ὄλον ἐργατῶν ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου, κηρῦκων τοῦ λόγου Αὐτοῦ, εὐαγγελιστῶν τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ πανοικτίρμονος Θεοῦ. Γνωρίσματα δὲ τῆς μαρτυρίας ταύτης ἢ ἀυθεντικότης, ἢ ἀκρίβεια, ἢ συνέχεια, ἢ συνέπεια, ἢ πιστότης, τὸ πνεῦμα τοῦ εὐγνωμόνως παραλαμβάνειν καὶ ἀσφαλῶς παραδίδειν: «Οἱ Προφῆται ὡς εἶδον, οἱ Ἀπόστολοι ὡς ἐδίδαξαν, ἢ Ἐκκλησία ὡς παρέλαβεν, οἱ Διδάσκαλοι ὡς ἐδογματίσαν, ἢ Οἰκουμένη ὡς συμπεφρόνηκεν... οὕτω κηρῦσσομεν, Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους ἐν λόγοις τιμῶντες... ὡς αὐτοῦ γνησίου θεράποντας... καὶ τὴν κατὰ σχέσιν προσκύνησιν ἀπονέμοντες... Αὕτη ἢ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἢ πίστις τῶν Πατέρων, αὕτη ἢ πίστις τῶν Ὀρθοδόξων, αὕτη ἢ πίστις τὴν Οἰκουμένην ἐστήριξεν», αὕτη καὶ μόνη ἢ μαρτυρία τῆς Μεγάλης ταύτης Ἐκκλησίας.

Ἡ ὁμολογία αὕτη τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ Εὐαγγελίου Αὐτοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῇ βασιλικῇ ἐστία τῆς Ρωμηοσύνης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐντεῦθεν διάδοσις αὐτοῦ διὰ τῆς καταρτίσεως καὶ ἀποστολῆς ἱεραποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν τε περιοίκων λαῶν

καὶ ἄλλων τὰ πέρατα τῆς γῆς οἰκούντων, ὑπῆρξεν ἔργον ὄντως θαυμαστόν, ὑψίστη δωρεὰ τῆς χάριτος τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, τοῦ πάντας ἀνθρώπους θέλοντος σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν (Α' Τιμ. 2,4). Μόνον ὡς ἀένας προέκτασις καὶ ἐνέργεια τοῦ μυστηρίου τούτου τῆς θείας συγκαταβάσεως, τοῦ Σταυροῦ, τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ μαρτυρία αὕτη καὶ ἡ ἀδιάλειπτος μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ὅπως διαφυλαχθῇ ἀλώβητος καὶ ἀκεραία ἢ πίστις καὶ ἡ ἀλήθεια τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ διηνεκοῦς σχεδὸν καὶ ἰσχυροτάτης ἀντιπαλότητος ἀντιπαλότητος, ἐνίοτε δὲ καὶ σφοδρᾶς συγκρούσεως πνευμάτων τε καὶ ρευμάτων πολλῶν ἐν μέσῳ πλανῶν καὶ παθῶν ἐν μέσῳ ἀλλοφύλων καὶ ἀλλοδόξων ἐν μέσῳ χλευασμῶν καὶ ἐπιστημονικοφανῶν ἀμφισβητήσεων ἐν μέσῳ ἀπειλῶν καὶ θανάτων!

Ὅμως, τὸ πρῶτον τελικὸν συμπέρασμα τῆς δισχιλιετοῦς ταύτης μαρτυρίας τῆς πίστεως εἶναι, ὅτι «ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται» (Α' Τιμ. 2,9) καὶ τὸ δεύτερον συμπέρασμα τῆς δισχιλιετοῦς ὁμολογίας τῆς πίστεως εἶναι ὅτι τῆς μαρτυρίας σύμφυτον καὶ ἐν πολλοῖς ἀναπόφευκτον συνακόλουθον τυγχάνει τὸ ἕτερον γνώρισμα τῆς ἀληθοῦς ἀποστολικότητος, δηλαδὴ τὸ μαρτύριον.

Ἀμέτρητον τὸ πλῆθος τῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων «ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον» (Ἀποκ. 6,9). Ἐκείνων τὸ αἷμα βοᾷ καὶ περιττὸν καταδεικνύει τὸν ἀποδεικτικὸν λόγον ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ θεοφροῦρητον τοῦτο Κέντρον τῆς Ὀρθοδοξίας, τὸ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ χάριν αὐτῆς πάλαι τε καὶ πολλάκις καὶ ἐπ' ἐσχάτων διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου διελθὸν καὶ διερχόμενον ἔτι. Ἐνταῦθα καὶ ἐντεῦθεν ὁμιλοῦν Μάρτυρες καὶ Νεομάρτυρες, ὁμολογηταὶ καὶ κήρυκες διαπρύσιοι τοῦ θείου λόγου, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι ἀπλοῖ καὶ ἀγράμματοι ἴσως κατὰ τὴν παιδείαν καὶ ἀδελφοὶ κατὰ τὸ φρόνημα τοῦ κόσμου τούτου, εὐλαβεῖς δ' ὅμως λαμπαδηφόροι τῆς πίστεως τῆς ὀρθοδόξου καὶ ἀμωμήτου. Ὅμιλοῦν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ' κρᾶζοντες ἢ σιωπῶντες ὁμιλοῦν πολλοί, ἀκόμη καὶ αὐτοὶ οἱ λίθοι ἢ δὲ Ἐκκλησία τῶν τοῦ Χριστοῦ πενήτων, τῶν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων τὰ αἵματα ὡς πορφύραν φέρουσα καὶ βύσσον, προσπίπτει τῷ Εὐεργετῇ ἐσταυρωμένῳ Κυρίῳ αὐτῆς, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας διηνεκῶς εὐχομένη.

(Συνεχίζεται)

ΑΓΙΑ ΦΙΛΟΘΗΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ*

«*Ἀθηναίων ἡ πόλις ἡ περιώνυμος,
Φιλοθέην τιμᾷ τὴν ὀσιομάρτυρα,
καὶ ἀσπάζεται αὐτῆς τὸ θεῖον λείψανον,
ὅτι ἐβίωσε σεμνῶς καὶ μετέλλαξε τὸ ζῆν,
ἀθλήσει καὶ μαρτυρίῳ,
καὶ πρεσβεύει πρὸς τὸν Σωτῆρα,
διδόναι πᾶσι τὸ θεῖον ἔλεος*».

Λάμπει εἰς πνευματικὸν στερέωμα καὶ τοὺς θόλους τῆς Ἐκκλησίας ἡ πολυώνυμος μορφή καὶ τὸ μαρτύριον τῆς Ἁγίας Φιλοθέης τῆς μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ, τὴν ἐτησίαν μνή-

Τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Νεοχωρίου κ. **Παύλου**

μην τῆς ὁποίας σήμερον ἐορτάζομεν μὲ ἰδιαίτε-
ραν ψυχικὴν χαρὰν, χαρὰν τε πνευματικὴν, ποὺ
μόνον εἰς τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ὁρθόδοξον πίστιν
βιώνομεν διὰ τῶν ἐορτῶν τῶν Ἁγίων μας ὡς
«φωτόμορφα τῆς Ἐκκλησίας τέκνα».

Οἱ Ἅγιοι ἴστανται εἰς τὴν ζωὴν ἡμῶν ὡς ὀ-
ρη ὑψηλά, ὡς φῶτα λάμποντα καὶ φωτίζοντα τὰ
σκοτῆ τοῦ κακοῦ καὶ τῆς ἁμαρτίας. Οἱ Ἅγιοι
εἶναι οἱ μάρτυρες, οἱ δείκται τοῦ ἐναρέτου καὶ
ἁγίου βίου. Τὰ δὲ μαρτύρια, τὰ θαύματά των
καὶ ὁ λόγος των εἶναι καὶ ἡ χαρὰ τῶν εὐσεβῶν
Χριστιανῶν.

Σήμερον ὁ καθεὶς καλεῖται, μετ' εὐλαβείας
καὶ θαυμασμοῦ ν' ἀπενίσῃ τὴν Νεομάρτυρα Ἁ-
γίαν Φιλοθέην καί, ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὸ μαρτύ-
ριόν της, νὰ στρέψῃ διὰ μετανοίας τὴν ζωὴν του
πρὸς τὸν Σωτῆρα Χριστόν, ὅπως τὰ ἄνθη στρέ-
φουν πρὸ τὸν ἥλιον.

Ἡ Ἁγία Φιλοθέη ἐγεννήθη εἰς Ἀθήνας τὸ
1522 ἐξ εὐσεβῶν γονέων, εὐγενῶν τε καὶ πλου-
σίων. Βενιζέλου τὸ γένος. Νυμφευθεῖσα εἰς ἡλι-
κίαν 18 ἐτῶν, ἐχῆρευσε μετὰ τριετίαν καὶ μετὰ
10ετίαν ἀπεβίωσαν καὶ οἱ γονεῖς της, Συρίγη καὶ
Ἄγγελος. Κληρονομήσασα πλοῦτη ἱκανά, διέθε-
σε αὐτὰ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ πόνου καὶ τῆς
δυστυχίας τῶν συνανθρώπων της.

Ἐκτίσεν τὸν παρακειμένον Ἅγιον Ἀνδρέαν
καὶ τοὺς λοιποὺς ἀναγκαίους χώρους εἰς Ἱερὰν
Μονὴν μέσα εἰς τὴν καρδιάν τῶν Ἀθηνῶν καί,

παραπλεύρως εἰς τὴν ἑλληνικὴν Ἀκρόπολιν, ὑ-
ψωσεν τὴν πνευματικὴν τῆς πίστεως Ἀκρόπολιν,
ποὺ θέρμαινε μὲ φιλανθρωπίες καὶ ἔργα θαυμα-
στά καὶ ἀπίστευτα τὴν ἀποσταμένην ἐλπίδα τοῦ
Γένους, τοῦ Γένους ποὺ στὴν πορείαν του ἀτύ-
χησε καὶ ἔξῃ τότε τὴν πιδὸ σκληρὰν δοκιμασίαν
του.

Εἰς τὴν παρακειμένην Μονὴν τοῦ Ἁγίου
Ἀνδρέου ἡ Ἁγία Φιλοθέη ἐμεγαλοῦργησε ὡς
ἀπλή μοναχὴ καὶ ὡς ἡγουμένη, ὅπου τότε ἐφά-
νησαν τὰ πολλὰ τῆς ψυχικῆς καὶ φιλάνθρωπα χα-
ρίσματα.

Ἰδρυσεν Νοσοκομεῖον καὶ Ξενῶνα, Σχολῆς
χειροτεχνίας καὶ ἔργων τέχνης διὰ νέους καὶ
νεάνιδας, ἀπλόχερα μοίραζε εἰς τοὺς ἀπόρους
καὶ ἐνδεεῖς τὰ χρειαζόμενα διὰ τὴν ζωὴν των,
ἀλλὰ κυρίως ἰδρυσεν εἰς τὴν Ἀθήνα τὸ 1580
Ἑλληνικὰ Σχολεῖα, ὅπου ἐδιδάσκοντο τὰ Ἑλλη-
νόπουλα τὴν γλῶσσαν, τὴν ἱστορίαν των καὶ τὴν
θρησκείαν των.

Τοῦτο ἦναψεν τὸ μένος τῶν βαρβάρων.

Ἡρπάγη βιαίως ἐν καιρῷ νυκτός, ἀγρυπνίας
εἰς τὴν Μονὴν οὔσης, ἐδάρη ἀγρίως ἕως θανά-
του καὶ ἀφέθη εἰς ἡμιθανή κατάστασιν. Μετὰ
πενθήμερον ἀπέθανεν ἐν μέσῳ φρικτῶν πόνων,
τὴν 19ην Φεβρουαρίου 1589.

Τὸ στόμα τῆς Ἁγίας ἐσίγησεν, αἱ χεῖρες της,
ποὺ μοίραζαν τὸν ἄρτον εἰς τοὺς πεινασμένους,
παρέλυσαν μαρτυρικῶς θανάτῳ, τὰ αἶμα της κα-
τέφλεγεν τὰ στήθη τῶν Ἀθηναίων, ποὺ ἔπρεπε
μὲ μόνον ἐφόδιον τὴν πίστιν, νὰ ἀνθέξουν τὰ
πάθη τῆς ἰδικῆς των Μεγάλης Ἑβδομάδος, ἡ ὁ-
ποία εὐρίσκετο ἀκόμη εἰς τὴν ἀρχὴν.

Ἡ λαϊκὴ μουσα τῶν Ἀθηνῶν ἐξύμνησεν, ὀ-
σον τίποτε ἄλλο, τὴν μορφήν τῆς Ἁγίας Φιλο-
θέης, τὴν καλοσύνην, τὴν ἀγάπην καὶ τὰ καλού-
δια, ποὺ ἀφειδῶς διένεμεν, ἀλλὰ κυρίως τὴν
ζωηρὰν ἀπήχησιν ποὺ εἶχε ἡ θυσία της εἰς τὴν
ψυχικὴν, ἐθνικὴν τε καὶ θρησκευτικὴν, ἐνίσχυσιν
τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν πέριξ.

Ἡ σημερινὴ μνήμη τῆς Ἁγίας Φιλοθέης,
μαρτυρησάσης ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατριδος, φέ-
ρει εἰς τὴν μνήμην ὅλων τοῦ Νεομάρτυρας τοῦ
ἔθνους καὶ τὰ μαρτύριά των.

Ἀπὸ τὴν ἄλωσιν τῆς Βασιλίδος τῶν Πόλεων
νέοι διωγμοὶ ἄρχονται διὰ τοὺς πιστοὺς τοῦ Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ. «Οὐκ ἔστι πόλις καὶ τόπος, ὅπη

* Λόγος πανηγυρικός, ἐκφωνηθεὶς εἰς τὸν Μητροπολιτι-
κὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Ἑορτῆς
τῆς 19ης Φεβρουαρίου 1997.

των Ὁρθοδόξων ἡμῶν οὐ προχέονται ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τὰ αἵματα...», γράφει ὁ Ἱεροσολύμων Νεκτάριος τὸ 1650.

Καὶ ὁ Ἅγιος Νικόδημος, ὁ Ἁγιορείτης, ἀποκαλεῖ τοὺς Νεομάρτυρας «ἠλίους λαμπροὺς ἐν νυκτὶ τῆς δουλείας, καὶ ἀγκύρας στερρεὰς ἐν καιρῷ τρικυμίας, οἵτινες ὑπέναπτον τοὺς πιστοὺς πρὸς θεῖαν ἀγάπην καὶ ἐστήριζον σαλευομένης καρδίας πρὸς πίστιν τὴν ἔνθεον» καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα.

Οἱ Νεομάρτυρες εἶναι νέοι κατὰ τοὺς χρόνους, ἀλλὰ παλαιοὶ κατὰ τὰ μαρτύρια. Ἔχουν κοινὰ σημεῖα. Οἱ Νεομάρτυρες ἀναφαίνονται ὡς συνέχεια τῶν ἀρχαίων μαρτύρων, ὡς δεῦτεροι Γεώργιοι, ὡς δεῦτεροι Δημήτριοι, ὡς νέοι Θεόδωροι, ὡς δεῦτεροι Χαράλαμποι, ὡς νέοι Ἀπόστολοι, ὅμοιοι μὲ τοὺς πρώτους, ὄχι τόσοσιν διὰ τὴν ταυτότητα τῶν ὀνομάτων, ὅσον διὰ τὴν ὁμοιότητα τῶν μαρτυρίων.

Ὁ Νεομάρτυς ὁμολογεῖ τὴν πίστιν του, «εἶμαι χριστιανός», ἀλλὰ καὶ τὴν ἐθνικὴν του συνείδησιν «εἶμαι Ἕλληνας, γραικός, ρωμῆς», δι' αὐτὸ καὶ διώκεται.

Ὁ Νεομάρτυς ἔχει αὐτὴν τὴν διπλὴν ὄψιν, τὴν διπλὴν ἀποστολὴν εἰς τὸν κόσμον. Ἀγωνίζεται διὰ τὴν ἐθνικὴν καὶ θρησκευτικὴν του συνείδησιν, αὐτὴν ὁμολογεῖ, δι' αὐτὴν διώκεται καὶ μαρτυρεῖ, δι' αὐτὴν ξεχυλίζει ἐν μαρτυρίοις τὸ αἷμα του, βέβαιος ὄν, ὅτι τοῦτο θὰ ποτίσῃ τὸ ἐθνικο-θρησκευτικὸν δένδρον τοῦ Γένους καὶ θὰ φέρῃ τοὺς ἐπιθυμητοὺς καρπούς.

Ἡ συνείδησις καὶ τὰ μαρτύρια τῶν μαρτύρων ἔχουν βαθεῖαν θεολογικὴν θεμελίωσιν εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν.

Εἰς τὰ βιβλικὰ ἀναγνώσματα τοῦ σημερινοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκούμε τὸν ἴδιον τὸν Θεὸν νὰ λέγῃ:

«Γίνεσθέ μοι μάρτυρες,

Κἀγὼ μάρτυς Κύριος ὁ Θεός,

καὶ ὁ παῖς μου, ὃν ἐξελεξάμην».

Ὁ πρῶτος μάρτυς εἶναι ὁ Θεὸς Πατήρ, καθ' ὅτι ὁμολογεῖ εἰς τὸν κόσμον τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν βάπτισιν καὶ τὴν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, μὲ τοὺς λόγους «σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα».

Ἄλλὰ καὶ ἡ πραγματάωσις ὑπὸ τοῦ Υἱοῦ τοῦ θεοῦ σχεδίου τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου δὲν εἶναι διὰ τὸν Πατέρα-Θεὸν ἄνευ πόνων καὶ ὀδύνης, βλέποντα τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ, τὸν ἀγαπητόν, ἐπὶ Σταυροῦ κρεμάμενον καὶ τὴν ἀγωνίαν αὐτοῦ

κορυφουμένην εἰς τὸν κῆπον τῆς Γεθσημανῆ καὶ νὰ στάζῃ ἐπὶ τῆς γῆς ὁ ἰδρῶς Αὐτοῦ «ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος».

Ὁ δεῦτερος μάρτυς εἰς τὸν κόσμον εἶναι ὁ Υἱός, «ὁ παῖς μου, ὃν ἐξελεξάμην», κατὰ τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὑφίσταται τὸ μαρτύριον, σταυρούμενος, «ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν», «εἶπε γὰρ Θεοῦ εἰμι υἱός». Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁμολογεῖ τὴν θεότητά του, ποὺ ἐπαναλαμβάνουν ἐν συνεχείᾳ ὅλοι οἱ μάρτυρες.

Οὕτω ἡ ὁμολογία τῆς θεότητος τοῦ θεανθρώπου εἰς τὸν κόσμον, τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, τοῦ ἰδίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὄλων τῶν μαρτύρων εἶναι τὸ κοινὸν τούτων ἰδίωμα καὶ ἀποτελεῖ μίαν ἀδιάκοπον ἐν τῇ πίστει καὶ διαρκῆ συνέχεια, ἀναγομένη διὰ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων καὶ τοῦ Σταυρωθέντος Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα.

Ἡ ὁμολογία εἰς τὸν κόσμον τῆς θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀπεσταλμένου ἵνα σώσῃ τὸν κόσμον, συνοδεύεται ἀπὸ μαρτύρια καὶ ὀδύνην.

Οἱ μάρτυρες πιστεύουν ἀκραδάντως εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' αὐτὸ ἐπαναλαμβάνουν καὶ διακονοῦν εἰς τὸν κόσμον διὰ μέσου τῶν αἰώνων τὴν περὶ τῆς θεότητος τοῦ θεανθρώπου ὁμολογίαν τοῦ τε Θεοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ.

Ἰδοὺ ἐπιγραμματικῶς ὁμολογία Νεομάρτυρος, συγχρόνου τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, καλουμένου διὰ τῆς βίας καὶ τῆς ἀπειλῆς μαρτυρίων, ν' ἀρνηθῇ τὸν Χριστόν, ὡς Θεόν:

«Ἐμοί, ᾧ ἐπαρχε, Χριστὸς πλοῦτος, Χριστὸς ἐμοὶ ζωὴ, Χριστὸς ἐμοὶ ἔρως.

Χριστὸς ἐμοὶ Θεός, Χριστὸς ἐμοὶ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Οὐδὲν με τῆς αὐτοῦ ἀγάπης χωρῖσαι πόποτε δυνήσεται

οὐ πῦρ, οὐ ξίφος, οὐ λιμός, οὐ κόσμος, οὐ πλοῦτος...

ἀλλὰ μέχρ' ἐμῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς ὑπὲρ τῆς ἐμῆς πίστεως ἀγωνισθήσομαι.

Ταῦτα παρὰ τῆς ἐμῆς γλώσσης ἀκηκῶς, ᾧ ἐπαρχε,

ποίει ὅ σοι δοκεῖ (κάννε ὅ,τι νομίζεις).

Τέμνε, σφάττε, καίε, θύσον πυρὶ, μεληδὸν διαίρει (τὰ μέλη μου κομματίζε), ἀνηλεῶς τιμῶρει, ἀπεινώς - ἀφειδώς - κόλαζε,

ἐμὲ γὰρ ὄλωσ' οὐκ ἀποστήσεις τῆς τῶν Χριστιανῶν εὐσεβοῦς πίστεως».

Ὁ μάρτυς μὲ τὰ μαρτύρια σκοπεῖ εἰς τὸν ἐξαγνισμὸν ἀπὸ τὰ κρίματά του, εἰς τὸν ἀγιασμόν του, εἰς τὴν μετοχήν του εἰς τὴν θεῖαν μακαριότητα ὡς καὶ εἰς τὴν στήριξιν τῶν ὁμοθησίων του. Διὰ τῶν μαρτυριῶν ὁ μάρτυς καὶ οἱ πιστοὶ ἀνάγονται εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ Γολγοθᾶ καὶ εἰς τὸ σωστικὸν μυστήριον τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου.

Ὁ μάρτυς κάμνει γνωστὴν τὴν Παντοδυναμίαν καὶ τὴν Παρουσίαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον, δεικνύων, θεῖα δυνάμει, διὰ τῶν μαρτυριῶν του, ἰάσεις, θεραπείας, σημεῖα καὶ θαύματα θαυμαστά.

Θεῖα δυνάμεις ἐλαφρύνει τοὺς πόνους τῶν μαρτύρων καὶ ἐνδυναμώνει ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτῶν τὴν προθυμία. Ὁ μάρτυς εἰς τὰ μαρτύρια βλέπει τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, ὁ Ἅγιος Χαράλαμπος κ.ἄ., βλέπει ὁράσεις Ἀγγέλων καὶ θεῖου φωτός, ὡς ὁ Ἅγιος Ἐθνομάρτυς Σεραφεῖμ Φαναρίου καὶ Νεοχωρίου τῆς Θεσσαλίας καὶ πλῆθος ἄλλοι καὶ ἔτσι οἱ μάρτυρες προγεύονται τὴν χαρὰν καὶ τὴν δικαίωσιν, πού ἐλπίζουν καὶ ἀναμένουν μετὰ τὰ μαρτύρια.

Ὁ μάρτυς μὲ τὸ μαρτύριόν του ἀποβαίνει σκευὸς ἐκλογῆς καὶ θεῖον ὄργανον, κηρύσσει ἀδιαλείπτως καὶ κατὰ τὸν πλέον καταλήπτῶν καὶ ζωντανὸν τρόπον τὴν δόξαν τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὰ μαρτύρια τῶν μαρτύρων ὁμιλοῦν εἰς τὴν ψυχὴν ἐκάστου δυναμικώτερον ἀπὸ οἰονδήποτε γραπτὸν ἢ προφορικὸν λόγον διὰ τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λύτρωσιν καὶ σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπ' αὐτὴν τὴν ἔννοιαν οἱ διώξεις τῶν μαρτύρων, οἱ δαρμοὶ, οἱ φυλακίσεις, οἱ ἐξορίες, οἱ ζημιές, τὰ αἵματα καὶ ὅλα τὰ δεινὰ κολαστήρια, πού ὑπέστησαν, χαρακτηρίζονται ὡς «χαρίσματα θεϊκά, δωρεές καὶ ἀξιώματα οὐράνια», ἀφοῦ οἱ μάρτυρες ἀποβαίνουν δι' ὅλων αὐτῶν φορεῖς, διδάσκαλοι, καὶ ὁμολογηταὶ τῆς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποκαλυπτομένης εἰς τὸν κόσμον θεῖας ἀληθείας.

Ὁ θεσμὸς τῶν μαρτύρων εὐλογεῖται καὶ ἐξαγνίζεται ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς χρόνους τῆς Π. Διαθήκης:

Οἱ Ἅγιοι τρεῖς Παῖδες ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς τῆς καμίνου, ὁ Προφήτης Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Μακκαβαίων, προτρέπουσα μάλιστα τὰ τέκνα αὐτῆς νὰ ὑπο-

μείνουν ἄχρι τέλους τὸ μαρτύριον, ὁ πολυπαθὴς Ἰώβ, τὰ ὑπὸ τοῦ Ἡρώδου σφαγιασθέντα νήπια, ὁ ἀποκεφαλισθεὶς Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, καὶ πλῆθος ἄλλων γνωστῶν τε καὶ ἀγνωστων εἶναι οἱ δίκαιοι μάρτυρες τῆς Π. Διαθήκης.

Οὕτω ἡ παράδοσις καὶ ἡ ἀδιάκοπος συνέχεια τῶν μαρτύρων, ἐκκινουῖσα ἀπὸ τοὺς βαθεῖς χρόνους τῆς Π. Διαθήκης καὶ καθαγιασθεῖσα εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Γολγοθᾶ, φθάνει διὰ τῶν μαρτύρων ἕως ἡμᾶς σήμερον, ζωογονεῖ τὴν πίστιν καὶ τὴν στρατευομένην Ἐκκλησίαν καὶ ἀφυπνίζει τοὺς Χριστιανούς.

Ἴδου ἡ μεγάλη τιμὴ τῶν μαρτύρων εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Ἐκκλησίας ὅλης. Ἐκ τούτου δὲ καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ μάρτυρες κέκτηνται τὴν θεῖαν χάριν τῆς θαυματουργίας, καθ' ὅτι ὁ ἐμπυτσοὺς καὶ μάστιγας καὶ μαρτύρια δεχόμενος χάριν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἀφομοιώνεται μὲ τὴν θεϊκὴν δόξαν τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου, δι' αὐτὸ καὶ τὰ σκηνώματα τῶν μαρτύρων ἀκτινοβολοῦν θεῖον φῶς μετὰ τὰ μαρτύρια καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀναδύουν εὐωδίαν πολύτιμον καὶ ἐπιτελοῦν ἰάσεις θαυμαστές.

Τέλος, κατὰ τὸν Ἅγιον Νικόδημον τὸν Ἀγιορείτην, ὅλοι οἱ βαπτισμένοι πιστοὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος εἶναι μάρτυρες εἰς τὸν κόσμον τῆς θεῖας Δόξης, δεχθέντες εἴτε τὸ βάπτισμα τοῦ αἵματος (μαρτυρίου), εἴτε τὸ βάπτισμα τῆς κολυμβήθρας καὶ ὀφείλουν πίστιν εἰς τὸν Σταυρωθέντα Ἰησοῦν Χριστόν καὶ «ὡς ἐκεῖνος — ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς — περιεπάτησεν, οὕτως καὶ οὗτοι ὀφείλουσιν περιπατεῖν».

Ὅμως, ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω, διὰ τοὺς Νεομάρτυρας τοῦ Γένους ἰσχύει καὶ κάτι ἄλλο:

Ὅλοι οἱ Νεομάρτυρες, πιστοὶ μὲν εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ δέ, εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ μεσ' ἀκόμη εἰς τὰ μαρτύρια ἀνεφώνουν καὶ τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ ἐννοοῦσαν τὴν Πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Ἀπολογούμενοι, ἐτόνιζον, «ἐγὼ γραικὸς γεννήθηκα, γραικὸς καὶ θ' ἀποθάνω», ὁμολογοῦντες τὴν διπλὴν τῶν συνείδησιν καὶ ταυτότητα, τοῦ ὀρθοδόξου βαπτισμένου Χριστιανοῦ καὶ τοῦ γνησίου Ἑλλήνου.

Οἱ θυσίαι τῶν Νεομαρτύρων ἀναπτέρωναν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν, τὸ θάρρος καὶ τὴν ἐλπίδα τοῦ Γένους. Μὲ τὸ ἔργον τῶν καὶ τὴν σύστασιν πλειάδος Ἑλληνικῶν Σχολείων προετοίμασαν καὶ συνέβαλον ἀποφασιστι-

καὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας. Ὁ Ἐθνομάρτυς Ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἵδρυσεν ἀμέτρητα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ ἡ σήμερον ἐορταζομένη Ἁγία Φιλοθέη ἔκτισεν εἰς τὴν καρδιά τῆς Ἀθήνας τὸ 1580 ἀρκετὰ διὰ τὴν ἐποχὴν Ἑλληνικὰ Σχολεῖα.

Ἡ Ἐκκλησία καὶ τὸ Ἔθνος ὀφείλουν πολλὰ εἰς τοὺς Νεομάρτυρας καὶ οὐδέποτε θὰ ξεχάσωμεν τὴν ὑπὲρ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος θυσίαν των καὶ τὰ μαρτύριά των. Τὸ αἷμα των βοᾷ καὶ πρὸς ἡμᾶς σήμερον, γίνεσθε μάρτυρες πιστοὶ καὶ ἔτοιμοι ὑπὲρ πίστεως καὶ Πατρίδος.

Πανηγυρίζουσα Ὁμήγυρις,

Οἱ Νεομάρτυρες εἶναι πρόσφατος καύχησις τῆς Ἁγίας μας Ἐκκλησίας, πού πάντοτε λάμπει καὶ ἀκτινοβολεῖ θεῖαν Χάριν καὶ ζωὴν καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ λαμπρότερα κεφάλαια τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Δὲν ἠγωνίσθησαν διὰ προσωπικὰ ὀφέλη, οὔτε διὰ δόξαν, οὔτε διὰ ὑστεροφημίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν πίστιν καὶ τὸ Ἔθνος. Εἶχον ὅλα τὰ γνωρίσματα τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Καί, ὅπως ὁ Σταυρωθεὶς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἔλαβεν ἐκ τῆς θυσίας Του τὴν Χαρὰν εἰς τὴν Ἀνάστασιν, ἔτσι καὶ οἱ Νεομάρτυρες ἔλαβον πλήρη τὴν ἱκανοποίησιν, καθ' ὅτι οἱ ἀγῶνες καὶ τὰ μαρτύριά των ἐγένοντο οἰονεὶ ἢ δρόσος, ἢ τροφή καὶ τὸ προᾶγγελμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἐσήμανεν ὑπὸ τῆς θείας προνοίας ἡ τεταγμένη ὥρα. Ἐνεσάρκωσαν τὴν σπερματικὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ἔθνους, ἦσαν οἱ πρόδρομοι τῆς μεγάλης ὥρας.

Καὶ σήμερον καὶ χθὲς καὶ αὔριον καὶ πάντοτε, Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος, ὀφείλομεν πολλὰ εἰς τοὺς Νεομάρτυρας.

Ἡ σήμερον ἐορταζομένη Ἁγία Φιλοθέη, παραλλήλως πρὸς τὰ κάλλη τοῦ σώματος, εἶχε καὶ ὑπέροχες ψυχικὰς ὠραιότητες, αὐτὲς, πού εἶναι ἴδιον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Μὲ τὸν παρθενῶνα τῆς, μὲ τὰ σχολεῖα τῆς, μὲ τὰ μετόχιά τῆς, μὲ τὶς οἰκογενειακὰς τῆς σχέσεις ἐστήριξεν καὶ διέσωσεν χιλιάδας νεανίδων ἀπὸ τὸν εὐτελισμὸν καὶ τὸν κλονισμὸν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς των συνειδήσεως. Καὶ τοῦτο ἔφερεν ἐγγὺς εἰς τὴν ζωὴν τῆς τὸν μαρτυρικὸν στέφανον.

Δι' αὐτὸ σήμερον εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς, τῆς Ἀρχόντισσας τῶν Ἀθηνῶν ὅπως τὴν ἀπεκάλουν οἱ σύγχρονοὶ τῆς ἀπὸ τὶς πολλὰς ἀγαθοεργίας, ἐὰν ἐνεθυμήθωμεν, ἐπιγραμματικῶς ἔστω, ὅτι ὁ χρόνος τοῦ λόγου μικρὸς, τὸ μαρτύριον καὶ τὴν δόξαν τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου, τῆς Ἁγίας

Τριάδος καὶ τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων, τὸ ἐπράξαμεν διὰ δύο λόγους:

Πρῶτον μὲν, καθ' ὅτι τὸ ἔμβλημα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ αἷμα τοῦ Γολγοθᾶ, ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων. Δι' αὐτὸ ἐν αὐτῇ ψάλλομεν «τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων σου, ὡς πορφύραν καὶ βύσσον τὰ αἵματα, ἡ Ἐκκλησία Σου στολισμένη δι' αὐτῶν βοᾷ σοι...».

Δεύτερον δέ, καθ' ὅτι ὁ λόγος ἠθέλησεν νὰ ἐξομοιώσῃ τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῆς σήμερον ἐορταζομένης Ἐθνομάρτυρος Ἁγίας Φιλοθέης, τῆς Ἀθηναίας, μὲ τὰ μαρτύρια τῶν μεγάλων τῆς πίστεως μαρτύρων καὶ μὲ τὰ κατορθώματα τῶν μεγάλων τοῦ Ἔθνους ἡρώων, ἀφομοιωθεῖσα ἡδὴ καὶ ἡ ἴδια διὰ τοῦ μαρτυρίου εἰς τὴν δόξαν τοῦ Σταυροῦ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μαρτύρων.

Δι' αὐτὸ, ὦ φιλότατη ἡμῶν Πατρίς, σκύψε σήμερον καὶ καταφίλησε ἕνα ἀκόμη ἄξιο καὶ γενναῖον σου παιδί καὶ τ' ὄνομά του γράψε γράμμασι χρυσοῖς εἰς τὰς δέλτους τῶν ἡρώων σου καὶ ἡμιθέων, ὅπως σὺ γνωρίζεις.

Ἡμεῖς δέ, ὦ φιλέορτοι, «φωτόμορφα τῆς Ἐκκλησίας τέκνα»,

«τὴν Ὁσιομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἐν ταῖς Ἀθήναις διαλάμψασαν φαινώως, τὴν καὶ μαρτυρικῶ στεφάνῳ κοσμουμένην, τὴν θεῖαν Φιλοθέην πάντες τιμήσωμεν», καὶ Ἔθνος καὶ Ἐκκλησία. Ἀμήν».

Ἀρχιμ. Χριστοφόρου Γ. Σταυροπούλου: **Η ΘΥΡΑ ΤΗΣ ΧΑΡΙΤΟΣ** — Ἱερὰ Ἐξομολόγησις. Σειρὰ «Θεωρία καὶ Πράξις», ἀριθμ. 15, Ἀθήνα 1996, σχῆμα 11X17,5 ἑκατ., σσ. 208.

Χωρισμένο σὲ τέσσερις ἐνότητες (Ἡθεῖα πρόσκλησις — Ἀμαρτία καὶ σωτηρία — Μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις — Ὁ πνευματικὸς πατέρας καὶ ὁ ἐξομολογούμενος) τὸ ἔργο ἀναπτύσσει διεξοδικὰ τὸ μέγα θέμα τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως. Ὁ ἔμπειρος ὡς ἐξομολόγος, ἀλλὰ καὶ ὡς συγγραφέας ἀνάλογων βιβλίων, π. Χριστοφόρος, παρέχει ἕναν ἄριστο ὁδηγὸν σὲ ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ διαβούνη τὴ «θύρα τῆς Χάριτος», γιὰτὶ ὄχι καὶ ἕνα χρήσιμο ἐγχειρίδιο στοὺς λειτουργοὺς τοῦ Μυστηρίου τῆς ἱερᾶς ἐξομολογήσεως.

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ, ΩΣ ΔΙΕΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ (1894-1908)*

Τὸ ἀρχαιότερον αὐτὸ Ἴδρυμα Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς Νεωτέρας Ἑλλάδος, τοῦ ὁποίου τὸν ἀμπελώνα ἐκαλλιέργησε, μὲ πλουσίαν καρποφορίαν, ὁ ἅγιος Νεκτάριος καὶ «ἠγάπησεν ἀπὸ μέσης καρδίας», ὡς ὁ ἴδιος γράφει, καὶ ποῦ ἔχει τὴν τιμὴν καὶ τὴν χαρὰν νὰ σὰς ὑποδέχεται καὶ νὰ σὰς φιλοξενῇ σήμερον εἰς τὰς συγχρόνους ἐγκαταστάσεις του, ἐώρτα-

Τοῦ κ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΦΥΤΡΑΚΗ

Ἵμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Συμβούλου τῆς Ριζαρείου Ἐκκλ. Σχολῆς

σεν, ὡς γνωρίζετε, πρὸ δύο μόλις ἐτῶν, τὴν 150ῆν ἐπέτειον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας του.

Ὡς ἐλέγομεν ἀπὸ τὸ ἴδιον αὐτὸ βῆμα κατὰ τὴν σχετικὴν πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν, ὁ τόσον σπάνιος, διὰ πνευματικὰ Ἴδρύματα εἰς τὸν τόπον μας, ἑορτασμός αὐτός, ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν «γεραρὰν» Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν

* Ὁμιλία, λεχθεῖσα κατὰ τὰς ἑορταστικὰς ἐκδηλώσεις, αἱ ὁποῖαι ὀργανώθησαν ὑπὸ τῆς Σχολῆς, τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν 14ην καὶ 15ην Δεκεμβρίου 1996, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 150 ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ἁγίου Νεκταρίου.

Κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τοῦ Σαββάτου οἱ Καθηγηταὶ καὶ Μαθηταὶ τῆς Σχολῆς ὑπεδέχθησαν Ἱερά Λεῖψανα τοῦ Ἁγίου, τὰ ὁποῖα καὶ ἐλιτάνευσαν εἰς τοὺς χώρους τῶν Διδασκηθῶν τῆς, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐψάλη Μέγας Ἑσπερινός. Τὴν Κυριακὴν, μετὰ τὴν πανηγυρικὴν Ἀρχιερατικὴν θείαν Λειτουργίαν, ὁ ἑορτασμός ἐσυνεχίσθη εἰς τὴν Αἴθουσαν Τελετῶν τῆς Σχολῆς βάσει τοῦ προγράμματος, μετὰ τὰς προσφωνήσεις ἐκπροσώπων τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Σεβ. Μητροπολίτου Ἐφέσου κ. Χρυσόστομου, τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας Σεβ. Μητροπολίτου Χαροῦμ κ. Διονυσίου, τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγ. Βλασίου κ. Ἱεροθέου, τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης Σεβ. Μητροπολίτου Πέτρας κ. Νεκταρίου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπेतῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἱεροθέου, τοῦ Κοσμητοροῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν κ. Χρ. Βοϊλάρη καὶ τοῦ Δ/ντοῦ τῆς Ριζαρείου Πανοσ. Ἀρχιμανδριτοῦ π. Θεοκλήτου Ντζάθα, τὰς διαφόρους πτυχὰς τοῦ ἔργου τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ἀνέπτυξαν οἱ Καθηγηταὶ κ. Ἰωάννης Φουντούλης, Αἰδ. π. Θεόδωρος Ζήσης καὶ Αἰδ. π. Κων/νος Φούσας καὶ οἱ Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτεροι, π. Μιχαὴλ Καρδαμάκης καὶ π. Ἰωάννης Φωτόπουλος.

Σχολὴν νὰ ἀναπέμψῃ, ἐν πρώτοις, τὰς, ἐκ βάθους ψυχῆς, εὐχαριστίας τῆς πρὸς τὸν Θεόν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ὁποίου καὶ μόνον ἠδυνήθη νὰ ἐπιβιώσῃ, ἐν μέσῳ τόσων κραδασμῶν, κοινωνικῶν ἀνακατάξεων, πολεμικῶν καὶ ἄλλων γεγονότων, εἰς τὸ ἀναγεννώμενον Νέον Ἑλληνικὸν Κράτος.

Διὰ πρεσβειῶν δέ, ἀσφαλῶς, καὶ τοῦ ἐν Ἀγίοις Ἐφόρου τῆς, ἁγίου Νεκταρίου, νὰ ἀναβιώσῃ ἐκ τῆς τέφρας τῆς, κυριολεκτικῶς, καὶ μὲ ἠῤῥημέναν μάλιστα δυνατότητα, μετὰ τὴν ὀλοκληρωτικὴν τῆς σχεδὸν καταστροφὴν κατὰ τὸν τελευταῖον παγκόσμιον πόλεμον, παρὰ τὰς ἀπαισιοδόξους δὲ προβλέψεις πολλῶν καὶ ἐκ τῶν ἐνθέρμων Ριζαρειῶν.

Ἀκόμη, νὰ ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τοὺς ἀειμνήστους Ἴδρυτὰς τῆς, τὸν Μάνθον καὶ Γεώργιον Ριζάρη, οἱ ὁποῖοι, ἀπὸ κοινοῦ ἀπεφάσισαν νὰ διαθέσῃ «ὄ,τι τοὺς ἐχάρισεν ἢ ἄκρα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ εὐσπλαχνία, διὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν κόπων καὶ ἰδρώτων», ὡς ἀναγράφεται εἰς τὴν Ριζάρειον Διαθήκην, διὰ τὴν ἴδρυσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Νέας Ἑλλάδος τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, διὰ τὴν ἐκπαιδευσιν νέων, ἵνα «ἐνδυθῶσι τὸ τῆς Ἱερωσύνης ἔνδυμα», καὶ «τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τοῦ Κλήρου καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας», ὡς εἰς τὸ ἴδιον κείμενον ἀναγράφεται.

Ἡ ἀπόφασίς των αὐτῆ ἀποδεικνύει τὸ πόσον ἐνωρὶς οἱ «ὀλιγογράμματοι» αὐτοί, κατὰ τὴν ἐκφρασίαν των, ἀλλὰ «φιλογενεῖς» καὶ φλεγόμενοι ἀπὸ τὰς ἑλληνορθόδοξους παραδόσεις μας Ἑθνικοὶ Εὐεργεταί, εἶχον κατανοήσει, ποῖα ἦσαν αἱ πνευματικαὶ ἐκεῖναι δυνάμεις, τὰς ὁποίας εἶχεν ἀνάγκη τὸ ἀναγεννώμενον Γένος, διὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἱστορικὴν του πορείαν.

Ἀκόμη, νὰ προβάλλῃ τὴν θαυμαστήν, πράγματι, προσφορὰν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, κατὰ τὸν ἕνα καὶ ἥμισυ ἡδὴ αἰῶνα λειτουργίας τῆς, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ τὰς βαθμίδας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, τῆς Πνευματικῆς καὶ

τῆς Ἐθνικῆς ζωῆς τοῦ τόπου μας, ἐκ τῶν ἰδίων δὲ πάντοτε πόρων καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς κρατικῆς βοήθειας. Μὲ τὴν οὐσιαστικὴν συμβολὴν καὶ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ὄχι μόνον κατὰ τὰ 14 ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα διηύθυνε τὴν Ριζαρείον (1894-1908), ἀλλὰ ἐπὶ σειρὰν δεκαετηρίδων ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος μας.

Βάσει τῶν ἑλλιπῶν στατιστικῶν στοιχείων, ποὺ ἔχομεν εἰς χεῖρας μας, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τῆς ἀναδείξεως 40 καὶ πλέον Ἀρχιερέων, εἰς Μητροπόλεις, τόσον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅσον καὶ εἰς περιοχὰς τῶν Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων, καὶ πολλῶν ἑκατοντάδων Ἱερέων. Χιλίων πεντακοσίων καὶ πλέον, μόνον ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐφεξῆς, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὴν διαπίστωση τῆς *Ἱεράς Συνόδου* τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ 1985, «*ἀσκοῦν ἤδη τὸ ὑψηλὸν τῶν λειτουργημάτων, λίαν ἀποδοτικῶς, εἰς τὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐπικρατείας, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς*».

Τὴν προσφορὰν τῆς, εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας τῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους, τὴν Ἀνωτάτην, διὰ τῆς ἀναδείξεως 41 Καθηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων μας, ἐκ τῶν ὁποίων 31 εἰς τὰς Θεολογικὰς τῶν Σχολῶν, πολλὰς δὲ ἑκατοντάδας λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἰδίᾳ Θεολόγων, ὡς καὶ πολυαριθμῶν Διδασκάλων, οἱ ὁποῖοι, «*ἐπὶ παιδείᾳ καὶ χρηστότητι πολλὰ ἐπαινούμενοι, (εἰργάσθησαν) οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ πανταχοῦ ὅπου ὑπάρχει ἑλληνικὴ κοινωνία*», ὡς ἐπεσημαίνετο εἰς Ἐκθεσιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς, τοῦ ἔτους 1872.

Νὰ προβάλλῃ δέ, ἀκόμη, ἡ Διοίκησις τῆς Ριζαρείου, καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐπετείου αὐτῆς, τοὺς ὁραματισμούς τῆς, διὰ τὰς μελλοντικὰς παιδευτικὰς τῆς ἐπιδιώξεις, βάσει τῶν ηὔξημένων σήμερον δυνατοτήτων τῆς, ἀλλὰ καὶ τῶν ηὔξημένων ἀναγκῶν τοῦ συγχρόνου ἰσομνηστικῆς καὶ πνευματικῆς ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τῆς ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου διασποράς, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ παρουσία Ριζαρειτῶν, ὡς Ἱερέων καὶ Διδασκάλων, ὑπῆρξε πάντοτε, ὡς ἠκούσατε, σημαντικὴ.

Ἀκόμη δέ, νὰ καταστήσῃ τὸ «*κοινόν*», «*τοὺς πολλούς*», κοινωνοὺς τῶν μεγάλων προβλημάτων, ποὺ ἀντιμετωπίζει ἡ Ριζαρείος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή, ἀκριβῶς εἰς τὰς ἡμέρας μας, καὶ τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ἀντιμετωπίσῃ, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ συνεχίσῃ τὴν προσφορὰν τῆς.

Ἐπὶ τούτοις, νὰ στρέψῃ εὐγνώμονα τὴν σκέ-

ψιν τῆς πρὸς τοὺς μοχθήσαντας, διὰ τὴν διατήρησιν καὶ εὐπαύξειν τῆς Ριζαρείου περιουσίας καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τόσον ἀποδοτικῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς αὐτῆς, Ἐκτελεστὰς τῆς Ριζαρείου Διαθήκης, ἐπιλεγομένους, κατὰ τὸν ὅρισμόν τῆς, ἐκ τῶν ἐλευθέρων καὶ ὑποδούλων, κατὰ τοὺς χρόνους τῆς συντάξεώς τῆς, μερῶν, ἵνα τονισθῇ, καὶ διὰ τοῦ τρόπου ἐπιλογῆς τῆς Διοικήσεώς τῆς, ὁ Πανελλήνιος χαρακτήρ τῆς, περὶ τοὺς 90 δὲ μέχρι σήμερον.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὴν πολυαριθμὸν χορείαν τῶν Διευθυντῶν καὶ τῶν Καθηγητῶν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν διακεκριμένοι πνευματικαὶ προσωπικότητες τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος.

Μεταξὺ αὐτῶν, ὅλως ἐξέχουσαν θέσιν κατέχει ὁ τιμώμενος σήμερον καὶ ἐπὶ 14 ἔτη χρηματίσας Διευθυντῆς αὐτῆς Μητροπολίτης Πενταπόλεως ἅγιος Νεκτάριος, εἰς τὰς πρὸς τιμὴν τοῦ ὁποίου πανορθοδόξους ἐκδηλώσεις καὶ ἡ σημερινὴ Σχολή του ὀλοφύχως μετέχει.

Ἡ πράγματι ὅλως ἰδιαιτέρα καὶ οὐσιώδης συμβολὴ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ὄχι μόνον εἰς τὸ παιδευτικὸν ἔργον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὅλην ἱστορικὴν πορείαν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, θὰ κατανοηθῇ, πιστεύω, καλύτερον, ἐὰν ἐπισημανθῇ συντόμως τὸ μέγα πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἐταλάνιζε τὴν παλαιὰν Ριζαρείον πρὸ τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἐπιπτώσεις εἶχον ὀξυνθῆ ἐπικίνδυνα, ὅτε ἐκλήθῃ ὁ, εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ ἐτῶν διαμμένων, Μητροπολίτης Πενταπόλεως, τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, Νεκτάριος Κεφαλᾶς, νὰ ἀναλάβῃ τὴν Διεύθυνσίν τῆς.

Γνωστόν, βέβαια, εἶναι, ὅτι, εἰς τὸν ἐλεύθερον καὶ ὑπόδουλον Ἑλληνισμόν, ἐπεκράτει πάντοτε ἡ γνώμη, ὅτι ἡ Ριζαρείος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολή ἦτο «*τὸ ἀριστον καὶ ὠφελιμώτατον πάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἐκπαιδευτηρίων, ὅπερ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, ἀμέσως τε καὶ ἐμμέσως, εὐηργέτει τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος*», ὡς ἐπεσημαίνετο ἤδη τὸ ἔτος 1870.

Ὁ φλογερὸς Ριζαρείτης Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀείμνηστος Παν. Μπρατσιώτης, μαθητῆς τῆς Σχολῆς εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος, ἐχαρακτήριζε τὴν Ριζαρείον «*ἑθνικὸν ἐργαστήριον πρώτης τάξεως, μὲ πανελλήνιον χαρακτήρα, ἐν ὅλῃ τῇ σημασίᾳ τῆς λέ-*

ξεως, πραγματικὴν ἐθνικὴν κολυμβήθραν, πρὸς τὸν πανελλήνιον χαρακτήρα καὶ τὴν ἐθνοπρεπῆ μόρφωσιν τῆς ὁποίας, μόνον τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ Πολυτεχνεῖον, ἡ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων καὶ τὸ Ἀρσάκειον θὰ ἠδύνατο νὰ συγκριθοῦν».

Ὁ Καθηγητὴς ἐπίσης Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος, μαθητὴς καὶ αὐτὸς τῆς Ριζαρείου κατὰ τὰ ἔτη 1915-1920, ἔγραφεν, ὅτι, «ἡ Ριζάρειος ἦταν ἓνας ὁλόκληρος κόσμος, μὲ ἐσωτερικὴν ἀλήθεια καὶ αὐτάρκεια... Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἴμαστε ἐκεῖ, ὅλοι ἐνωμένοι, γαλουχούμενοι μὲ ἓνα πνεῦμα, καὶ τὸ πνεῦμα ποῦ ἐπεκράτει εἰς αὐτὴν ἦταν τὸ Χριστιανικὸ καὶ τὸ Ἑλληνικόν. Ἡ Ριζάρειος ἦταν ἡ κατ' ἐξοχὴν ἑλληνοχριστιανικὴ Σχολή». Καὶ εἶχεν ἀπόλυτον δίκαιον ὁ διακεκριμένος ἀείμνηστος Πανεπιστημιακὸς Καθηγητὴς.

Τὸ μέγα ὅμως πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ἀπασχόλει ἰδιαίτερα τὴν παλαιὰν Ριζάρειον, ἦτο, ὅτι οἱ ἀπόφοιτοὶ τῆς δὲν ἐχειροτονοῦντο Κληρικοί, κυρίως διότι δὲν διησφαλιζέτο ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας ἡ ἀπασχόλησίς των, ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς ἀποφοιτήσεώς των ἀπὸ τὴν Σχολήν, εἰς ἡλικίαν 22 περίπου ἐτῶν, καὶ μέχρι τῆς χειροτονίας των, ὥστε νὰ μὴ «ρίπτωνται κυριολεκτικῶς εἰς τοὺς δρόμους ἢ τρέπωνται εἰς ἄλλα διάφορα τοῦ σκοποῦ τῆς Σχολῆς ἔργα», ὡς ἀναφέρεται εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Σχολῆς. Ἀλλά, ἀκόμη, καὶ διότι, ὑπὸ διαφόρων Ἱεραρχῶν, προετιμῶντο, διὰ διαφόρους λόγους, μὴ προσοντοῦχοι πρὸς κατάληψιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων, καί, ἀσφαλῶς, διότι, πράγματι, πολλοὶ Ριζαρεῖται ἀπέφευγαν νὰ ἱερωθοῦν, ἐφόσον δὲν εἶχε διασφαλισθῆ τότε ἡ ἀξιοπρεπὴς συντήρησις τοῦ Κλήρου καὶ θὰ ἐξηναγκάζοντο εἰς «ἀνιεροπρεπῆ ἐπαιτεῖαν», ὡς ἀναφέρεται εἰς τὰ πολυάριθμα διαβήματα τῆς Σχολῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος αὐτοῦ, ἀλλά, δυστυχῶς, χωρὶς ἀποτελεσμα.

Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι, ὅτι, διὰ τὴν μὴ προσέλευσιν τῶν Ριζαρεϊτῶν εἰς τὸν Κλῆρον, κατηγορεῖτο, ἀσφαλῶς ἀδίκως, ἡ Ριζάρειος. Ὁρθῶς δὲ ὁ Διευθυντὴς τῆς ἔλεγεν εἰς ὁμιλίαν του, κατὰ τὸ ἔτος 1882· «προορισμὸς (τῆς Ριζαρείου) εἶναι οὐχὶ νὰ κατασκευάζῃ, ἀλλὰ νὰ παρασκευάζῃ Κληρικούς, τὴν τοιαύτην δὲ παρασκευὴν, ἐπεξεργάζεται θαυμασίως. Ὅπως προσέλθωσι πλείονες εἰς τὸ τῆς Ἱερωσύνης ἀξίωμα, πρέπει νὰ φροντίσωσιν ἢ τε Πολιτεία καὶ ἡ Ἐκκλησία».

Τὸ ἐν λόγῳ οὐσιῶδες διὰ τὴν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν πρόβλημα, τῆς ὁποίας μοναδικὸς σκοπὸς ἦτο νὰ μορφώῃ Ἱερεῖς, δὲν κατώρθωσαν νὰ λύσουν οὔτε οἱ διάφοροι τύποι Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων, βάσει τῶν ὁποίων ἐλειτούργησε, κατὰ καιροὺς, ἡ Ριζάρειος, οὔτε καὶ τὰ Ριζάρεια Ἱεροδιδασκαλεῖα, διότι, ὡς ὀρθῶς ἐγράφη, δι' αὐτῶν, εἶχομεν «Ριζαρεῖτας Διδασκάλους, ἀλλ' ὄχι Ριζαρεῖτας Ἱερεῖς».

Τὸ διαιωνιζόμενον αὐτὸ πρόβλημα, ἐδημιούργει εἰς πολλοὺς, κατὰ καιροὺς, τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Σχολῆς ἦτο δύσκολον νὰ ἐπιτευχθῆ, ἐκαλλιεργεῖτο δὲ ἡ σκέψις, ἐνισχυμένη, ὡς φαίνεται, καὶ ἀπὸ ὠρισμένους μαθητὰς τῆς Σχολῆς καὶ τοὺς γονεῖς των, ἡ Ριζάρειος νὰ συνεχίσῃ τὴν λειτουργίαν ὡς Σχολὴ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, προπαρασκευάζουσα, ἴσως, καὶ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ φοιτήσουν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολήν, εἰς βάρος, ὡς εἶναι εὐνόητον, τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτῆς χαρακτήρος.

Αὐτὴ ἡ ὀλεθρία διὰ τὴν Ριζάρειον ἀντίληψις, ἐκαλλιεργήθη ἐντονώτερον ὑπὸ τοῦ πρώτου λαϊκοῦ Διευθυντοῦ τῆς, τροφίμου καὶ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς, Ἰωάννου Ἀργυριάδου, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1883.

Ἀλλὰ ὁ διορισμὸς λαϊκοῦ εἰς τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, διὰ τὴν ὁποῖαν προεβλέπετο Κληρικὸς, ἰδίως ὅμως ἡ σειρὰ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀργυριάδης ἔλαβε σχετικὰ πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἐπιδίωξιν, ἐδημιούργησαν σάλον καὶ μεγάλην ἀναταραχὴν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Σχολῆς.

«Θέλων ὁ Ἀργυριάδης, γράφει ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, νὰ προσαρμόσῃ οὐχὶ τοὺς μαθητὰς πρὸς τὸν ἐκκλησιαστικὸν χαρακτήρα τῆς Σχολῆς, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν Σχολὴν πρὸς τοὺς μαθητὰς, ἐπὶ θυσίᾳ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτῆς χαρακτήρος, δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸν βίον τὸν ἐσωτερικὸν τῆς Σχολῆς ἐκκλησιαστικὸν πνεῦμα».

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ὁ Ἀργυριάδης ἠναγκάσθη εἰς παραίτησιν, τὸ ἔτος 1891, μετὰ τινος δε ἀκόμη κραδασμοῦ, οἱ ὁποῖοι διετάραξαν, ἔτι πλέον, τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν τῆς Σχολῆς, διωρίσθη Διευθυντὴς αὐτῆς, μετὰ πρότασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς, εἰς τὰς 8 Μαρτίου 1894, ὁ Μητροπολίτης Πενταπόλεως Νεκτάριος.

(Συνεχίζεται)

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τῶν Ρωμαίων, τῶν Βυζαντινῶν καὶ τῶν συγχρόνων σύζευξις Θερησκείας καὶ Ἱατρικῆς*

Ὁ Albert von Haller (1708-1777), γνωστὸς Ἐλβετὸς ἀνατόμος, φυσιολόγος καὶ βοτανολόγος, ὁ συμπατριώτης αὐτοῦ Charles Bonnet (1720-1795), ὁ πάστορ Lazzaro Spallantsani (1729-1799), μία τῶν μεγαλυτέρων μορφῶν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Φυσιολογίας καὶ μεταξὺ τῶν ἰδρυτῶν τῆς συγχρόνου Βιολογίας, ὁ πρῶτος ἐπιτυχῶς πειραματισθεὶς ἐπὶ κυνῶν καὶ ἐπὶ τῆς

(1875-1960) καὶ τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι σύγχρονοι.

Ἄλλὰ, πῶς ἐρμηνεύεται ἡ προδιάθεσις τῶν ἱατρῶν πρὸς τὴν Θεολογίαν, πρὸς τὴν Ἱερωσύνην καὶ πρὸς τὸν Μοναχισμόν;

Ὁ Henri Bon ἐξηγεῖ ταύτην ἀπὸ τῆς ἐσωτέρας σχέσεως Θερησκείας καὶ Ἱατρικῆς, ἀναφερόμενος εἰς τὸν Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν τὸν ἱατρὸν καὶ ἀναγράφων ἱατροὺς ρασοφορέσαντας ἢ θεολογήσαντας. Μεταξὺ τούτων, ὡς ἤδη ἀναφέρθη, καὶ ὁ κατὰ τὴν ὀρθόδοξον παράδοσιν ἱατρὸς τὸ ἐπάγγελμα καὶ μάλιστα ἀσκῶν καὶ τὴν ὀδοντιατρικὴν, ὁ νῦν προστάτης τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων ὀδοντιάτρων, Ἱερομάρτυς Ἅγιος Ἀντίπας, δεῦτερος Ἐπίσκοπος, μετὰ τὸν Γάιον, τῆς ἄλλοτε περιφήμου καὶ πλουσιωτάτης πρωτευούσης τῶν Ἀτταλιδῶν Περγάμου, μεγάλης τότε ρωμακῆς ἐπαρχίας τῆς Ἀσίας, ὁ ἱατρὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ καλόγηρος, Ἅγιος Ἀρσένιος, ὁ Ἀθανάσιος ὁ Ἀθωνίτης, Θεόδωρος ὁ ἐπίσκοπος Ἐδέσσης, ἡ Ὁσία Εὐπραξία, ὁ Μέγας Παντελεήμων, ὁ ἐπίσκοπος Παρθένιος, ὁ Ὅσιος Θεοδόσιος ὁ ἱαματικός, ὁ ἀρχιδιάκονος Λαυρέντιος, ὁ Ὅσιος Νικάνωρ, Σαμφῶν ὁ Ξενοδόχος, Στέφανος ὁ Πρωτομάρτυς, ὁ Ὅσιος Θεοδόσιος ὁ νέος καὶ ἄλλοι πολλοί.

Ὁ κατάλογος τῶν Ἀγίων τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἀριθμεῖ πολλὰς δεκάδας ἱατρῶν. Διὸ καὶ ἡ Θεολογία καὶ γενικώτερον ἡ Θερησκεία κατέχει μεγάλην θέσιν εἰς τὴν ἱατρικὴν βιβλιογραφίαν, ὡς καὶ ἡ Ἱατρικὴ εἰς τὴν θερησκειολογικὴν γραμματείαν.

Ἄλλὰ καὶ ἡ ὅλως σύγχρονος Ἱατρικὴ Ἐπιστήμη διακηρύττει, διὰ διαπρεπῶν αὐτῆς ἐκπροσώπων, τὴν ὀφειλομένην αὐτῆς σχέσιν πρὸς τὴν Θερησκείαν καὶ ὑπογραμμίζει τὴν ἀναγκαιότητα τῆς θερησκευτικῆς πίστεως ὡς ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν πλήρη καὶ μόνιμον ἴασιν. Τὴν πίστιν δὲ ταύτην πρέπει νὰ ἔχουν τόσοσιν οἱ ἱατροὶ ὡσὺν καὶ οἱ ἀσθενεῖς.

Ὁ νευρολόγος ἱατρὸς De March γράφει: «Ἡ κραυγὴ πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ Θεοῦ ἔχει -

Τοῦ κ. **ΟΡΕΣΤΟΥ ΑΘ. ΛΟΥΡΙΑΔΗ**
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

τεχνητῆς γονιμοποιήσεως, ὁ πασίγνωστος διὰ τὴν θεωρίαν τοῦ τῆς ἐξελίξεως τῶν ὄντων Jean-Baptiste Lamarck (1744-1829), σοφὸς κάτοχος τῆς Ἱατρικῆς, τῆς Ζωολογίας, τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ δὴ τῆς Βοτανικῆς, ὁ Pierre-Andre Latreille (1762-1833), εἷς τῶν ἰδρυτῶν τῆς Ἐντομολογίας, ὁ Claude Bernard (1813-1878), ὁ μεγαλοφυῆς διδάσκαλος καὶ ἐρευνητὴς τῆς συγχρόνου Πειραματικῆς Φυσιολογίας, ὁ ὁποῖος, παρὰ τὸν περίφημον «ντετερμινισμόν» του, ἐτόνιζεν ὅτι ἡ Ἐπιστήμη δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ὑπαρξίν τοῦ Δημιουργοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, ὁ Louis Pasteur (1822-1895), διὰ τὸν ὁποῖον ἐλέγχθη ὅτι ὑπῆρξεν ὁ «τελειότερος τῶν ποτε εἰσδυσάντων ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς ἐπιστήμης». Οὗτος συνεχῶς ἐπανελάμβανεν ὅτι «ὅσον περισσότερο ἀσχολοῦμαι μὲ τὴν σπουδὴν τῆς φύσεως, τόσοσιν περισσότερο ἐκπλήττομαι ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Δημιουργοῦ», ἐτελεύτησε δὲ τὸν βίον κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸν Ἐσταυρωμένον, ὁ Joseph Lister (1827-1912), ὁ ἐφευρέτης τῆς ἀντισηψίας, ὁ ὁποῖος, μετὰ τοῦ ἐφευρέτου τῆς ἀσηψίας Felix Terrier, ἔλυσεν ἀποτελεσματικῶς τὸ πρόβλημα τῶν χειρουργικῶν μολύνσεων, οἱ τῶν νεωτέρων χρόνων Theodor Kocher (1841-1917), βραβεῖον Nobel 1909 καὶ Alexis Carrel (1873-1944), τιμηθεὶς διὰ τοῦ βραβείου Nobel τὸ 1912, ὁ διάσημος χειρουργὸς Ferdinand Sauerbruch

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 133 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

βαθείας βιολογικὰς ρίζας, μόνον, ὅτι ἡ σημασία τῆς δὲν ἐξαντλεῖται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς σωματικῆς ζωῆς, ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει τὴν ἀληθινὴν καὶ μὴ παροδικὴν ζωὴν. *Ἡ κραυγὴ διὰ Θεὸν εἶναι ἡ πρωτοορμὴ τῆς ἀνθρωπότητος, στοιχειώδης ἐν τῇ νοσταλγίᾳ αὐτῆς πρὸς ἱκανοποίησιν, διὰ τοῦτο δὲν καταπιέζεται ἄνευ βαθυρρίζων ζημιῶν*». Ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς αὐτῆς, συνεχίζει ὁ De March, βλέπω βαθείας αἰτιώδεις συναρτήσεις μεταξὺ τοῦ πολυμνήτου «αἰῶνος τῆς διαφωτίσεως» καὶ τῆς ὑπεραυξήσεως τῶν νευρικών, ἤτοι τῶν ἀπὸ τῆς ψυχῆς προκαλουμένων νόσων. Καθὼς διὰ τῆς διατροφῆς φυλερωτικῶν ὁρμωφύτων προέρχονται σοβαρὰ διαταραχὰι τῆς ζωῆς, οὕτω πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι στοιχειωδὲσταται ὁρμωφύτοι ἐνέργειαι, αἱ πρὸς τὸ Θεῖον κατευθυνόμεναι, ὅταν καταπιέζονται καταθλιπτικῶς ὑπὸ τῆς ὑπερνευρωτικῆς σκέψεως, ὁδηγοῦν εἰς βαθύτερον ἔτι ἐσωτερικὸν διχασμὸν τοῦ ἀνθρώπου. *Ἡ περὶ Θεοῦ συνείδησις εἶναι ἀρκούντως συνδεδεμένη πρὸς τὴν περὶ εὐθύνης συνείδησιν καὶ πρὸς τὴν προσδοκίαν τῆς ἀθανασίας*.

Ὅγδοήκοντα τρεῖς ἰατροί, ψυχίατροι καὶ νευρολόγοι, ἐξέδωκαν, καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ Heber, τὴν ἀκόλουθον διακήρυξιν:

«Ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι ἰατροί, οἱ ὅποιοι, κατὰ τὴν διερεύνησιν καὶ θεραπευτικὴν ἀγωγὴν νοσηρῶν πνευματικῶν καταστάσεων, ἀντιμετωπίζομεν καθημερινῶς τὴν ψυχικὴν δυστυχίαν εἰς τὰ ἔσχατα αὐτῆς βάθη, ὑψοῦμεν φωνήν, ὅπως ἀποφευγῆται διὰ δραστηκῶν καὶ σοβαρῶν μέσων καὶ ἡ ἐλαχίστη ἔστω κολόβωσις τῆς χριστιανικῆς πίστεως εἰς τὰς ψυχὰς τῆς νεολαίας μας, πολλῶ δὲ μᾶλλον ἢ ἀπ' αὐτῆς ἀπομάκρυνσις, ἐνῶ ἡ πίστις αὕτη, ἀκριβῶς κατὰ τὴν θύελλαν τῶν καιρῶν μας, εἶναι προφανῶς ἡ ἄγκυρα».

Ὁ περίφημος γνωστός χειρουργὸς Ernst von Bergmann (1836-1907) ἦτο θρησκευούσα προσωπικότης, ὁ δὲ βερολιναῖος χειρουργὸς Καθηγητῆς Dr Gustav Schoenborn ἐνεκαινίασε τὸ 1927 ἓνα χειρουργικὸν θάλαμον διὰ τῶν ἐξῆς λέξεων: «Εἴθε κάθε ἀσθενῆς, ὁ ὁποῖος εἰσέρχεται ἐδῶ νὰ φέρῃ μαζί του τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅτι, ὁ Θεὸς τῆς χάριτος καὶ τῶν οἰκτιρῶν δύναται νὰ θεραπεύσῃ καὶ θὰ θεραπεύσῃ τὸν πόνον, ὁ ὁποῖος βαρύνει αὐτόν. Εἴθε κάθε χειρουργός, ὁ ὁποῖος λαμβάνει εἰς χεῖρας τὴν χειρουργικὴν μάχαιραν, νὰ πράττῃ τοῦτο ἐν τῇ

σκέψει τῆς βαρείας τοῦ εὐθύνης καὶ ἐὰν ἀπολαύσῃ τῆς χαρᾶς νὰ δεχθῆ τὰς εὐχαριστίας ἐνὸς θεραπευθέντος ἀσθενούς, εἴθε νὰ δύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν περίφημον ἐκείνην ἀπάντησιν, τὴν ὁποῖαν ἔδιδεν ὁ ἰατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ὁ διάσημος χειρουργὸς Ambroise Pare: «Ἐγὼ τὸν περιεποιήθην, ἀλλ' ὁ Θεὸς τὸν ἐθεράπευσεν».

Ὁ ἐν Τυβίγγῃ χειρουργὸς Καθηγητῆς Georg Perthes, ἐν διαλέξει περὶ θανάτου εἶπε: «Πολλοὺς, θρησκευτικῶς κατηρτισμένους, βοηθεῖ καλύτερον ἢ σταθερὰ τῶν πίστις, παρὰ ἡ ἐνεσις μορφίνης τοῦ ἰατροῦ. Οὐδέποτε παρουσιάσθη εἰς ἐμὲ τόσο ἀνάγλυφος ἡ ἀλήθεια αὕτη, ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ συναδέλφου μου Riettschel, τὸν ὁποῖον ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ βλέπω θνήσκοντα ἐκ σπυαίμιας, συνεπεία κακοήθους ἀνθρακος. Συνηρπάσθη οὗτος αἶφνης ἐξ εὐσεβοῦς ἐνθουσιασμοῦ καὶ μεγαλοφώνως ἐξηγγελε τὴν ἀκλόνητον πίστιν του, ἡ ὁποία τὸν ὕψωσεν ὑπεράνω παντὸς πόνου καὶ ὅπως οὗτος ἐπίστευε, τὸν ὁδήγησεν εἰς ἓνα καλύτερον κόσμον».

Κατὰ τὸν Blaise Pascal «*δύο εἶδη ἀνθρώπων ὑπάρχουν μόνον, τοὺς ὁποῖους δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν λογικούς: ἢ οἱ ὑπηρετοῦντες ὀλοψύχως τὸν Θεόν, διότι γνωρίζουν, ἢ οἱ ἀναζητοῦντες Αὐτὸν ὀλοψύχως, διότι δὲν τὸν γνωρίζουν ἀκόμῃ*».

Κατὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἐναρκηρίου λόγου του περὶ τῆς σημασίας τῆς Ψυχιατρικῆς διὰ τὴν πρόοδον τοῦ πολιτισμοῦ, ὁ Dr. E. Stier εἶπε, μεταξὺ ἄλλων, καὶ τοῦτο: «Ἐὰν ἐξηρτάτο ἐξ ἡμῶν, θὰ εἴχομεν ὑποχρέωσιν νὰ συμβουλευσώμεν ἰατρικῶς εἰς τὸν ψυχοπαθῆ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν ἐπαφὴν μετὰ τινος θρησκευτικῆς ὁμάδος».

Μὴ δὲν ἐλέχθη ἐπισημῶς ἀπὸ τοῦ βήματος, κατὰ τὸ ἐν ἔτει 1928 συγκληθὲν ἐν Ἐρλάγγῃ Ἱατρικὸν Συνέδριον Παθολογίας ὅτι, ἡ μείωσις τῆς ὑπολήψεως καὶ περρωπῆς τῶν ἰατρῶν, τελεῖ ἐν συναρτήσῃ πρὸς τὴν μονόπλευρον ὑλιστικὴν μορφολογικὴν ἐκδοχὴν τοῦ περὶ νόσου προβλήματος; «Οἱ ἀμφιβάλλοντες —λέγει ὁ Dr. Heber— ἢ οἱ θρησκευτικῶς ἀδιάφοροι, παρέχουν μεγαλυτέραν ἐμπιστοσύνην εἰς ὅσα θὰ εἴπη εἰς αὐτοὺς ἐπὶ ζητημάτων πίστεως εἰς ἰατρὸς παρὰ εἰς θεολόγος, ἔστω καὶ ἂν οὗτος ἐξαγγέλῃ τὴν αὐτὴν ἀλήθειαν».

Ὁ Καθηγητῆς Anton, εἰς μίαν τῶν παραδόσεών του εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν Κλινικὴν τῆς

Χάλλης, ἔλεγεν ὅτι ὁ καλὸς ἰατρὸς δύναται νὰ εἶναι πομπὸς, ἀκτινοβολῶν ἐπὶ τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ ψυχικὰς ἐπιδράσεις, οἷονεὶ «πνευματικὰς βιταμίνης».

Ὁ ἀρχίατρος Dr. Meltzer, πρῶτος πρόεδρος τοῦ Γερμανικοῦ Συνεδρίου Ἀγωγῆς, Παιδείας καὶ Περιθάλψεως Πνευματικῶς Ἀναπήρων, εἰς ἄρθρον του, γράφει, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Ὁ ἰατρὸς ἐνὸς Ἰδρύματος ὀφείλει νὰ ἔχη σεβασμὸν πρὸς πᾶσαν ζωὴν, ἢ ὅποια διὰ τοὺς πλείστους τῶν ἀνθρώπων εἶναι τὸ ὑψιστον καὶ ὅμως συχνότατα ἐν τῇ ἐσωτάτῃ καρδίᾳ ἐρμητικῶς κεκλεισμένον. Διὰ τοῦτο ἰσχύει καὶ δι' αὐτὸν κατ' ἴσον λόγον ὅ,τι ἀξιοὶ ὁ Bresler ἀπὸ τοῦ Διευθυντοῦ ἐνὸς Ἰδρύματος, τουτέστι ὅτι ὀφείλει νὰ ἴσταται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς θρησκείας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἡ πλειονότης τῶν τροφίμων τοῦ Ἰδρύματος».

Ὁ χειρουργὸς Καθηγητῆς Dr Ferdinand Sauerbruch, περίφημος διὰ τὴν χειρουργικὴν θώρακος καὶ πνευμόνων, ἔλεγεν εἰς συνέλευσιν φυσιοδιφῶν εἰς Düsseldorf: «Τὸ νὰ εἶναι τις ἰατρὸς εἶναι ὑπηρεσία πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα· τὸν ἀληθῆ ἰατρὸν χαρακτηρίζει θρησκευτικὴ ἀντίληψις τοῦ ἐπαγγέλματός του». Καὶ ὅταν τὸ 1945 τὰ συμμαχικὰ ἀεροπλάνα καὶ τὰ σοβιετικὰ πυροβόλα ἐρείπωναν τὸ Βερολῖνον, ὁ Sauerbruch, 70ῆτης στρατηγὸς τοῦ Ὑγειονομικοῦ Σώματος τοῦ Ράιχ, κατάκοπος, ἀλλ' ἐπιμένων εἰς τὴν μέχρι τέλους ἐκτέλεσιν τῆς θεαρέστου ἰατρικῆς ἀποστολῆς του, ἐξηκολούθη εἰς ὑπόγειον καταφύγιον νὰ σώζη ἀνθρωπίνως ζωάς.

Ὁ ἐφευρέτης τῆς τοπικῆς ἀναισθησίας καὶ νέων μεθόδων εἰς τὴν θεραπευτικὴν τῶν τραυμάτων, Καθηγητῆς Dr. Ludwig Schleich γράφει: «Ὅλη μου ἡ μετὰ πάθους προσπάθεια τείνει εἰς τὸ νὰ ἀποτρέψω τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ ἀνιαιροῦ ὕλισμοῦ καὶ νὰ προωθήσω αὐτοὺς πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν μιᾶς Ἀνωτέρας Δυνάμεως. Κατὰ τρόπον ἰδικόν μου ἔγινα πιστὸς διὰ τοῦ μικροσκοπίου καὶ τῆς ἐπεξεργασίας τῆς φύσεως καὶ θέλω, ὅσον δύναμαι, νὰ συμβάλλω εἰς τὸν συμβασμὸν Ἐπιστήμης καὶ θρησκευτικῆς Πίστεως. Ἐὰν ὁ ἰατρὸς δὲν γίνῃ κατὰ τινὰ οἰονδηποτε τρόπον ἱερεὺς - ποιμὴν (πάστωρ) καὶ ὁ πάστωρ δὲν γίνῃ κατὰ τινὰ τρόπον ἰατρὸς, τότε καὶ οἱ δύο οὐδὲν ἀξίζουν».

Πρὸς δὲ τὸν περίφημον ὕλιστὴν κυτταροπαθολόγον Καθηγητὴν Rudolf Virchow εἶπε κάποτε ὁ Dr. Schleich: «Δὲν γνωρίζω κανένα ὄλως

ἔξοχον καὶ σπουδαῖον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ ἔχη πιστεύσει εἰς τὸν Θεόν».

Ὁ διεθνῶς γνωστὸς Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βέρνης Emil-Theodor Kocher (βραβεῖον Nobel 1909), εἰς λόγον του, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς τεσσαρακονταετηρίδος του ὡς πανεπιστημιακοῦ Διδασκάλου, εἶπε, μεταξὺ ἄλλων, τὰ ἑξῆς, ἀναφερόμενος εἰς τὸν μέγαν ἐν Βέρνην προκάτοχόν του Albert von Haller: «Ὅ,τι ὅμως μοὶ ἐπιτρέπει νὰ στέρωξω εἰς τὸν ἑορτασμὸν τοῦτον ἄνευ τύψεων τῆς συνειδήσεως εἶναι τοῦτο, ὅτι, ἐν πλήρει συμφωνίᾳ πρὸς τὸν μέγιστον τοῦτον ἐξ ὄλων τῶν ἐποχῶν καὶ ἄκρως ἀνεξάρτητον ἐρευνητὴν, εὐρίσκομαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν, ἐν ἡμέρᾳ ὡς ἡ σημερινή, νὰ διαδηλώσω πρὸ πάντων τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν Θεόν, διότι, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς τεσσαρακονταετοῦς ἐντατικῆς μου δράσεως διὰ μέσου μυρίων κρισίμων περιστάσεων καὶ δυσχερειῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ τῆς φροντίδος διὰ τὴν σωτηρίαν πασχόντων συνανθρώπων προβάλλουν δι' ἓνα ἰατρὸν, μάλιστα δι' ἓνα χειρουργόν, μοὶ ἐπεδαψίλευε συνεχῶς τὴν βοήθειαν Αὐτοῦ».

* * *

Ἀρκούμεθα εἰς τὰς ὁμολογίας ταύτας διαπρεπῶν ἐπιστημόνων ἰατρῶν, ὀλίγας ἐκ πολλῶν. Γνωρίζομεν ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν ὑπάρχουν διακεκριμένοι ἰατροί, πιστεύοντες εἰς τὸν Θεόν, τὸν ἐν Χριστῷ ἐνανθρωπήσαντα καὶ προσευχόμενοι μετὰ πίστεως θερμῆς πρὶν ἢ εἰσελθεῖν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ ἀσθενοῦς ἢ δεχθοῦν τὴν ἐπίσκεψίν του πρὸς ἀσκησιν τῆς ἱεράς ἀποστολῆς των ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ, πιστεύοντες ἐπίσης, ὅτι ἡ ἐπιστήμη των, ὡς καρπὸς τοῦ πνεύματος, εἶναι φῶς Θεοῦ καὶ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἀσθενεῖς ἔχοντες πίστιν ζωντανήν, προσευχόμενοι εἰς τὸν Θεόν, ἐλπίζοντες εἰς τὴν παρ' Αὐτοῦ βοήθειαν καὶ προσβλέποντες πρὸς τοὺς ἰατροὺς ὡς πρὸς σκεύη ἐκλογῆς τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθέντος ἀληθινοῦ «παρ' Οὐ πᾶσα δόσις ἀγαθῆ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον».

Γνωρίζομεν ἀκόμη ὅτι ὑπάρχουν καὶ ὑγιεῖς προσευχόμενοι μετὰ πίστεως ὑπὲρ τῶν ἀσθενῶν των καὶ ἐπικαλούμενοι ἐπ' αὐτοὺς τὸ θεῖον ἔλεος.

Ἄλλὰ γνωρίζομεν τέλος καὶ ὅτι, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, σπανίζουν στιγμιαῖαι ἰάσεις ἐκ πίστεως διὰ προσευχῆς, ὅτι δὲ οἱ ἀσθενεῖς καὶ ἐπὶ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΑΜΕΡΟΥΝ-ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ, 115ος ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ (21.2.1997)

Νέος Πάπας και Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας και πάσης Ἀφρικῆς ἐξελέγη τὴν Παρασκευὴ 21 Φεβρουαρίου ὁ Μητροπολίτης Καμερούν και Δυτικῆς Ἀφρικῆς κ. Πέτρος (Παπαπέτρο), ἡλικίας 48 ἐτῶν, ἀπὸ τὸ Συγγαρι τῆς Κύπρου. Κατὰ τὴν ἐκλογή, ποὺ ἔγινε στὴν Ἱ. Πατριαρχικὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Σάββα στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἔλαβαν σὸ τριπρόσωπο (ἐψήφισαν 199 ἐπίσκοποι, κληρικοὶ και λαϊκοὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἐλληνικῶν και ἀραβορθοδόξων κοινοτήτων και τοῦ

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΗ Μ. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ**
Μ. Ἀρχοντα Ὑπομνηματογράφου τοῦ Πατριαρχείου

ἀφρικανικοῦ ποιμνίου· ἀρχικὰ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεκτῶν ἀνερχόταν στοὺς 200, ἐξεδήμησε ὁμως τὸν παρελθόντα Ἰανουάριο ὁ πρῶτος Ἀφρικανὸς Μητροπολίτης τοῦ Πατριαρχείου Καμπάλας Θεόδωρος): 1. Μητροπολίτης Καμερούν Πέτρος 154. 2. Μητροπολίτης Κεντρῶας Ἀφρικῆς Τιμόθεος 113. 3. Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε Χρυσόστομος 101. Λευκὴ 1. Ἀπέσχον 2. Στὴ συνέχεια τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (Ἰωαννουπόλεως Παῦλος, Τοποτηρητῆς, Χαροῦμι-Νουβίας Διονύσιος, Κεντρῶας Ἀφρικῆς Τιμό-



Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ νέος Πάπας και Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας και πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Πέτρος ὁ Ζ', ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογή του στὸν ἱστορικὸ θρόνο τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου.

μακρὸν συστρέφονται ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ πόνου των, ἀπελπίζοντες ἐνίοτε, και ἀποθνήσκουν ἐκ νόσων, αἱ ὁποῖαι θὰ ἠδύναντο νὰ ἰαθῶσι διὰ τῆς πίστεως αὐτῶν, διὰ τῆς πίστεως τῶν ἰατρῶν των και τῶν συγγενῶν των.

Ἐφ' ᾧ και καταλήγοντες λέγομεν ὅτι πρέπει νὰ ἐντείνωμεν τὴν πίστιν ἡμῶν πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν, τὸν ἐν Χριστῷ εἰς ἡμᾶς φανερωθέντα. Ἄς ἐκτελῶμεν ἔργα χριστιανικά, ἔργα πίστεως και ἀγάπης, ἔργα ἀγιωσύνης «ἐν φόβῳ Θεοῦ», διάγοντες «ἐν καινότητι ζωῆς», ἄς ἐνθρονίσωμεν ἐντὸς ἡμῶν ὀριστικῶς και ἀσαλεύτως τὸν Χριστόν, ζῶντες τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι και περιπατοῦντες ὡς τέκνα φωτός.

Τότε, ἄς εἴμεθα ἀπολύτως και ἀνεπιφυλά-

κτως βέβαιοι, ὅτι ὁ Θεὸς Ἰατρός, ὁ Χριστός, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε διὰ τοῦ ἱατροῦ μας και τῶν προσευχῶν τῶν οἰκειῶν μας, θὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ τῆς νόσου διὰ τῆς χάριτος και δυνάμεως Αὐτοῦ και θὰ ἐκπηδήσωμεν ἀπὸ τῆς κλίνης μας σεσωσμένοι ψυχικῶς και σωματικῶς. Ἀπὸ τῆς πίστεως και τῆς θελήσεως ἡμῶν ἐξαρτάται ἡ ἴασις ἡμῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ ἐσσι παρὰ τῷ Θεῷ, ὅτι ἡ πίστις δύναται και ὄρη μεθιστάνειν». Ἄς μὴ λησμονῶμεν πρὸ πάντων, ὅτι τὸ ἀψευδὲς τοῦ Θεοανθρώπου στόμα, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διεβεβαίωσεν ἅμα και προειδοποίησεν ἡμᾶς σαφῶς: «χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδὲν» (Λουκ. 18,27). (Τέλος)

θεος, Κένυας - Ειρηνοπόλεως Ειρηναίος, Άξώ-
μης Πέτρος, Λεοντοπόλεως Τίτος, Ζιμπάμπουε
Χρυσόστομος και Καμερούν Πέτρος) προέβη-
σαν σὲ μονοπρόσωπη ψηφοφορία, κατὰ τὴν ὁ-
ποία ἔλαβαν ὁ Μητροπολίτης Καμερούν 6 ψή-
φους καὶ ὁ Μητροπολίτης Κεντρῶας Ἀφρικῆς
2. Ἀμέσως ὁ Σεβ. Τοποτηρητῆς ἀνήγγειλε τὴν
ἐκλογή τοῦ νέου Πατριάρχου κ. Πέτρου τοῦ Ζ'
καὶ ἐψάλη ἡ φήμη καὶ ὁ πολυχρονισμὸς του, ἐ-
νῶ ἐπευφημοῦσε ζωηρὰ ὁ Κλήρος καὶ ὁ λαός,
ποῦ βρισκόταν μέσα στὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Σάβ-
βα. Ὁ νέος Πάπας καὶ Πατριάρχης εἶναι ὁ
115ος διάδοχος τοῦ Ἀποστόλου Μάρκου. Ἡ ἐν-
θρόνισή του θὰ γίνῃ τὴν Κυριακὴ 9 Μαρτίου,
στὶς 10 τὸ πρωί, στὸν περικαλλὴ Ἱ. Ναὸ τοῦ
Εὐαγγελισμοῦ Ἀλεξανδρείας.

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογή του ἡ Α.Θ.Μ. ὁ
Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας καὶ πά-
σης Ἀφρικῆς κ.κ. Πέτρος ὁ Ζ' προέβη σὲ δή-
λωση, ὑπογραμμίζοντας ὅτι ἄμεσοι στόχοι του
εἶναι ἡ ἐπ'ἀνδρωση καὶ ἡ ἀνασυγκρότητη τοῦ
Πατριαρχείου, ἡ ἐνδυνάμωση τῆς ὀρθόδοξης ἱε-
ραποστολῆς καὶ ἡ ἐνίσχυση τοῦ διορθόδοξου
καὶ διαχριστιανικοῦ ρόλου του, ὥστε νὰ διαδρα-
ματίζει τὸν ρόλο ποῦ ἐπιβάλλεται στὴ δευτερο-
θρονη Ἐκκλησίᾳ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὁ νέος Πατριάρχης

Τὸ 1962, σὲ ἡλικία μόλις 12 ἐτῶν, ἔγινε δόκι-
μος στὴν ἱστορικὴ Ἱερὰ Μονὴ Μαχαιρᾶ Κύ-
πρου καὶ τὸ 1966 μετέβη γιὰ σπουδὲς στὴν Ἱε-
ρατικὴ Σχολὴ «Ἀπόστολος Βαρνάβας». Στὶς 15
Αὐγούστου 1969 χειροτονήθηκε διάκονος στὴν
Ἱερὰ Μονὴ Μαχαιρᾶ ἀπὸ τὸν Χωρεπίσκοπο
Κωνσταντίας Χρυσόστομο.

Στὸν Ἱερὸ Κλήρο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλε-
ξανδρείας ἐντάχθηκε τὸν Δεκέμβριο 1970, καὶ
ὑπηρετήσε ὡς Διάκονος τοῦ τότε Πάπα καὶ Πα-
τριάρχου Ἀλεξανδρείας Νικολάου τοῦ ΣΤ' ὡς
τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1974. Ὡς ὑπότροφος τοῦ Πα-
τριάρχου μαθήτευσε στὸ «Ἀβερῶφειο Γυμνάσιο»
Ἀλεξανδρείας καὶ μετὰ τὴν ἀποφοίτησή του
(1974) στάλθηκε μὲ ὑποτροφία στὴ Θεολογικὴ
Σχολὴ Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὴν ἀποφοίτησή του (1978), χειροτονή-
θηκε πρεσβύτερος στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης,
ἐνῶ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν του, ὑπηρε-
τήσε ὡς διάκονος στὸν Ἱερὸ Ναὸ Ἁγίου Σπυρι-
δωνος Σταδίου, στὴν Ἀθήνα. Στὶς 6 Δεκεμβρίου
1978, προχειρίσθηκε σὲ Ἀρχιμανδριτὴ ἀπὸ τὸν

Πατριάρχη Νικόλαο στὸν Καθεδρικό Ναὸ Ἁ-
γίου Νικολάου Χαμλάουϊ (Π. Κάϊρο) καὶ διορί-
σθηκε Προϊστάμενος τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν Γρα-
φείων τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπιτροπείας Καΐρου.

Τὸν Ὀκτώβριο 1980 στάλθηκε ἀπὸ τὸν Πα-
τριάρχη Νικόλαο στὴ νότια Ἀφρικὴ, ὅπου διο-
ρίσθηκε Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱ. Μη-
τροπόλεως Ἰωαννουπόλεως καὶ Πρετορίας καὶ
Προϊστάμενος τοῦ νεόδμητου Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς
Παναγίας Παντανάσσης.

Στὶς 9 Ἰουλίου 1983, ἐκλέχθηκε παμψηφεί ἀ-
πὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλε-
ξανδρείας, Ἐπίσκοπος Βαβυλώνος καὶ τοποθε-
τήθηκε Πατριαρχικὸς Ἐπίτροπος στὸ Κάϊρο. Ἡ
χειροτονία του ἔγινε στὶς 15 Αὐγούστου 1983
στὴν Ἱερὰ Μονὴ Μαχαιρᾶ Κύπρου ἀπὸ τὸν
Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Νέας Ἰουστινι-
ανῆς καὶ πάσης Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομο, μὲ πα-
ράκληση τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας.

Στὶς 14 Ἰουνίου 1990, μὲ πρόταση τοῦ Πα-
τριάρχου Ἀλεξανδρείας κυροῦ Παρθενίου τοῦ
Γ' ἐκλέχθηκε παμψηφεί Μητροπολίτης Ἀκκρας
καὶ πάσης Δυτικῆς Ἀφρικῆς καὶ τὸν Ὀκτώβριο
1991 διορίσθηκε Πατριαρχικὸς Ἐξαρχος στὴν Ἱ.
Μητρόπολη Εἰρηνοπόλεως, ὡς τὴν 1η Δεκεμ-
βρίου 1994. Κατὰ τὴν Σύνοδο τοῦ Νοεμβρίου
1994, μετονομάσθηκε σὲ Μητροπολίτη Καμερούν
καὶ Δυτικῆς Ἀφρικῆς.

Ὁ νέος Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξαν-
δρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ.κ. Πέτρος ὁ Ζ'
γνωρίζει ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ, τὴν ἀγγλικὴ
καὶ σὲ καλὸ ἐπίπεδο τὴ γαλλικὴ καὶ ἀραβικὴ.
Ἔχει μετεκπαιδευθεῖ γιὰ θέματα ἱεραποστολῆς
στὸ Δουβλίνο τῆς Ἱρλανδίας καὶ ἔχει ἐκπροσω-
πήσει τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας σὲ διεκ-
κλησιαστικὰ συνέδρια καὶ Ὁργανισμοὺς (Συμ-
βούλιο Ἐκκλησιῶν Μέσης Ἀνατολῆς, Παναφρι-
κανικὸ Συνέδριο, Διορθόδοξα κ.λπ.).

(Συνεχίζεται)

Γιὰ πληροφορίες καὶ παραγγελίες βιβλίων
ἀπευθύνεσθε:

Ἀποστολικὴ Διακονία, Ἰασιίου 1 – 115 21 Ἀθήνα.
Τηλ. (01) 72 28 008 – Fax (01) 72 38 149

(Κεντρικὴ διάθεση).

Βιβλιοπωλεῖα: Δραγατσανίου 2 (πλ. Κλαυθμῶ-
νος) Ἀθήνα. Τηλ. (01) 33 10 977, 32 28 637
(καὶ Fax).

Ἐθν. Ἀμύνης 9α καὶ Τιμισκῆ – Θεσ/νίκη. Τηλ.
(031) 275 126. Fax 278 559.

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΦΩΤΙΟΥ (6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1997)

Πιστοὶ στὴν παράδοση ποὺ θέσπισε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, νὰ τιμᾶται ἡ ἱερὰ μνήμη τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς ἡμῶν Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, γιορτάστηκε καὶ ἐφέτος μὲ ἱεροπρέπεια ἡ μνήμη τοῦ Ἱεροῦ Πατρὸς, μὲ τὴν καθιερωμένη πανηγυρικὴ ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, ποὺ τέλεσε ὁ νεώτερος τῆ τάξει ἐκ τῶν μελῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, πλαισιούμενος ὑπὸ κληρικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τὴν Θεία Λειτουργία παρηκολούθησαν τὰ μέλη τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, καθηγητὲς καὶ φοιτητὲς τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ πλῆθος πιστῶν. Ἰδιαίτερη αἴσθηση προκάλεσε ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν λατρεία τῶν φοιτητῶν τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ποὺ ἀπέδωσαν τοὺς λειτουργικοὺς ὕμνους μὲ βυζαντινὴ κατάνυξη ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ καθηγητοῦ Ἰωάννου Παπαχρόνη.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ τὸ διάλειμμα ποὺ μεσολάβησε, ἔλαβε χώραν ἡ καθιερωμένη σύσκεψη τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν ἐλλογιμωτάτων Καθηγητῶν τῶν δύο Θεολογικῶν Σχολῶν εἰς τὴν αἴθουσα διαλέξεων τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ πρώτου τῆ τάξει Συνοδικοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος προσφωνώντας τοὺς συνέδρους, ἀνεφέρθη στὴν ἱστορία καθιέρωσης τοῦ εορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

Ἀκολουθῶς, ὁ ὀρισθεὶς ὁμιλητὴς ἐλλογιμ. Καθηγητὴς κ. Χαράλαμπος Σωτηρόπουλος, ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ Εὐρώπη κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου (θεολογικά, πολιτιστικά, ἱστορικά προεκτάσεις)», τὸ ὁποῖο δημοσιεύεται ἐν συνεχείᾳ:

Ἄρχιμ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ

Ἡ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗΝ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΦΩΤΙΟΥ (ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΙ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑΙ, ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ)

Σεβασμιώτατε ἅγιε Πρόεδρε,

ἐπιτρέψατε εἰς ἐμὲ ἐν ἀρχῇ τῆς Εἰσηγήσεώς μου νὰ κάμω ὀρισμένας σκέψεις ἐπὶ τοῦ θέματος. Τὸ δοθὲν εἰς ἐμὲ πρὸ δώδεκα ἡμερῶν θέμα εἶναι: «Ἡ Εὐρώπη κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου (θεολογικά, πολιτιστικά, ἱστορικά

καὶ ἀνακατατάξεις, τὴν τέχνην κ.τ.τ. πληροφοροῖαι, ὡς ταῦτα εἶχον κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, μία δὲ ἐξ αὐτῶν θὰ ἦτο καὶ ἡ θεολογική. Τούναντίον θεωρῶ ὅτι ὁ χώρος οὗτος καὶ τὸ μικρὸν τοῦ χρόνου ἀπαιτεῖ νὰ περιορισωμεν τὸ θέμα μόνον εἰς τὴν θεολογικὴν του προέκτασιν, περιορίζοντες μάλιστα, καθόσον τοῦτο ἱστορικῶς εἶναι ἐφικτόν, τὴν ἔννοιαν τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Δύσιν καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Πιστεύω ἄλλωστε ὅτι ἐκ τοῦ θέματος τούτου αὐτὴ ἡ ἔννοια ἀναδύεται ἐντονωτέρα, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ὁ συγκεκριμένος χρονικὸς προσδιορισμὸς διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου. Δὲν λησμονῶ ἐπίσης τὴν ιδιότητά μου, ὡς διδασκάλου τῶν θεολογικῶν γραμμάτων καὶ ὄχι τοῦ ἱστορικοῦ ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν συγκεκριμένη τοιαύτῃ τοῦ ἱστορικοῦ ἐν τῇ ἐπιστῆμῃ τῆς Θεολογίας.

Τοῦ Καθηγ. κ. ΧΑΡ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

προεκτάσεις). Εἶναι ἐμφανὲς ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως τὸ θέμα παρουσιάζει εἰς τὴν πρώτην βαθμίδα τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸν ὄρον «Εὐρώπη» ὑπὸ ἔποψιν θεολογικὴν, πολιτιστικὴν καὶ ἱστορικὴν, τὸν δὲ Ἱερὸν Φώτιον ὡς χρονικὸν προσδιορισμόν. Καλοῦμαι λοιπὸν νὰ ἀναπτύξω ἐνώπιον Ὑμῶν, τί ἦτο ἡ «Εὐρώπη» κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου ὑπὸ τὰς ἀναφερθείσας ἐπόψεις.

Θεωρῶ ὁμῶς ὅτι δὲν πρέπει εἰς αὐτὸν τὸν θεολογικὸν - ἐκκλησιαστικὸν χώρον νὰ δαπανηθῶμεν εἰς γενικὰς περὶ τῆς Εὐρώπης διαπιστώσεις, ἐν αἷς δὲν θὰ ἀπουσιάζον αἱ περὶ τὸ ἐμπόριον, τὴν ναυτιλίαν, τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις

Διὰ τοῦτο καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος τῆς Εἰσηγήσεώς μου θὰ ἀναλωθῇ εἰς τὴν παρουσίαν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τῶν θεολογικῶν μορφῶν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς θεολογίας αὐτῶν, τὸ δὲ δεύτερον εἰς τὴν στάσιν τῆς Ρωμαιο-

καθολικῆς Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου. Οὕτω τὸ θέμα μας δὲν θὰ φέρῃ τὸν Ἱερὸν Φώτιον μόνον ὡς χρονικὸν προσδιορισμὸν ἀλλὰ καὶ ὡς πρόσωπον περὶ τὸ ὁποῖον διεδραματίσθησαν θεολογικο-ιστορικαὶ καταστάσεις, δεδομένου ὅτι ὁ Πάπας, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐξέφραξε τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν θεολογικὴν δύναμιν τῆς Δύσεως. Ἐν ἀρχῇ ὁμως, ἔστω καὶ δι' ὀλίγων, ἄς ἀναφερθῶμεν εἰς τὴν σχέσιν τῶν ὄρων «Εὐρώπη - Δύσις»¹.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπὸ πολιτικῆς ἐπόψεως κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα ἐδέσποξε τὸ πρόσωπον τοῦ Καρόλου τοῦ Μεγάλου ἢ ἀφετηρία δὲ τῆς «Εὐρώπης» καὶ τὸ θεμέλιον αὐτῆς εὐρίσκονται ἀκριβῶς εἰς τὸ κράτος αὐτοῦ τοῦ Βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἤνωσεν ὑπὸ τὸ σκήπτρόν του ἓν μέγα τμήμα τῆς δυτικῆς καὶ κεντρικῆς Εὐρώπης (Γνώμη τοῦ Christopher Dawson, παραδιδόμενη ὑπὸ τοῦ Εὐαγγ. Χρυσοῦ, Τὸ Βυζάντιο..., σ. 76).

Μὲ τὴν στέψιν τοῦ Γερμανοῦ Καρλομάγνου εἰς Ρωμαῖον αὐτοκράτορα ἐκ μέρους τοῦ Πάπα Λέοντος Γ' τὸ 800 ἐδημιουργήθη ἓν πραγματικὸν πολιτικὸν σχίσμα μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, τὸ ὁποῖον ὠδήγει μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν τοιοῦτον, ἐφ' ὅσον ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία εἶχεν ἐνεργὸν ἀνάμixin. Ὁρθῶς παρετηρήθη ὅτι «ἡ στέψη τοῦ Καρλομάγνου (800) ἐπιβεβαιώνει ὄχι μόνον τὴν ἐπιλογήν τοῦ παπικοῦ θρόνου νὰ ἀποστασιοποιηθῇ ἀπὸ τὸν βυζαντινὸ αὐτοκράτορα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ συνδέσει τὸν ἡγεμόνα τῶν Φράγκων μὲ τὴ μοναδικὴν θεοδώρητη ἐξουσία τῆς χριστιανικῆς Οἰκουμένης, τῆς ὁποίας ἀστα-

σίαστος φορέας ἦταν ὁ βυζαντινὸς αὐτοκράτορας» (βλ. Φειδᾶ, Ἐκκλ. Ἰστ., Β', 318). Πρὸς τὰ ἐκεῖ ἄλλωστε ἀπέβλεπεν ἡ ἰδέα - πρότασις τοῦ Καρλομάγνου καὶ μὲ σύμφωνον τὴν γνώμην τοῦ Πάπα νὰ νυμφευθῇ τὴν Εἰρήνην τὴν Ἀθηναίαν. Οὕτω θὰ ἐπῆρχετο ἐνοποίησις τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως εἰς μίαν αὐτοκρατορίαν (βλ. Βλ. Φειδᾶ, Βυζάντιο, σελ. 91).

Ὑπὸ τὸν ὄρον «Εὐρώπη» εἰς τὸ θέμα μας, ἐφ' ὅσον σχετίζεται μὲ τὸ πρόσωπον τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, θὰ ἐννοήσωμεν τὴν Δύσιν. Δηλαδὴ θὰ υἱοθετήσωμεν τὸ ὑπὸ πολλῶν ἱστορικῶν ὑποστηριζόμενον, ὅτι ἡ «Εὐρώπη» ὡς ὄρος εἶναι ἴδιος μὲ τὸν ὄρον «Δύσις», ὑπὸ τοῦ ὁποῖου καὶ ἀντικαθίσταται, ὅπως ἀκριβῶς καὶ οἱ ὄροι Ἀσία καὶ Ἀνατολή ταυτίζονται (βλ. J. Koder, Ὁ ὄρος «Εὐρώπη»..., σελ. 66). Πρὸς ἐπίρροσιν μάλιστα αὐτῆς τῆς θέσεως ἀναφέρομεν τὴν γνώμην τῆς Ἑλένης Ἀρβελέρ, ἡ ὁποία γράφει ὅτι «ἡ Δύση, δηλ. ἡ Εὐρώπη» καὶ ἐν παρενθέσει ἐπεξηγεῖ λέγουσα: «Οἱ δύο ὄροι εἶναι ἰσόνομοι» (H. Ahrweiler, Βυζάντιο..., σελ. 1).

Νὰ σημειώσωμεν ἐπίσης ὅτι οἱ ὄροι Ἀνατολή - Δύσις χρησιμοποιοῦνται ἢ μὲν Ἀνατολή ὡς κρατικὴ ἔκφρασις τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς, ἢ δὲ Δύσις ὡς ἔκφρασις τῆς λατινικῆς παπικῆς Δύσεως. Ἀντὶ τῶν ὄρων «Ἀνατολή - Δύσις» χρησιμοποιοῦνται ἐπίσης οἱ ὄροι «Βυζάντιον - Δύσις» ἢ μὲ ὠρισμένας ἐννοιολογικὰς ἀποχρώσεις, οἱ ὄροι «Κωνσταντινούπολις - Ρώμη» καὶ «Ἀνατολή - Ρώμη» (βλ. Δ. Πάλλα, Εὐρώπη καὶ Βυζάντιο, σελ. 13).

Ἄλλὰ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὰς θεολογικὰς μορφὰς τοῦ Θ' αἰῶνος². Ὁ αἰὼν οὗτος ἐν τῇ Δύσει δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ πολὺ μεγάλους θεολόγους ἢ μορφὴν ἢ ὁποία δεσπόζει κατ' αὐτὸν τὸν αἰῶ-

1. Περὶ τῆς «Εὐρώπης» γενικῶς, βλ. Β. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥ, Ὁ ὄρος «Εὐρώπη» στὶς Μεσαιωνικὰς πηγὰς (Ἀντίδωρον πνευματικὸν εἰς Γεράσιμον Κονιδάρον), Ἀθήνα 1981, σελ. 619-651.— ΕΜΜ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Ἡ πολιτικὴ τῶν Φράγκων εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἐπὶ Βόριδος (852-889) (Ἀντίδωρον πνευματικὸν εἰς Γεράσιμον Κονιδάρον, Ἀθήνα 1981, σελ. 652-657.— Η. ΑHRWEILER, Βυζάντιο καὶ μεσογειακὴ Εὐρώπη (Πρακτικὰ Α' Διεθνούς βυζαντινολογικῆς συναντήσεως, Δελφοί, 20-24 Ἰουλίου 1985), Ἀθήνα 1987. Ὁμοίως εἰς αὐτὰ τὰ «Πρακτικὰ» εὐρίσκονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι ἐργασίαι: Ε. ΧΡΥΣΟΥ, Τὸ Βυζάντιο καὶ ἡ διαμόρφωσις τῆς μεσαιωνικῆς Εὐρώπης. Ἐνα ἐρευνητικὸ πρόγραμμα.— Δ. ΠΑΛΛΑ, Εὐρώπη καὶ Βυζάντιο.— Θ. ΔΕΤΟΡΑΚΗ, Βυζάντιο καὶ Εὐρώπη: Ἀγιολογικὲς σχέσεις (527-1453).— J. KODER, Ὁ ὄρος «Εὐρώπη» ὡς ἔννοια χώρου στὴ βυζαντινὴ ἱστοριογραφία.— Χ. ΒΑΝΤΣΟΥ, Τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου (Πρακτικὰ ΙΕ' Θεολογικοῦ συνεδρίου «Μέγας Φώτιος»), Θεσσαλονίκη 1995.

2. Σχετικὴ βιβλιογραφία: ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Τὸ πρωτεῖον τοῦ ἐπισκόπου Ρώμης, Ἀθήνα 1930.— ΙΩ. ΚΑΡΜΙΡΗ, Δύο βυζαντινοὶ ἱεράρχαι καὶ τὸ σχίσμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, Ἀθήνα 1950.— F. DVORNIK, Le schisme de Photius, Histoire et Légende, Paris 1950.— Β. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Ἀθήνα 1959.— Π. ΤΡΕΜΠΕΛΑ, Ἐγκυκλοπαιδεία τῆς Θεολογίας, Ἀθήνα 1964.— F. DVORNIK, François Byzance et la primauté Romaine, Paris 1964.— F. DVORNIK, Les Slaves. Histoire et civilisation..., Paris 1970.— ΒΛ. ΦΕΙΔΑ, Αἱ περὶ σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀντιλήψεις τοῦ Μ. Φωτίου, Ἀθήνα 1980.— Π. ΧΡΗΣΤΟΥ, Ἐκκλησιαστικὴ Γραμματολογία, τόμ. Α', Θεσσαλονίκη 1991.— ΒΛ. ΦΕΙΔΑ, Βυζάντιο, Ἀθήνα 1991.— ΒΛ. ΦΕΙΔΑ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, τόμ. Β', Ἀθήνα 1994.

να είναι ὁ Ἰωάννης Σκῶτος Ἐριγένης. Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐπισημάνωμεν εἶναι ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν θεολογικῶν γραμμάτων καὶ τῆς παιδείας γενικώτερον συνεδέθη μὲ τὸ σύστημα τῶν «Σχολῶν», αἱ ὁποῖαι ἰδρύοντο εἰς τὰ παλάτια τῶν ἡγεμόνων, εἰς τὰς ἀρχιεπισκοπὰς καὶ εἰς τὰ μοναστήρια, ἔνθα καὶ διετηρήθη ἡ διδασκαλικὴ μέθοδος τῶν ἑπτὰ ἐλευθερίων μαθησέων, ἤτοι τὸ Trivium (Γραμματικὴ - Διαλεκτικὴ - Ρητορικὴ) καὶ τὸ quadrivium (Μουσικὴ - Ἀριθμητικὴ - Γεωμετρία - Ἀστρονομία) (βλ. Φειδά, Ἐκκλ. Ἰστ., σελ. 460).

Ἐχομεν λοιπὸν ἐν ἀρχῇ τὸν ἀγγλοσάξωνα κληρικὸν καὶ θεολόγον Ἀλκουῖνον (735-804), ὁ ὁποῖος ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ἀναγέννησιν τῶν γραμμάτων καὶ τῆς θεολογίας καὶ ὁ ὁποῖος εἶχεν ἤδη διδάξει εἰς τὴν ἐπισκοπικὴν σχολὴν τῆς γενετείας του Ὑόρκης, τῆς ὁποίας ἔγραψε καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν. Ἐν συνεχείᾳ ἀναφέρομεν τὸν Ἀγοβάρδον (769-840), ἅγιον διὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἀρχιεπίσκοπον Λυῶνος, ὁ ὁποῖος, καταγόμενος ἐξ Ἰσπανίας, ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Γαλλίαν, ἔνθα ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ Εὐσεβοῦς ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ μεγαλύτερος λόγιος· διεδραμάτισε δὲ σπουδαῖον πρόσωπον εἰς τὴν πολιτικὴν. Θυμίζομεν τὸν Ραβανὸν Μαῦρον (784-856), βενεδικτῖνον μοναχὸν καὶ ἀργότερον ἀρχιεπίσκοπον Μαγεντίας, μαθητὴν τοῦ Ἀλκουῖνου, ὁ ὁποῖος ἀνύψωσεν εἰς μεγάλην ἀκμὴν τὴν σχολὴν τῆς μονῆς τῆς Φούλδης, καταστήσας αὐτὴν πνευματικὸν κέντρον τῆς Γερμανίας. Ἐχομεν ἐπίσης τὸν Πασχάσιον Ραδβέρτον, ἡγούμενον τῆς ἐν Κόρμπι μονῆς, ὅστις ἔγραψε σπουδαῖον ὑπόμνημα εἰς τὸν Ματθαῖον καὶ δογματικὰ δοκίμια. Ὁσαύτως τὸν Ρατράμνον (...-868), γάλλον βενεδικτῖνον ὁμοίως μοναχὸν τῆς αὐτῆς μονῆς καὶ θεολόγον, ἱκανὸν διαπραγματευτὴν τῶν διαφόρων θεολογουμένων ζητημάτων καὶ συγγραφέα. Ὁμοίως τὸν Γκότσαλκ ἢ Γοδεσκάλκον (805-868), γερμανὸν μοναχὸν τῆς μονῆς Orbais, δραστήριον καὶ πολυμαθὴ θεολόγον αὐτῆς τῆς περιόδου, ἱεραπόστολον εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Εὐρώπην, μέχρις ἀκόμῃ τῆς Δαλματίας καὶ Βουλγαρίας. Ἐπίσης τὸν Χίνκμαρ ἀρχιεπίσκοπον Ρεΐμων, σπουδαῖον πολιτικὸν νοῦν, ὑπηρετήσαντα εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ αὐτοκράτορος Λουδοβίκου τοῦ Εὐσεβοῦς καὶ τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Φαλακροῦ καὶ συντάξαντα πραγματείας κανονολογικοῦ κυρίως περιεχομένου. Τέλος ἀναφέρομεν τὸν ἐξ Ἰρλαν-

δίας ὁριώμενον Ἰωάννην Σκῶτον Ἐριγένην (810-877), διακεκριμένον θεολόγον, κάτοχον τῆς ἑλληνικῆς εἰς τὴν τελειότητα καὶ ἐμβριθῆ μελετητὴν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς πατερικῆς θεολογίας καὶ πρόδρομον τῆς συστηματικῆς ἰδεαλιστικῆς φιλοσοφίας ἐν τῇ Δύσει.

Ἡ συγγραφικὴ κίνησις τῶν θεολόγων τῆς Δύσεως κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον, ἀσχέτως ἂν δὲν ἦτο ἐντυπωσιακὴ, ἦτο ὁμως πολὺπλευρος. Ἡ θεολογία, ἡ παιδαγωγικὴ, ἡ κατηχητικὴ, ἡ φιλοσοφία, ἡ ποίησις, ἡ ἀγιολογία, ἡ ἐρμηνευτικὴ τῶν Γραφῶν, ἡ ἀσκητικὴ, ἀκόμη καὶ ἡ συγγραφὴ ἐποικοδομητικῶν ἔργων, χρησίμων πρὸς κατάρτισιν εἰς τὰς ἀληθείας τῆς πίστεως πληθυσμῶν εἰσέτι βαρβάρων (= Ραβανὸς Μαῦρος), πάντα ταῦτα ἐκφράζουσι τὴν ἔντονον συγγραφικὴν δραστηριότητα τῆς περιόδου αὐτῆς. Ἐνδεικτικὸν τυγχάνει τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Ραβανοῦ Μαῦρου *De universo* (Περὶ σύμπαντος), ἦτο μία εὐρεία ἐγκυκλοπαιδικὴ πραγματεία, καρπὸς σπουδαίας μελέτης, ἡ ὁποία ἀπετέλεσε προοίμιον διὰ τὰς διαφόρους Σούμμας, Θεσαυροὺς καὶ Κάτοπτρα τοῦ μεσαίωγου (ΘΗΕ 10, 747). Νὰ μὴ λησμονήσωμεν, βεβαίως, καὶ τὸ ἀναθεωρητικὸν ἔργον, ἐκφραζόμενον κυρίως διὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς Βουλγάτας, τῆς γνωστῆς ὡς Βίβλου Ἀλκουῖνου ἢ Καρλομάγνου, ἡ ὁποία ἐνέχει ἀξιόλογον σημασίαν λόγω τῶν χρησιμοποιηθέντων λατινικῶν κωδικῶν (ΘΗΕ 2, 179).

Εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεολογικῆς γραμματείας τοῦ Θ' αἰῶνος εἰς τὴν Δύσιν πρέπει νὰ συνέτεινεν ἀποφασιστικῶς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Βασιλέων Καρόλου τοῦ Μεγάλου καὶ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ Καρόλου τοῦ Φαλακροῦ, καθότι καὶ οἱ δύο ἀπηυθύνοντο εἰς ἐκκλησιαστικὰ - θεολογικὰ πρόσωπα διὰ τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων ἀναπτύξεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ θρησκευτικῶν - θεολογικῶν γραμμάτων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Καρλομάγνος εἶχεν ἐνωρὶς ἀναγνωρίσει τὸν στενὸν σύνδεσμον κοσμικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας· αἰσθανόμενος μάλιστα βαθὺν σεβασμὸν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐθεώρει βασιλικὸν χρέος του νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν διάδοσιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἐν αὐτῇ τῇ προσπάθειά του ἐντάσσεται τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα: Ὅταν ὁ Ἀλκουῖνος, μεταβὰς εἰς τὴν Ρώμην δι' ἐκκλησιαστικὴν ἀποστολήν, συνηγήθη εἰς Πάρμαν μετὰ τοῦ Μεγάλου Καρόλου, ὁ τελευταῖος ἐξεδήλωσε τὴν ζῶηράν του ἐπιθυμίαν νὰ τὸν ἔχη πνευματικὸν του σύμβουλον. Ὁ

Άλκουίνος έδέχθη, ανέλαβε την διεύθυνση της Παλατινής σχολής, ίδρυσεν αργότερον έν είδος φιλογικής ακαδημίας, τής όποίας μέλη έγιναν ό αυτοκράτωρ, οί υιοί του και αί θυγατέρες του καθώς και οί συνεργάται του μετά τών τέκνων των, μέ άποτέλεσμα νά θεωρηται ό Άλκουίνος ή ψυχή τής θρησκευτικής, εκπαιδευτικής και καλλιτεχνικής κινήσεως, ή όποία είναι γνωστή ως Καρολίνειος Άναγέννησις (ΘΗΕ 2, 179).

Παραδίδομεν όμως και τό παράδειγμα του έτέρου Καρόλου, του Φαλακρού, ό όποιος, εκτιμών ιδιαίτερος τόν Ιωάννην Σκώτον Έριγένην, εκάλεσεν αυτόν είς την Σχολήν τών άνακτόρων, ένθα ούτος διεκρίθη κυρίως είς την διαλεκτικήν και την άστρονομίαν και του άνέθεσε νά μεταφράση είς την λατινικήν γλώσσαν τά συγγράμματα Διονυσίου του Άρεοπαγίτου καθώς και τό Περί διαφόρων άποριών έργον Μαξίμου του Όμολογητού.

Ένταύθα πρέπει νά σημειώσωμεν ότι κατά τόν ένατον αιώνα τά φέροντα τό όνομα Διονυσίου του Άρεοπαγίτου συγγράμματα έστάλησαν υπό του αυτοκράτορος Μιχαήλ του Τραυλού (820-829) είς τόν αυτοκράτορα τής Δύσεως Λουδοβίκον τόν Εύσεβή, υιόν του Μεγάλου Καρόλου, ό δέ ήγούμενος τής πλησίον τών Παρισίων μονής του άγίου Διονυσίου Χιλδουίνος, πρώτος μετέφρασεν αυτά, θεωρήσας ότι είχεν υποχρέωσιν νά πράξη τούτο, έπειδή έν τή Δύσει είχεν επικρατήσει ή αντίληψις ότι ταύτα άνήκον είς τόν όμώνυμον ιδρυτήν τής Έκκλησίας τών Παρισίων (βλ. Παν. Τρεμπέλα, Έγκυκλοπαιδεία..., σελ. 79).

Έλέχθη έν αρχή τής Είσηγήσεως ότι ό Ιωάννης Σκώτος Έριγένης δεσπόζει ως θεολογικός συγγραφεύς αυτού του αιώνος. Τό έπαναλαμβάνομεν επ' ευκαιρία, δεδομένου μάλιστα ότι ούτος εκλήθη υπό τινων Όριγένης τής Δύσεως, διότι έπεχείρησε νά έρμηνεύση τό περιεχόμενον του Χριστιανισμού μέ φιλοσοφικούς όρους και μέ ευρείαν χρήσιν τής λογικής. Ούτω, άνέμιξε θεολογίαν και φιλοσοφίαν προς δημιουργίαν ίδιου συστήματος, τό όποιον έστηρίζετο είς την παράλληλον χρήσιν τής αυθεντίας και του όρθου λόγου. Υπό τόν όρον αυθεντία ήννόει τό κείμενον τών Γραφών, υπό τόν όρθόν δέ λόγον, την νοητικήν ικανότητα του ανθρώπου. Η αυθεντία ήτο διά τους άπλους είς την μάθησιν άνθρωπους, ένώ ό όρθός λόγος ήτο δι' εκείνους, οί όποιοι άνεζήτουν νά άποκαλύψουν

τό κεκρυμμένον όπισθεν του γράμματος και του τύπου τής Γραφής νόημα. Έπίστευσεν όμως ότι και αί δύο μέθοδοι είχον κοινήν πηγήν την θείαν σοφίαν, διά τούτο και διετείνετο ότι υπήρχε ταύτισις θεολογίας και φιλοσοφίας (βλ. Στ. Παπαδοπούλου, ΘΗΕ, 6,1236 και Π. Χρήστου, Έκκλ. Γραμματ., σελ. 404).

Έάν θελήσωμεν νά προσεγγίσωμεν ειδικώτερον την θεολογικήν θεματικήν τών συγγραφέων τής Δύσεως αυτής τής έποχής, θά σημειώσωμεν:

α) Τό περί τής θείας Εύχαριστίας ζήτημα. Ό μοναχός τής Κορμλίας Πασχάσιος Ραδβέρτος μέ τό έργον του «De corpore et sanguini Domini» (Περί του σώματος και του αίματος του Κυρίου) ύπεστήριξε ότι, «ένώ τά στοιχεία τής θείας Εύχαριστίας μένουν έξωτερικώς άμετάβλητα, ύφίστανται έσωτερικήν μεταβολήν πραγματικήν είς σώμα και αίμα του Χριστού δι' ένός θαύματος ξένου προς τά φυσικά δεδομένα» (Π. Χρήστου, Έκκλ. Γραμματ., σελ. 400) και ότι τής θείας Εύχαριστίας κοινωνούν μόνον οί μετέχοντες μέ πίστιν (βλ. Βλ. Φειδά, Έκκλ. Ιστ., σελ. 158).

Είς αυτήν την διδασκαλίαν άντέδρασαν ό Ραβανός Μαύρος και ό Πατρόμνος. Ό Ραβανός Μαύρος, άντιδρών είς τόν πραγματισμόν του Πασχασίου, έδέχετο πνευματικήν και συμβολικήν παρουσίαν του σώματος του Χριστού είς την θείαν Εύχαριστίαν.

Ό μαθητής του Πασχασίου Πατρόμνος, μέ εκτενεστέραν άπάντησιν και μέ όμότιπλον πραγματείαν μέ την του Πασχασίου, μή δεχόμενος την μετουσίωσιν, ισχυρίζεται ότι τό σώμα και αίμα, μετά τόν καθαγιασμόν, δέν είναι ίδιον μέ τό σώμα και αίμα του Χριστού, του γεννηθέντος, σταυρωθέντος και ανασπάντος. Δέν άνεζήτησε την σημασίαν τής θείας Εύχαριστίας είς τά ιδρυτικά λόγια του Ίησου Χριστού άλλ' είς την πνευματικήν δύναμιν Αυτού, ισχυρισθείς ότι υπό τό κάλυμμα τών στοιχείων του άρτου και του οίνου ευρίσκεται τό πνευματικόν σώμα και τό πνευματικόν αίμα του Χριστού, γενόμενος πρόδρομος του Λουθήρου. Σημειωτέον ότι τό έργον του Πατρόμνου κατεδικάσθη υπό τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας τόν 11ον αιώνα και κατεστράφη ή καταδίκη του έργου κατεγράφη είς τόν κατάλογον τών άπηγορευμένων βιβλίων άπό τό 1599-1900. Αντίτυπα τούτου διεσώθησαν και έπηρέασαν πολλούς προτεστάντας.

(Συνεχίζεται)

Ἐκκλησία καὶ ἀθλητισμὸς

Εἰσαγωγή

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τὴν μεγάλη γιορτὴ τῆς παγκόσμιας κοινότητας γιὰ τὰ 100 χρόνια τοῦ μεγαλύτερου ἀθλητικοῦ γεγονότος στὴν ἱστορία τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγῶνων. Ἐνὸς γεγονότος ποὺ ἔδωσε ξεχωριστὴ ἔμφαση καὶ σημασία (ὅπως πάντοτε) σὲ ἀξίες ποὺ πρέπει νὰ διέπουν τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ γιὰ ἕναν καλύτερο, ἠθικότερο καὶ εἰρηνικότερο κόσμο.

Τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. κ. **ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΥ**

Ἀξίες τὶς ὁποῖες οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες τῆς ἀρχαιότητας δίδαξαν ὄχι μόνο στὶς γενιὲς τῶν Ἑλλήνων ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλοκληρο τὸν κόσμο. Αὐτοὶ οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας ἔχουν ἕνα μεγαλεῖο ἀνευ προηγουμένου καὶ εἶναι νὰ ἀπορεῖ κανεὶς γιὰ τὸ πῶς ἄντεξαν 1277 χρόνια χωρὶς διακοπὴ. Ἡ γιορτὴ αὐτὴ τῶν Ὀλυμπίων εἶχε πανελλήνιο καὶ στὴν ἐξέλιξή της παγκόσμιο χαρακτήρα καὶ μετέδιδε τὸ ἑλληνικὸ ἀθλητικὸ πνεῦμα σὲ ὅλοκληρο τὸν τότε γνωστὸ κόσμο. Ἡ ἀναγγελία τῶν Ἀγῶνων σκόρπιζε χαρὰ στὶς καρδιὲς τῶν Ἑλλήνων ὅταν οἱ σπονδοφόροι ἀνήγγελλαν ὅτι ἄρχιζε ὁ ἱερὸς μήνας. Ἀρχιζε μὲ τὸν μήνα αὐτὸν ἡ ἐκκεχειρία (ἐκάς χειρᾶς) ποὺ σήμαινε τὴν κατάπαυση κάθε πολεμικῆς ἐπιχείρησης γιὰ 40 μέρες πρὶν καὶ 40 μέρες μετὰ τὴν τέλεση τῶν Ἀγῶνων.

Τὰ πλήθη στὴν ἱερὴ Ἄλτι μὲ ἀνυπομονησία περιμέναν νὰ ἀκούσουν τὸ ὄνομα τοῦ νικητῆ καὶ τῆς πατρίδας του καὶ οἱ ἀθλητὲς ἀγωνίζονταν μὲ πάθος γιὰ τὴ νίκη, γιὰ νὰ λάβουν τὸ στεφάνι ἀπὸ κλαδὶ ἀγριελιάς, τὸ βραβεῖο τῆς Ὀλυμπιακῆς νίκης, τὸ σύμβολο τῆς δόξας, τὴν ὑψιστὴ τιμὴ ἀρετῆς καὶ ἠθικῆς ἀνωτερότητας. Τόσο μεγάλη σημασία ἔδιναν στὴ νίκη οἱ Ἕλληνες, ὥστε ὁ Χεῖλων ὁ Λακεδαιμόνιος πέθανε ἀπὸ τὴ χαρὰ του ὅταν ἀγκάλιασε τὸ γιό του νικητὴ στὴν πυγμαχία. Ὁ Διαγόρας ὁ Ρόδιος, ὅταν τὴν ἴδια μέρα νίκησαν στοὺς Ἀγῶνες καὶ οἱ δύο του γιοί, ὁ Δαμάγητος καὶ ὁ Δωριεύς καὶ τὸν σήκωσαν στοὺς ὤμους τους μέσα στὸ στάδιο, ἄκουσε τὰ περίφημα ἐκεῖνα λόγια: «Κάταθνε ὦ Διαγόρα, οὐκ εἰς Ὀλυμπον ἀναβήσει». Ἡ Ὀλυμπιακὴ νίκη ἦταν κάτι ποὺ κέρδιζαν οἱ ἥρωες καὶ οἱ ἡμίθεοι.

Χριστιανισμὸς καὶ ἀθλητισμὸς

Τὴν ἴδια ἐκδοχὴ τῆς ἀθλήσης, τοῦ ἀγώνα καὶ τῆς

νίκης σὰν σημάδια γιὰ τὴν κατάκτηση ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο μᾶς ἀνώτερης ζωῆς, δίδαξε ἀργότερα ὁ Χριστιανισμὸς μὲ τὰ πλήθη τῶν ἀγωνιστῶν - μαρτύρων στὰ ρωμαϊκὰ στάδια. Στὴν ὁρολογία τῆς χριστιανικῆς ἐμπειρίας, ἡ μετοχὴ τοῦ ἀνθρώπου στὴν ἀληθινὴ ζωὴ εἶναι μιὰ συνεχῆς ἄσκηση, ποῦ, ξεπερνώντας τὶς ἀνθρώπινες δυνατότητες, ὀδηγεῖ στὴ νίκη ἀπέναντι στὶς ἐγωκεντρικὲς ἀντιστάσεις του. Ἀπὸ τοὺς «Ὀλυμπιονίκες τῆς Ἄλτεως» ὁ νέος κόσμος ἀποκτᾷ καινούργια πρότυπα καὶ ὀδηγούς, διαποτισμένους ἀπὸ τὸ εὐαγγελικὸ μῆνυμα τοῦ Χριστιανισμοῦ, τοὺς «ἀθλοφόρους Μάρτυρες», τοὺς «καλῶς ἀθλήσαντες καὶ στεφανωθέντες», τοὺς «ἐν ἀγῶσι λαμπρῶς ἐναθλήσαντες» ἀγίους τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ρῆσεις ἀγίων Πατέρων γιὰ τὸν ἀθλητισμὸ

Ἡ Καινὴ Διαθήκη καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καταφάσκουν καὶ προβάλλουν τὸ γνήσιο ἀθλητικὸ πνεῦμα. Κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλον «ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ» (Β' Τιμ. β' 5). Ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς στὸ ἔργο του «Παιδαγωγὸς» ἔχει εἰδικὴ παράγραφο γιὰ τὸ «ὄπι καὶ γυμνάσια ἐγκριτέον τοῖς κατὰ λόγον βιοῦσιν». Ὁ Μέγας Βασίλειος ἐκδηλώνει ἐκτίμησή του πρὸς τοὺς ἀθλητὲς ποὺ ζοῦν μὲ ἐγκράτεια, «δίαιταν οὐ τὴν ἡδίστην ἀλλὰ τὴν παρὰ τῶν γυμναστῶν αἰρούμενοι». Οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες κατὰ μὲν τὸν ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης καλλιεργοῦν τὴν «ἀθλητικὴν ἀνδρείαν», κατὰ δὲ τὸν Γρηγόριο τὸν Θεολόγο πρέπει νὰ διεξάγονται τίμια, ὄχι «ἔξω τῶν νενομισμένων» ἀλλὰ «κατὰ τοὺς κεμένους ὅρους τῆς ἀγωνίας». Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος χρησιμοποιεῖ συχνὰ στὰ κηρύγματά του παρομοιώσεις καὶ παραδείγματα ἀπὸ τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες καὶ ἐπισημαίνει ὅτι ὁ καλὸς ἀθλητὴς «πάντα τὸν τῆς ἀθλήσεως νόμον φυλάττει καὶ τὸν ἐπὶ τῶν σιτίων (τῆς τροφῆς) καὶ τὸν ἐπὶ σωφροσύνης καὶ σεμνότητος καὶ τὸν ἐν παλαιστρα».

Τὸ πνεῦμα τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως γιὰ τὸν ἀθλητισμὸ

Τὸ γνήσιο πνεῦμα τῆς Ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως γιὰ τὸν ἀθλητισμὸ δὲν ὀδηγεῖ ποτὲ σὲ ἐριστικότητα, σὲ ἐπιθετικότητα, σὲ ἐμπορευματοποίηση τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἰδεώδους, σὲ πολιτικὸς καὶ κοινωνικοὺς ἀνταγωνισμούς, σὲ κερδοσκοπικὲς συναλλαγές, σὲ βάρβαρες ἐκδηλώσεις φατριασμοῦ, σὲ ἐπιδιώξεις γιὰ τὴν κατάκτηση ἐνὸς κυπέλλου, ἢ μεταλλίου, ἢ ρε-

κός με άθήμετο τρόπο. Αντίθετα, οδηγεί στη μόρφωση ήθικου χαρακτήρα, στην άσκηση πειθαρχίας, στην απόκτηση ατομικής και ομαδικής άμιλλας, στην ισχυροποίηση των ψυχικών ενεργειών, στην ενεργοποίηση των κοινωνικών άρετών, στην ανάπτυξη της φιλίας των λαών και στην προώθηση του ιδεώδους της αληθινής ειρήνης.

Βέβαια, για να προσγειωθούμε στη σύγχρονη πραγματικότητα, πρέπει να πούμε ότι ζούμε σε μια εποχή τεράστιων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, που άσφαλώς ή διαρκώς αυξανόμενη έμπορευματοποίηση του άθλητισμού και ή εξάρτησή του από οικονομικά και άλλα συμφέροντα άποτελεί πρόκληση κατά της πλειοψηφίας των πολιτών. Αυτή ή σύγχρονη θλιβερή πραγματικότητα, εκτός από την γενικότερη πρόκληση κατά της κοινωνίας, έγκυμονεί άκόμη μεγαλύτερους κινδύνους για τη νεολαία, που μπορούν να πάρουν και καταστροφικές διαστάσεις. Οί νεαροί «προνομιούχοι» παίκτες - άθλητες άποτελούν συνήθως άρνητικά πρότυπα για τους σημερινούς νέους που ζούν ανάμεσα σε δεκάδες κοινωνικά, οικονομικά, ιδεολογικά και πνευματικά άδιέξοδα. Έπομένως, ή αναγόρευσή τους μέσα στη σκέψη και την ψυχή των νέων σε «ιδανικό» είναι ικανή να τους βάλει σε λανθασμένη πορεία στην πιο κρίσιμη ήλικία. Άν, μάλιστα, συνυπολογίσουμε και το άκόμη πιο θλιβερό γεγονός της έλλείψεως ικανού άριθμού πραγματικών προτύπων από τον πολιτικό, τον πνευματικό, τον κοινωνικό, τον εκπαιδευτικό και όλων των άλλων παραγωγικών χώρων, θα καταλήξουμε στη διαπίστωση πως τα όσα συμβαίνουν στις μέρες μας στον τομέα του άθλητισμού είναι, εκτός από άπογοητευτικά, και άμεσα επικίνδυνα. Έάν λοιπόν δεν αντιδράσουν το κράτος, ή Έκκλησία, οί φορείς, ή κοινωνία γενικότερα, τότε ή φορά των πραγμάτων προοιωνίζεται άβέβαιο και νεφελώδες μέλλον για τη νεολαία.

Η Όρθοδοξία, ως άποκαλυπτική ποιότητα ζωής και πιστεύοντας ότι χωρίς νόημα δεν μπορεί να υπάρξει καλλιέργεια σώματος, ψυχής και ήθους, μπορεί να νοηματοδοτήσει τον άθλητισμό. Στις μέρες μας, που, δυστυχώς, ή ποιότητα αντικαθίσταται από την ποσότητα, στην προσπάθεια των άθλητών υπεισέρχονται έξωαθλητικές σκοπιμότητες, οί οποίες οδηγούν στους έγωισμούς και στα οικονομικά συμφέροντα, ενέρργειες που διαστρέφουν το ποιοτικό ήθος της εύγενους άμιλλας. Σε όλα τα άθλήματα, αλλά ειδικά στα ομαδικά που είναι κατ' έξοχήν κοινωνικά και καλλιεργούν την τάση της κοινωνίας μεταξύ των παικτών, στην έννοια «άντιπαλος» έμπεριέχονται τα πρώτα σπέρματα διχασμού της κοινωνίας. Όμως,

κοινωνία με αντίπαλους δεν υπάρχει. Ο Χριστός δεν είχε αντίπαλους στο Σταυρό και οί Άγιοι προσεύχονται για τους διώκτες τους. Άν οί άθλητες δεν αλλάξουν τον χαρακτήρα της αντιπαλότητας σε άγαπητική συνεργασία, θα είναι συνυπεύθυνοι για την παρακμή της κοινωνίας. Η ευθύνη έπομένως του άθλητή δεν εξαντλείται στον άγώνα για τη νίκη, αλλά στο εύλογημένο πάθος να υπηρετήσει και με τον τρόπο αυτόν το πνεύμα της ένότητας, της άλληλοκατανόησης και της άποδοχής του πλησίον ως συναγωνιστού και όχι ως ανταγωνιστού.

Οί άθλητικές δραστηριότητες της Έκκλησίας

Όλα τα παραπάνω παίρνουν σάρκα και όστά σε πάρα πολλές Όρθόδοξες Έκκλησίες και Μητροπόλεις. Θα αναφέρουμε στη συνέχεια μια πολύ χαρακτηριστική περίπτωση, άδικώντας εκ των πραγμάτων άρκετες άλλες. Κατά την χειμερινή περίοδο 1995-1996 διοργανώθηκαν από το τμήμα Άθλητικών Έκδηλώσεων της Διευθύνσεως Νεότητας της Ί. Άρχιεπισκοπής Άθηνών τέσσερα πρωταθλήματα καλαθοσφαίρισης και συμμετείχαν σε αυτά 60 ομάδες Ένοριών, με σύνολο παρουσίας 1.200 νέων. Διοργανώθηκαν, επίσης, τέσσερα πρωταθλήματα έπιτραπέζιας άντισφαίρισης με συμμετοχή 45 ομάδων, με σύνολο παρουσίας 400 νέων. Αυτή ή προσπάθεια άρχισε πριν από δέκα χρόνια με συνεχώς αυξανόμενη κοινωνική άποδοχή από χρόνο σε χρόνο. Σε αυτά τα πρωταθλήματα άγωνίζονται όλοι άνεξαιρέτως οί νέοι που δηλώνουν συμμετοχή, άνεξάρτητα από τα σωματικά τους προσόντα και τις άτομικές τους επιδόσεις. Η άξία έντοπίζεται στη συμμετοχή και όχι στην κατάκτηση της νίκης. Το άθλητικό ιδεώδες άπαιτεί ψυχοσωματική άνάλωση για συνεργασία και ένότητα και όχι για διάκριση.

Άποδεικνύεται πως όταν ή Έκκλησία τολμά προκύπτουν όφέλη για το λαό. Χρειάζονται, όμως, ευρύτερες, έντονότερες και πιο συντονισμένες προσπάθειες ώστε να υπάρξουν άκόμη θετικότερα άποτελέσματα από τις έκκλησιαστικές πρωτοβουλίες, αλλά και να άφυπνιστούν από αυτές όσο το δυνατόν περισσότεροι από τους άρμόδιους κοινωνικούς παράγοντες.

Σχέση άθλητισμού - θρησκείας

Άπάρχει ένας τόπος πάνω στον όποιο συναντώνται ή θρησκεία και ό άθλητισμός. Αυτός ό τόπος είναι ό άνθρωπος, ό νοούμενος ως άξία στην ουσιώδη του άξιοπρέπεια, που προκύπτει από την άδιάσπαστη σύνθεσή του από σώμα και ψυχή, από ύλη και πνεύμα. Η σύνθεση αυτή άπαιτεί μιάν άρμονία, ή όποία

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΜΗΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

(Θεολογική - Ἐκκλησιολογική ἄποψις)*

Μὲ τὴν σάρκωσιν λοιπὸν τοῦ Θεοῦ Λόγου, στὸ θεανδρικό πρόσωπο, ὁ τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος Ἰ. Χριστὸς ἐνώνει ἄρρεν καὶ θήλυ καὶ τὸν κόσμον ὁλόκληρο «καὶ πρῶτον ἐνώσας ἡμῖν ἑαυτοὺς ἐν ἑαυτῷ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρρεν καὶ θήλυ διαφορᾶς, καὶ ἀντὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, οἷς ὁ τῆς διαιρέσεως ἐν-

πρὸς ἄλλο τι βλέπων... ἀλλὰ τοῦτο ζητῶν ἐποίησεν, ἵνα γεννηθῆναι δεῖσαν, τὴν μητέρα παρ' αὐτῆς λάβῃ»⁶⁰.

Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος βλέπει στὴν ἐκ Παρθένου Γέννησιν τοῦ Θεανθρώπου τὴν πλήρη ἐξίσωσιν τῆς Εὐσας καὶ τῆς γυναίκας πρὸς τὸν Ἀδὰμ καὶ ἄνδρα γενικῶς. «Ὡσπερ γὰρ ὁ Ἀδὰμ ἄνευ γυναικὸς γυναίκα ἤνεγκεν, οὕτω καὶ σήμερον ἡ Παρθένος ἄνευ ἀνδρὸς ἄνδρα ἔτεκεν... Ἐπειδὴ γὰρ ἐχρεώσεται τὸ γυναικεῖον γένος τοῖς ἀνθρώποις τὴν χάριν, ὡς τοῦ Ἀδὰμ ἄνευ γυναικὸς γυναίκα βλαστήσαντος, διὰ τοῦτο σήμερον ἔτεκεν ἡ Παρθένος ἄνευ ἀνδρὸς, ὑπὲρ τῆς Εὐσας ἐκινύουσα (=ξεπληρώνοντας) τοῖς ἀνδράσι τὸ χρέος... ἵνα τῷ κοινῷ τοῦ θαύματος τὸ ὁμότιμον δεῖξῃ τῆς φύσεως (=ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἰσότητα)»⁶¹.

Θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε ἡ ἀξιοπρεπὴς ἀναγνώρισις τῆς θεόδοτης ἰσότητος τῆς γυναικὸς μὲ τὸν ἄνδρα καὶ νὰ μὴν κατέφευγε ἡ γυναίκα

Τοῦ πανοσ. Ἀρχιμ. κ. **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΑΛΥΒΑ**
Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μητροπόλεως Ἀττικῆς

θεωρεῖται μάλιστα τρόπος, ἀνθρώπους μόνον κυρίως τε καὶ ἀληθῶς ἀποδείξας...»⁵⁹.

Μὲ τὴν ἀειπάρθενον Θεοτόκον ἀποκαθίσταται ἡ ἰσότης ἀνδρὸς - γυναικός, ἡ ὁποία πλέον δὲν εἶναι τὸ ζητούμενον μὲ φεμινιστικοὺς ἀγῶνες, ἀλλὰ τὸ δεδομένον ἀπὸ τὴν σιγμῆν, πού ἡ θεία Πρόνοια ἐπέλεξε τὴν γυναίκα, γιὰ νὰ κάμῃ αὐτὴν μητέρα τοῦ Θεοῦ. Κατὰ τὸν Νικόλαον Καβάσιλαν ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν γυναίκα μὲ τὸν σκοπὸ νὰ προσφέρῃ μητέρα στὸ Θεό. «Ἐπεὶ μὴδ' ἔκτισε μὲν αὐτὴν ὁ Θεὸς

60. Νικολάου Καβάσιλα, Εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν, § 8, «Ἡ Θεομήτωρ», κείμενο - μετάφραση εἰσαγωγή - Σχόλια Π. Νέλλας, Β' ἔκδ. Ἀποστ. Διακονίας, Ἀθήναι 1974, σελ. 150.

61. Ἰω. Χρυσόστομος, Εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Κ.Η.Ι. Χριστοῦ, Λόγος Β'. ΕΠΕ, 35, 474-476.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 142 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.
59. Ὅπου ἀνωτέρω Ρ.Γ. 91,1309 D.

δὲν μπορεῖ νὰ προκύβει παρὰ ἀπὸ τὴν ὑγιή θεώρησιν τοῦ σώματος σὲ συνάρτησιν μὲ τὶς ιδιότητες τῆς ψυχῆς. «Νοῦς ὑγιῆς ἐν σώματι ὑγιεῖ» διακηρύσσει τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ ρητὸ πού ἐπαναλαμβάνει τὸν ὀρισμὸ τοῦ Πλάτωνα: «εἶναι πρέπον νὰ περιποιῆσαι τὸ σῶμα σου πρὸς ὄφελος τῆς ἁρμονίας τῆς ψυχῆς». Ἔτσι, ὅταν ἡ σωματικὴ ἄσκηση ἐκτελεῖται γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἐνεργεῖ: α) ἐπὶ τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῶν ὁποίων γίνεται ὄργανο γιὰ νὰ εὐνοήσῃ τὴ ζωντανὴ καὶ γόνιμη ἐπέκτασιν καὶ β) ἐπὶ τῆς μυστηριώδους ζώης, ὅπου ἡ ὕλη καὶ τὸ πνεῦμα συναντῶνται, ἀλληλοεπιδρῶν καὶ ἀλληλοεξαρτῶνται μὲ τρόπο πού ποτὲ δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ καταλάβουμε πλήρως.

Ἐπίλογος

Ἡ θρησκεία μας, ἀφοῦ ὑπενθυμίσει ὅτι τὸ σῶμα προοριζέται νὰ ξαναγίνει χῶμα στοὺς κόλπους τῆς

γῆς, διδάσκει ἐπίσης ὅτι πρέπει νὰ εἶναι σεβαστό, νὰ τιμᾶται καὶ νὰ καλλιεργεῖται ὡς ναὸς τῆς ἀθάνατης ψυχῆς, ἡ ὁποία θὰ τὸ ὀδηγήσῃ στὴν ἀνάστασιν κατὰ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας. Ἡ ἄσκηση πού ἐπιβάλλουν στὸν ἑαυτό τους οἱ ἀθλητὲς εἶναι χρήσιμη ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. Τὰ ἀγωνίσματα χρησιμεύουν στὴ διάπλασιν τοῦ σώματος, τὴν εὐρωστία του καὶ τὴν ἐπιδεξιότητά του γιὰ τὴν κατάκτησιν τῆς νίκης, ἀλλὰ τὸ σῶμα εἶναι κάτι πρόσκαιρο, ἔχει περιορισμένη χρησιμότητα γιὰ ὅλα καὶ ὑπάρχει γιὰ τὴν παρούσα ζωὴ. Ἡ γραμμὴ αὐτὴ πού σέβεται τὴν ἱεραρχία τῶν ἀξιών εἶναι ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας πού ποτὲ δὲν ἔπαυε νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἁρμονικὴ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ θρησκεία καὶ ὁ ἀθλητισμὸς συναντῶνται στὴν ἀπαιτήσιν καὶ τὴν ἀναγκαιότητα τῶν κανόνων τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑποταγῆς σ' αὐτούς.

στοὺς φεμινιστικούς ἀγῶνες. Ἡ ἀπόρριψις ἀπὸ τὴν φεμινίστρια γυναῖκα τοῦ ἄλλου φύλου, τοῦ ἀνδρα, συζύγου καὶ πατέρα τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἐνδειξίς νοσηρότητος. Ὅταν ἡ ἄγαμη μητέρα συνειδητὰ ἀπορρίπτῃ τὸν ἀνδρα, πέφτει σὲ διπλὴ παγίδα, ἀφ' ἑνὸς ἀρνεῖται τὴν φύσιν τῆς, ἀφ' ἑτέρου καταδικάζει τὸ παιδί τῆς.

Ἡ φεμινιστικὴ νοοτροπία ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ κηρύξεως ἀσίγαστης ἔχθρας λειτουργεῖ εἰς βάρος τῆς γυναίκας καὶ τοῦ φεμινισμοῦ. «Ἡ ἀνάγκη τῆς ἰσότητος κάμει τὴν γυναῖκα ἐπιθετικὴν, τὴν τοποθετεῖ σὲ θέσιν ἀνταγωνισμοῦ. Ἡ γυναῖκα διασπᾷ τὸν ἀνδρα, ἀλλὰ τὸ δυναμικὸ τῆς συμπαθείας τῆς, εἰδικὰ γυναικεῖο, ἐξαντλεῖται καὶ κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὴ φύσιν του... Ἡ λεγόμενη ἐλεύθερη ἀγάπη, ὅπου τὸ κορμὶ παραδίδεται χωρὶς τὴν ψυχὴν, προκαλεῖ ἕναν ἀνησυχητικὸ ἀριθμὸ νευρώσεων»⁶².

Τὸ ἄρρεν καὶ τὸ θῆλυ ἐπλάσθη νὰ λειτουργῇ ἀρμονικὰ στὴν ἀνδρόγυνη ἐνότητα, ὅπως λειτουργοῦσε ἀρχετυπικὰ μὲ τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰ πρὸ τῆς πώσεως ὡς «κοινότης τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ θηλυκοῦ μέσα στὴν πληρότητά τους ἐν Θεῷ»⁶³. Ὁ ἀνδρας βοηθεῖ τὴν γυναῖκα νὰ φανερώσῃ τὸν ἑαυτὸν τῆς καὶ ἡ γυναῖκα τὸν ἀνδρα νὰ πραγματώσῃ τὸν ἑαυτὸ του. Μὲ τὴν ἀγωνιστικὴ διεκδίκησι δικαιωμάτων καὶ γενικὰ μὲ τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν φθόνον τοῦ διαβόλου διασπᾶται ἡ ἀνδρόγυνη ἐνότητα καὶ ἡ μία φύσις εἰς μύρια κατεμερίσθη τμήματα»⁶⁴. Ἡ πόλωσις καὶ ἀντιπαλότητα τῶν φύλων εἶναι φαινόμενο πώσεως, ὅταν οἱ σύζυγοι παύουν νὰ λειτουργοῦν ὡς πρόσωπα καὶ γίνονται ἐγωϊστικὰ ἄτομα καὶ τὴν ἀγαπητικὴ κοινωνία μεταξύ των διαδέχεται ἡ διαμάχη, ἡ ἔχθρα. «Μόνον μετὰ τὴν ἁμαρτίαν οἱ δύο πρῶτοι ἄνθρωποι ἐγέναν κεχωρισμέναι φύσεις, δύο ἀτομικὰ ὄντα, ἔχοντα μετὰ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεις...»⁶⁵.

Μόνον ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ γεφυρώσῃ τὴν διαίρεσιν τῶν φύλων καὶ νὰ ἀποκαθιστᾷ τὴν εὐλογίαν τῆς ἐνότητος. «Ἦνωσε γὰρ τὸν ἄνθρωπον, τὴν κατὰ τὸ ἄρρεν καὶ θῆλυ δια-

φορὰν τῷ πνεύματι μυστικῶς ἀφελόμενος»⁶⁶ ὁ Ἰ. Χριστός. Ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἀνδρόγυνης ἀρμονίας λειτουργεῖ μέσα στὴν ταπείνωσι καὶ ἀμοιβαία ἀγάπη, στὴν ὑπέρβασιν φεμινιστικῶν καὶ ἀνδροκρατικῶν συνδρόμων καὶ πλεγμάτων ἀνωτεροκατωτερότητος. «Τὸ φεμινιστικὸ κίνημα μαχόμενον ἐνάντια σὲ μιὰ μάσκα πατριαρχίας... μιὰ ἀσύδοτη μητριαρχία, ὑποβοηθεῖ τοὺς ἀνδρες σήμερα σὸ νὰ παραιτηθοῦν ἀκόμη περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀνδρικήν τους εὐθύνην καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν γυναῖκα, συναισθηματικὰ κυρίως, ἀκάλυπτη... Γιατὶ καταργώντας τὸν ἀνδρα, μένει αὐτὴ ἡ ἴδια χωρὶς ἀνδρα καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀναζητήσῃ τὴν συναισθηματικὴν πληρωσὴν τῆς σὸ γιό, ποὺ ἔτσι θὰ τὸν εὐνουχίσει καὶ ὁ ὅποιος ἔτσι εὐνουχισμένος θὰ γίνῃ ἕνας ἀνεπαρκῆς σύζυγος γιὰ μιὰ ἄλλη γυναῖκα»⁶⁷.

Μέσα στὴν ἐνότητα ἀγάπης τοῦ γάμου «ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν»⁶⁸, πραγματώνεται ἡ πλήρης ψυχοσωματικὴ ἔνωσις καὶ ἀλληλοπερικύρωσις. «Ἡ φράσις αὕτη “ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν” δηλοῖ τὴν ἔνωσιν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς ἐν τῷ γάμῳ, καθ' ἣν διασώζεται πλήρως ἡ προσωπικότης τῶν ἐνωμένων»⁶⁹. Χρειάζεται ἡ ἐμπνευμάτωσις τῶν σχέσεων καὶ φύλων μὲ τὸ γάμο. «Ἡ ἀληθινὴ ὑπερβατικότητα ἐνώνει τὸ ἀνδρικὸ καὶ τὸ γυναικεῖο στοιχεῖο σὲ μιὰ ὁλοκλήρωσιν ποὺ τὰ μεταμορφώνει. Σταματᾷ πῶς ἡ διάκρισι ἀνδρὸς καὶ γυναικός, τῶν δύο ἐγῶ»⁷⁰.

Μέσα στὴν ἀνδρόγυνη ἐνότητα βρῖσκουν τὰ φύλα ἄρρεν καὶ θῆλυ τὴν ἰσορροπία καὶ ἀρμονικὴ ἀλληλοσυμπλήρωσι καὶ ἔκφρασι. Ὁ ἀνίμους, τὸ πρωτεύον οὐσιαστικὸ στοιχεῖο τῆς ἀσυνειδητῆς σφαιράς τοῦ ἀνδρὸς, ποὺ χαρακτηρίζεται κυρίως ἀπὸ τὸ λόγο, συνδέεται μὲ τὴν ἀνίμους, τὸ πρωτεύον στοιχεῖο τῆς γυναίκας, δηλαδὴ τὸ συναίσθημα. Ὁ ἀνίμους, ὁ ἀνδρικός λόγος - δύναμις μετριάζει, ἰσορροπεῖ τὴν ἀνίμους, τὴν ἄλογον συναισθηματικὴν τῆς γυναίκας. Ὁμοίως ἡ ἀνίμους, ἡ εὐαισθησία τῆς γυναίκας, ἡ συναισθηματικὴ ἰσορροπεῖ τὸν ἀνίμους τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸν εἰρηνεύει.

62. Παύλου Εὐδοκίμου, Ἡ γυναῖκα καὶ ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου, Ἐκδ. Πουρναρά, Θεσ/νίκη, σελ. 266.

63. Ρ. Eydokimov, Μυστήριον τῆς ἀγάπης, Μετάφρασις ἀρχμ. Σεραφεῖμ Ὁρφανοῦ, Ἀθῆναι 1967, σελ. 30.

64. Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, Περὶ διαφόρων ἀπόρων τῆς θείας Γραφῆς, πρὸς Θαλάσσιον P.G. 90,256 B.

65. Vladimir Lossky, Ἡ μυστικὴ Θεολογία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Μτφρ. Στέλλας Πλευράκη, Θεσ/νίκη, 1973 σελ. 141-142.

66. Μαξίμου Ὁμολογητοῦ, Ὅπου ἀνωτέρω.

67. Παπα-Φιλόθεος Φάρος, Παπα-Σταῦρος Κορινθῆς, Συζυγία, ἔκδ. Ἀκριτίας Β', 1991, σελ. 24.

68. Γένεσις 2,24.

69. Χρήστου Σπ. Βούλγαρη, Ἡ ἐνότης τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, Ἐκδ. Πατριαρχικοῦ Ἰδρυματος Πατερικῶν Μελετῶν, Θεσ/νίκη 1974, σελ. 222.

70. Παύλου Εὐδοκίμου, Ἡ γυναῖκα καὶ ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου, σελὶς 271.

2. Μεταμόρφωσης τῆς ἄλογης σεξουαλικότητας σὲ υπεύθυνη προσωπικὴ ἀγάπη.

Οἱ ἄκρατεῖς νέοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀκαλλιέργητοι ὠρμοὶ διακατέχονται ἀπὸ μίᾶ ἀχαλίνωτη σεξουαλικότητα, κυριεύονται ἀπὸ ἄλογα ἔνστικτα ἐρωτικῶν γενετησίων ὁρμῶν, αὐτονομοῦν τὴν σεξουαλικὴ λειτουργία, τὴν ἀποκόπτουν ἀπὸ τὶς ἄλλες προσωπικὲς λειτουργίες, τὴν ἀπολυτοποιοῦν καὶ ἐπιδίδονται σὲ ἀπολαύσεις ἡδονῶν, ὥστε παύουν νὰ λειτουργοῦν ὡς λογικὰ ὄντα καὶ συμπεριφέρονται ἐπιπόλαια χωρὶς υπευθυνότητα σὲ σχέσεις, μὲ ἀποτέλεσμα κοπέλλες μικρὲς νὰ συλλαμβάνουν, νὰ γίνονται πρόωρα ἄγαμες μητέρες, νὰ ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνη ἑνὸς παιδιοῦ χωρὶς πατέρα ἢ νὰ καταφεύγουν σὲ ἐκτρώσεις καὶ νὰ φονεύουν τὸ παιδί πὺ ἀνεπιθύμητα κυοφοροῦν.

Πρέπει νὰ γίνῃ σωστὴ ἀγωγή, καλλιέργεια τῶν νεανίδων, ὥστε νὰ μὴν λειτουργοῦν ἐπιπόλαια, νὰ μὴν συμπεριφέρονται μὲ ἀνευθυνότητα καὶ παρασύρονται ἀπὸ τὴν ἄλογη σεξουαλικότητα, ἀλλὰ νὰ μεταμορφῶνουν τὴν σεξουαλικότητα σὲ υπεύθυνη προσωπικὴ ἀγάπη.

Ἡ σεξουαλικότητα, ὅπως τὴν θεωρεῖ ἡ Ὁρθόδοξος Παράδοσις, εἶναι μίᾶ ἀκατάσχετη ἐπιθυμία σεξουαλικῆς ἱκανοποιήσεως καὶ ὄχι κοινωνία ἀγάπης. Ἀντίθετα ὁ Philip Sherrard βλέπει τὴ σεξουαλικότητα ὡς ἓνα μυστήριον ἀγάπης, ταυτίζει τὴ σεξουαλικότητα μὲ τὴν ἀγάπην τὴν ἀνθρώπινη καὶ τὴ θεία μαζί καὶ γράφει: «Ἡ μυστηριακὴ μορφή σεξουαλικῆς ἀγάπης εἶναι μίᾶ σχέση δύο ἀνθρώπων – ἄνδρα καὶ γυναίκας –, οἱ ὅποιοι μέσα ἀπὸ τὴν ἀμοιβαία κατανόηση καὶ ἀναγνώριση τοῦ ἑνὸς γιὰ τὸν ἄλλο βιώνουν αὐτὸ πὺ ὁ Πλάτωνας ἀποκαλεῖ “κάτι πὺ δὲν γνωρίζουν τί εἶναι”, τὸ ὅποιο διαπερνᾷ τὴν ὄντοτήτά τους καὶ μετασχηματίζει τὶς ἀτομικὲς τους ὑπάρξεις σὲ μίᾶ μοναδικὴ πραγματικότητα... Στὴ μυστηριακὴ σεξουαλικὴ ἀγάπη... δὲν ὑπάρχει παρὰ μίᾶ καὶ μοναδικὴ κοινωνία, μίᾶ καὶ μοναδικὴ συμμετοχή, τοῦ ἄντρα, τῆς γυναίκας, καὶ τοῦ θείου μέσα τους»⁷¹. Ὁ Philip Sherrard θεωρεῖ τὴ σεξουαλικότητα ὡς ἓνα μυστήριον πάνω ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἀμοιβαία συμπάθεια. Ἀλλὰ τὸν ἐρωτᾶμε: Πότε καὶ πὺς ἢ ἐνστικτώδης ἄλογη σεξουαλικότητα μεταμορφώνε-

71. Philip Sherrard, Ἡ σεξουαλικὴ σχέση στὴ χριστιανικὴ σκέψη, ἐν «Ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς», Τὸ μυστήριον τῆς ἀνδρόγυνης σχέσης, Ἐκδ. Πεμπτουσία, 1991, σελ. 56.

ται σὲ ἓνα τέτοιο μυστήριον ἀλληλοπεριχωρήσεως θείας καὶ ἀνθρωπίνης ἀγάπης;

Ἡ σεξουαλικότητα εἶναι μίᾶ λειτουργία πὺ τὴν ἔδωσε ὡς εὐλογία ὁ Θεὸς στὸν ἄνθρωπο. Ἀλλὰ, γιὰ νὰ ὑπάρχη ἢ σωστὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸ ἕτερον φύλον καὶ νὰ ἀνυψῶνται ἢ σχέσις στὴν θεία ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ Θεοῦ, πρέπει ἢ σεξουαλικὴ σχέση νὰ λειτουργῇ προσωπικὰ μὲ ἀγάπην κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, μέσα στὴν ἐμπνευμάτωσι τῶν σχέσεων μὲ τὸ μυστήριον τοῦ γάμου. Τότε ἢ σεξουαλικότητα μεταμορφώνεται, γίνεται ἔκφρασι ἀγάπης, γίνεται θεῖο καὶ ἀνθρώπινο μυστήριον, δὲν διαχωρίζει μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, γίνεται δεσμός, πὺ ἐνώνει τὰ δύο πρόσωπα, ἄνδρα καὶ γυναίκα καὶ μετὰ τῶν καὶ μὲ τὸν Θεὸν τῆς ἀγάπης. Τότε ἰσχύει ὁ λόγος τοῦ Ἰω. Χρυσοστόμου: «Μηδὲν ἔστω γυναικὶ ἄνδρὸς τιμιώτερον, μηδὲ ἄνδρὶ γυναικὸς ποθεινότερον. Τοῦτο πάντων ἡμῶν συγκρατεῖ τὴν ζωὴν, τὸ ὁμοιοῦν γυναίκα πρὸς ἄνδρα τοῦτο συνέχει τὸν κόσμον ἅπαντα»⁷².

Ἡ ἐνστικτώδης σεξουαλικότητα, ἢ ὅποια αὐτονομεῖται μέσα στὸν πανσεξουαλισμὸ, δὲν εἶναι ὁδὸς πρὸς Θεόν, ἀλλὰ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸν Θεό, κατάχρησις θείας δωρεᾶς. Δὲν εἶναι ἢ τυφλὴ ἄλογη σεξουαλικότητα μυστήριον θεῖο, ἀλλὰ μυστήριον ἀνομίας καὶ ἀσεβείας. Ὅταν λείπῃ ἢ πίστις, ἢ Χάρις, ἢ καθαρότητα, ἢ ἀγιότητα, τότε ἢ σεξουαλικότητα γίνεται μίᾶ ἄλογη ἐνστικτώδης λειτουργία ὅλο πονηρία καὶ ἰδιοτέλεια, χωρὶς σεβασμὸ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

(Συνεχίζεται)

72. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Περὶ τοῦ μὴ ἀπογινώσκειν 6. P.G. 51, 369.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- ★ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ (Μητροπ. Κοζάνης Διονυσίου).
- ★ «ΚΑΛΟΣΤΕΡΙΩΜΕΝΟΙ» - γιὰ ἓναν ἐπιτυχημένο γάμο (Μητροπ. Δημητριάδος Χριστοδούλου).
- ★ ΕΣΕΙΣ ΟΙ ΝΕΟΝΥΜΦΟΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ (Μητροπ. Γόρτυνος Θεοφίλου).
- ★ ΤΟ ΙΕΡΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ (Πρωτοπρ. Χ. Χατζόπουλου).
- ★ ΓΑΜΟΣ, ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΑΓΑΠΗΣ (Εὐαγγέλου Π. Λέκκου).
- ★ ΜΕΓΑΛΥΝΘΗΤΙ, ΝΥΜΦΙΕ..., ἢ ἱερολογία τοῦ Ὁρθοκευτικῶν ὁρθόδοξου Γάμου (Θωμᾶ Ζήση).

Ἕνας ἄγνωστος τίτλος

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ: DOCTOR EUCHARISTIAE* (Διδάσκαλος τῆς Θ. Εὐχαριστίας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

ΑΠΑΥΓΑΣΜΑ ΘΕΙΑΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ

1. Ὑψίστη τιμὴ

Ὁ πιστὸς ὅταν προσέρχεται στὸ Μυστήριον τῆς θ. Εὐχαριστίας πρέπει νὰ αισθάνεται τὴν ἐξαιρετικὴ «εὐεργεσία» καὶ «τιμὴ» τοῦ Θεοῦ ἀπέναντί του⁷⁹. Ἡ θεϊκὴ αὐτὴ εὐεργεσία, ἡ ὁποία συνιστᾶ, ἐὰν κατανοηθεῖ σὲ ὅλη τῆς τὴν ἔκταση, «τὸν ὄγκον τῆς δωρεᾶς» τοῦ Θεοῦ⁸⁰, ἔχει πολὺ μεγαλύτερη σωστικὴ ἀξία ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ Πάσχα τῶν Ἑβραίων, ποὺ ἔσωσε τὰ παιδιὰ τους

Τοῦ Ἀρχιμ. κ. ΧΡΥΣ. Π. ΑΒΑΓΙΑΝΟΥ
Ἱεροκήρυκος

ἀπὸ τῆς σφαγῆ τοῦ ἐξολοθρευτοῦ ἀγγέλου στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖνο ἦταν ὁ τύπος, ἡ θεία Εὐχαριστία ἢ ἀλήθεια. Πόση ἢ διαφορά! Ὡστε ἐὰν «ὁ τύπος τσαυτῆς δουλείας γέγονεν ἀπαλλαγὴ, πολλῶ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια τὴν οἰκουμένην ἐλευθερώσει καὶ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ τῆς ἡμετέρας παραδοθήσεται φύσεως»⁸¹.

Ἔτσι τὸ Μυστήριον τῆς θ. Εὐχαριστίας ἀποτελεῖ τὴν ὑψίστη τιμὴ ποὺ περιποιεῖ ὁ Πλάστης στὸ πλάσμα του. Ἀπροσμέτρητη τιμὴ καὶ δόξα. Ὁ πιστὸς βλέπει «τὸ πάντων τιμώτερον ἐπὶ γῆς...», καὶ δὲν βλέπει μόνο, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀγγίζει... καὶ δὲν τὸ ἀγγίζει μόνο, ἀλλὰ καὶ τὸ τρώγει... Τί δὲν θὰ ἴδινε νὰ ἔπαιρνε στὰ χέρια του καὶ νὰ σήκωνε ἓνα μικρὸ βασιλόπουλο μὲ ὅλα τὰ στολίδια του, «μετὰ τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἀλουργίδος καὶ τοῦ διαδήματος...». Καὶ τώρα —τί

φοικτὸν — κρατᾶ στὰ χέρια του «αὐτὸν τὸν μονογενῆ τοῦ Θεοῦ παῖδα»⁸²...».

Κατὰ τὴ θεία Εὐχαριστία «τροφεὺς καὶ τροφή»⁸³ εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Φοῖττει κανεὶς καὶ μόνο ποὺ τὸ ἀκοῦει! «Τῶν ἀγίων σαρκῶν αὐτοῦ ἐμπλησθῆναι ἔδωκεν ἡμῖν ἑαυτὸν παρέθηκεν τεθυμένον»⁸⁴. Ἐπάνω στὴν ἀγία Τράπεζα ἡ ἀναίμακτη θυσία τοῦ θείου Ἄμνου γίνεται «τροφή πνευματικὴ»⁸⁵.

Στὸ σημεῖο αὐτό, ὅταν ἀναλογισθεῖ ὁ πιστὸς τὸ μέγεθος τῆς θεϊκῆς δωρεᾶς, τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνει στὴ θεία Κοινωνία, δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἐπαναλάβει τοὺς λόγους τοῦ Ψαλμωδοῦ: «τίς λαλήσει τὰς δυναστείας τοῦ Κυρίου, ἀκουστὰς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ;» (105, 2). Διότι ποιὸς βοσκὸς «τοῖς οἰκείοις μέλεσι τρέφει τὰ πρόβατά του»⁸⁶; Ὁ Κύριός μας σὰν τὴν μητέρα ποὺ «τρέφει τὸ τεχθὲν οἰκείῳ αἵματι καὶ γάλακτι», ἔτσι καὶ ἐκεῖνος «οὓς ἐγέννησεν, οἰκείῳ τρέφει διηνεκῶς αἵματι»⁸⁷.

Πολλὲς φορὲς μάλιστα καὶ αὐτὲς οἱ μητέρες δὲν θηλάζουν οἱ ἴδιες τὰ βρέφη τους, ἀλλὰ τὰ δίνουν σὲ τροφούς. Ὁ Κύριος ὁμοίως δὲν τὸ ἀνέχεται! Ὁ ἴδιος, ἡ Ἐνσαρκωμένη ἀγάπη καὶ φιλανθρωπία θὰ μᾶς ἔλεγε: «Οἱ μὲν οὖν γεννησαντες πολλάκις ἑτέροις τρέφειν διδόντες τὰ τεχθέντα, ἐγὼ δὲ οὐχ οὕτω, ἀλλὰ τοῖς σαρκί τρέφω ταῖς ἐμαῖς, ἑμαυτὸν ὑμῖν παρατίθημι, πάντας ὑμᾶς εὐγενεῖς εἶναι βουλόμενος, καὶ χρηστὰς ὑμῖν περὶ τῶν μελλόντων ὑποτεινὼν ἐλπίδας· ὁ γὰρ ἐνταῦθα ὑμῖν ἐκδοὺς ἑαυτὸν, πολλῶ μᾶλλον ἐν τῷ μέλλοντι ἀδελφὸς ἠθέλησα ὑμέτερος γενέσθαι· ἐκοινωνήσα σαρκὸς καὶ αἵματος δι' ὑ-

82. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ', ΕΠΕ 18Α, 104.

83. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, Ὁμιλ. Γ', 723C, ΑΑΠ 21.

84. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. Ν', 517C, ΑΑΠ 66, 387.

85. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα, Ὁμιλ. Α', 384D, ΑΑΠ 21.

86. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ' 788C, ΑΑΠ 69, 287.

87. Ἱ. Χρυσ. Κατήχησις Γ', 19, ΑΑΠ 7.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 139 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

78. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 783B-C, ΑΑΠ 69, 280.

79. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 781E, σ. 278.

80. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΗ', ΕΠΕ 18Α, 216.

81. Ἱ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 782C, ΑΑΠ 69, 278-279.

μᾶς, πάλιν αὐτὴν ὑμῖν τὴν σάρκα καὶ τὸ αἷμα, δι' ὧν συγγενῆς ἐγενόμην, ἐκδίδωμι»⁸⁸.

2. Θεῖος συμφυρμός

Μὲ τὸν τρόπο αὐτόν, τὸν φρικτό, τὸν μυστηριώδη, στῆ θ. Εὐχαριστία «ἐνούμεθα» μὲ τὸ Χριστό. Διότι «οὐ τῷ μετέχειν μόνον καὶ μεταλαμβάνειν, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐνοῦσθαι κοινωνοῦμεν»⁸⁹. Ἀξιωνόμαστε «οὐχ ὥστε ἄψασθαι μόνον, ἀλλ' ὥστε καὶ φαγεῖν καὶ ἐμφορηθῆναι»⁹⁰. Ὅταν ἔλεγε πρὸς τοὺς μαθητάς του «ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰω. 6, 56), αὐτὸ ἐννοοῦσε, ὅτι δηλαδὴ ὁ πιστὸς ποὺ κοινωνεῖ «ἐν αὐτῷ ἀνακινοῦνται»⁹¹. Ὁ Κύριος «ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν πιστῶν ἀναμίγνυσιν ἑαυτὸν διὰ τῶν μυστηρίων»⁹².

Αὐτὸς ὁ θεῖος συμφυρμός, ἡ συνουσία ἢ μυστηριώδης καὶ ἀκατάληπτη τοῦ θεϊκοῦ Σώματος μὲ τὸ δικό μας, ποὺ συντελεῖται στὸ ὑπερφυῆς Μυστήριον τῆς θ. Εὐχαριστίας, ἀποτελεῖ τὴν καλλίστη ἔκφραση τῆς θ. φιλανθρωπίας, τοῦ πόθου τοῦ Θεοῦ γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους. «Διὰ τοῦτο ἀνέμιξεν ἑαυτὸν ἡμῖν καὶ ἀνέφυρε τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς, ἵνα ἐν τῷ ὑπάρξωμεν, καθάπερ σῶμα κεφαλῆ συνημμένον· τῶν γὰρ σφόδρα ποθούτων ἐστὶ τοῦτο δεῖγμα»⁹³.

Αὐτὴ ἡ ἄπειρη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἀνθρώπο, ὅπως φανερῶνεται στῆ θ. Εὐχαριστία, θὰ μπορούσε νὰ παρασταθεῖ, τολμηρά, μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγαπητικοῦ παροξυσμοῦ. Κάτι σχετικὸ ὑπάρχει γραμμένο στὸ βιβλίο τοῦ Ἰωβ τῆς Παλ. Διαθήκης. Ἐνας ὑπαινιγμὸς τοῦ Μυστηρίου τῆς θ. Ἀγάπης. Ἐκεῖ γράφεται, ὅτι ὁ Ἰωβ ἦταν «οὕτω μεθ' ὑπερβολῆς ποθεινός», τόσο ἀγαπητὸς στοὺς ὑπηρέτες του, ὥστε ἐπιθυμοῦσαν νὰ φᾶνε καὶ τὶς σάρκες του. «Διὰ τὸν πολὺν αὐτῶν ἐνδεικνύμενοι πόθον, ὃν εἶχον, ἔλεγον "τίς ἂν δώῃ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐμπλησθῆναι"» (Ἰωβ 31, 31).

Ἔτσι ἔκαμε καὶ ὁ Κύριος. (Ξέρουμε ὅτι «οὗς

ἂν φιλῶμεν καὶ διαδάκνομεν πολλάκις»⁹⁴). «Εἰς φιλίαν ἡμᾶς ἐνάγων μεῖζονα, καὶ τὸν αὐτοῦ πόθον ἐπιδεικνύς τὸν περὶ ἡμᾶς, οὐκ ἰδεῖν αὐτὸν μόνον παρέσχε τοῖς ἐπιθυμοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἄψασθαι, καὶ φαγεῖν, καὶ ἐμπῆξαι τοὺς ὀδόντας τῆ σαρκί, καὶ συμπλακῆναι, καὶ τὸν πόθον ἐμπλησῆσαι πάντα»⁹⁵.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

«ΜΕΤΑ ΦΟΒΟΥ ΘΕΟΥ...»

1. Μὲ βαθύτατη συναίσθηση

Ὁ πιστὸς ὅταν πλησιάζει γιὰ νὰ κοινωνήσῃ τὰ ἄχραντα Μυστήρια πρέπει νὰ πράττει τοῦτο μὲ βαθύτατη συναίσθηση. Νὰ «ἐννοῆ, ὡς χρῆ, τὸ μέγεθος τῶν προσκεμένων ...τὸν ὄγκον τῆς δωρεᾶς». Νὰ γνωρίζει καλὰ «τίς ποτέ ἐστὶν ὁ προκειμένος, καὶ τίς ὢν τίνι ἑαυτὸν δίδωσιν...»⁹⁶.

Οὐδέποτε πρέπει νὰ λησμονεῖ ὁ χριστιανὸς «ποῖαν ἐτιμήθη τιμὴν, ποίας ἀπολαύει τραπέζης». Ὅτι τιμήθηκε ἀπὸ τὸν φιλόανθρωπο Θεὸ μὲ τιμὴ ἀνώτερη ἀπὸ τὴν τιμὴ τῶν ἀγγέλων. Ἐκεῖνοι «βλέποντες φρίττουσιν καὶ οὐδὲ ἀντιβλέψαι τολμῶσιν ἀδεῶς διὰ τὴν ἐκεῖθεν φερομένην ἀστραπὴν», ἐνῶ ἡμεῖς, οἱ ἀνθρώποι, οἱ κατώτεροι τῶν ἀγγέλων, «τούτῳ τρεφόμεθα, τούτῳ ἀναφυρόμεθα, καὶ γεγόναμεν Χριστοῦ σῶμα ἐν καὶ σὰρξ μία»⁹⁷.

Ἡ Τράπεζα τῆς θ. Εὐχαριστίας εἶναι γιὰ ἀνθρώπους μὲ ὑψηλό, μὲ ἀκαμαῖο θρησκευτικὸ φρόνημα, γιὰ ἀνθρώπους μὲ ἔξοχη πνευματικότητα. «Ὑψηλὸν εἶναι δεῖ τὸν προσιόντα τῷ σώματι τούτῳ, καὶ μηδὲν πρὸς τὴν γῆν κοινὸν ἔχειν, μηδὲ κάτω σύρεσθαι καὶ ἔρπειν, ἀλλ' ἄνω πέτασθαι διηνεκῶς, καὶ πρὸς τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης ἐνορᾶν, καὶ ὀξυδερεκὲς τὸ ὄμμα τῆς διανοίας ἔχειν». Διότι «ἀετῶν, οὐ κολοιῶν αὕτη ἢ τράπεζα»⁹⁸. (Γιὰ ἀετούς, ὄχι γιὰ καρακάξες!).

(Συνεχίζεται)

88. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμιλ. ΜΣΤ', ΑΑΠ 73, 352.

89. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ', ΕΠΕ 18Α, 86.

90. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. Ν', 516Ε, ΑΑΠ 66, 386.

91. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμιλ. ΜΖ', ΑΑΠ 73, 355.

92. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 788D, ΑΑΠ 69, 288.

93. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμιλ. ΜΣΤ', ΑΑΠ 73, 351.

94. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ', ΕΠΕ 18Α, 100.

95. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην, Ὁμιλ. ΜΣΤ', ΑΑΠ 73, 351.

96. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΗ', ΕΠΕ 18Α, 216.

97. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὸ κατὰ Ματθ. Ὁμιλ. ΠΒ', 788B-C, ΑΑΠ 69, 287.

98. Ἰ. Χρυσ. Εἰς τὴν Α' Κορ., Λόγ. ΚΔ', ΕΠΕ 18Α, 96.

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΣΜΟΣ ΩΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ*

Ἡ αὐστηρότητα αὐτὴ συνεχίσθηκε μέχρι τοὺς Κάτω Χρόνους. Τὸ 1706 λ.χ., ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Δοσίθεος ἀποφαίνεται ὅτι «ὅποια γυνὴ ἀπὸ τοῦ νῦν πάρῃ ἄνδρα Ἀρμένην, νὰ μὴν ἔχη τὴν εἴσοδον τῆς Ἐκκλησίας, μήτε νὰ μεταλαμβάνῃ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, μήτε μετὰ θάνατον νὰ ἀξιούται ταφῆς»²⁵, ἐνῶ τὸ 1806 ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε' δίνει ἐντολὴ πρὸς τοὺς κατὰ τόπους Ἀρχιερεῖς «προσέ-

Τοῦ Μ. Πρωτοπρεσβ. κ. Γεωργίου Τσέτση

χειν ἀκριβῶς μὴ δίδοσθαι ἄδειαν γάμω συνάπτεσθαι τοὺς ὀρθοδόξους ἑτεροδόξοις καὶ αἰρετικοῖς»²⁶.

Παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσα ὅμως αὐστηρότητα, παρατηρεῖται καὶ κάποια ἀπόκλιση ἀπὸ τὴν «ἀκρίβεια» καὶ μιὰ τάση νὰ ἐφαρμόζεται πλέον ἡ ἐκκλησιαστικὴ «οἰκονομία». Ἔτσι, τὸ 1872 ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γαβριὴλ ἐπιτρέπει, κατὰ συγκατάβαση, σὲ ὀρθοδόξους μετανάστες τῶν Ἰνδιῶν «ἵνα ποιῶσι γαμικὰ συναλλάγματα μετὰ ἀρμενισσῶν καὶ παπισσῶν γυναικῶν καὶ παρθένων, ἔνεκα τῆς ὀλοτελοῦς ἐλλείψεως ὁμογενῶν ἐν Ἰνδίαις, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καὶ τῆς βαπτίσεως τῶν τέκνων ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως»²⁷.

Μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου διαπιστώνουμε ὅτι ἡ τάση πρὸς κατ' οἰκονομίαν ἀντιμετώπιση τῶν μικτῶν γάμων, ὅλον ἐν καὶ γενικεύεται, παίρνει δὲ κανονικὴ ἰσχὺ μὲ Διάταγμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὸ 1887, τὸ ὁποῖο παρέχει στοὺς οἰκείους Ἐπισκόπους πλήρη ἐλευθερία, ὅπως «ἐκτιμώντες τῆ ποιμαντορικῇ αὐτῶν συνέσει τὰς παρουσιαζομένας περιστάσεις, ἐξοικονομοῦσι ἐκάστοτε ἀναλόγως τὰ πράγματα δι' οὗ οἶδασιν ἀσκανδαλίστου τρόπου»²⁸.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 148 τοῦ ὑπ' ἀρ. 3 τεύχους.

25. Κ. Δεληκάνη, Πατριαρχικὰ Ἐγγράφα, Γ', ἐν Κων/πόλει 1905, σελ. 684.

26. Μ. Γεδεών, Κανονικαὶ Διατάξεις, Β', ἐν Κων/πόλει 1889, σελ. 111.

27. Μ.Γ.Θεοδοκά, Τὰ κρατοῦντα περὶ Μικτῶν Γάμων ἐν τῇ Ὀρθοδόξῃ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀλήθειᾳ, Τόμ. 23(1899), σελ. 292.

28. Μ.Γ.Θεοδοκά, Νομολογία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Κων/πολις 1897, σελ. 358.

Τελικὰ ἡ ἐπιείκεια ποὺ ἐπεκράτησε στὴν Ἐκκλησία ἔπειτα ἀπὸ τὸ δεῦτερο ἡμῶν τοῦ 19ου αἰῶνα στὸ θέμα αὐτό, ἐτοιμάζει τὸ ἔδαφος ὅπως στὸν αἰῶνα μας ἀρθεῖ ἡ ἀπαγόρευση τελέσεως μικτῶν γάμων, ἐξ αἰτίας κυρίως τοῦ συγχνοῦ συγχρωτισμοῦ τῶν ὀρθοδόξων μὲ ἑτεροδόξους, συνεπείᾳ τῶν κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν μεταβολῶν ποὺ εἶχαν ἐπέλθει στὸ μεταξὺ.

Δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι ἡ συμπερίληψη τοῦ θέματος τῶν μικτῶν γάμων στὸ θεματολόγιο τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου ἀντανακλοῦσε τὴν νέα αὐτὴ «οἰκουμενικὴ» πραγματικότητα καὶ διερμήνευε τὴ βούληση τῶν κατὰ τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὅπως βροῦν λύσεις στὸ κατ' ἐξοχὴν αὐτὸ ποιμαντικὸ πρόβλημα.

Χαρακτηριστικὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἦταν ἡ ὑπὲρ τῆς τελέσεως μικτῶν γάμων παρέμβαση τῆς Ἐκκλησίας Πολωνίας στὴ Διορθόδοξο Προπαρασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τὸ 1971. Μιᾶς Ἐκκλησίας ποὺ ζεῖ ὡς μειονότητα σὲ μιὰ ἄκρως συντηρητικῇ ρωμαιοκαθολικῇ χώρα καὶ ποὺ ἐκ τῶν πραγμάτων ἔχει ὀδηγηθεῖ στὴν πράξη «ὅπως κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐννοίας τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ ἐπὶ τῆ βάσει τῶν τοπικῶν διομολογιακῶν σχέσεων, γίνονται δεκτοὶ μικτοὶ γάμοι μεθ' ὄλων τῶν βεβαπτισμένων»²⁹. Δὲν ἦταν ὅμως λιγότερο συγκαταβατικὴ καὶ ἡ παρέμβαση τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον ἀποδέχονταν τὸν καθαγιασμὸ γάμου ὀρθοδόξων μὲ ἑτεροδόξους, σὲ περίπτωσι ἀναγνωρίσεως ἀπὸ τὴν ἑτεροδόξην πλευρὰ τῆς σημασίας τῶν ἐυλογιῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ προκειμένου περὶ γάμου μεταξὺ ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροθρήσκων ἢ καὶ ἀπίστων ἀκόμη, δήλωναν χωρὶς περιστροφῆς τὰ ἑξῆς: «Αἱ σύγχρονοι συνθηκαὶ ὑπάρξεως τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ἀπαιτοῦν ἐπιμόνως ἐν τῷ ζητήματι μικτῶν γάμων τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν μετὰ τῶν μὴ χριστιανῶν, τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν πράξιν τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων τοῦ Χριστιανισμοῦ, κατὰ τοὺς ὁποῖους ἡ Ἐκκλησία, ἐπομένη τῷ Ἀποστόλῳ Παύλῳ (Α' Κορ. ζ' 12-14, 16) ἐφέρετο συγκαταβατικῶς

29. Βλ. Πρὸς τὴν Μεγάλην Σύνοδον, ἀριθ. 1, Σαμπεζὺ - Γενεύης 1971, σελ. 46.

πρὸς τοὺς μικτοὺς γάμους»³⁰. Τὴν ἴδια περίπου ἄποψη ἐξέφραζε καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία φρονοῦσε ὅτι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ γάμου μετὰ ἑτεροθρήσκων, ἡ Προσυνοδικὴ Διάσκεψη θὰ ἠδύνατο νὰ δεχθεῖ καὶ νὰ ἐφαρμόσει οἰκονομία³¹.

Εὐχὴ τῆς Προπαρασκευαστικῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς ἦταν ὅπως ἡ Α' Προσυνοδικὴ Διάσκεψη, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψη τὴν συνθήκην ζωῆς καὶ μαρτυρίας τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν «ἀφήσει σχετικὴν ἐλευθερίαν ἐπιλύσεως τοῦ θέματος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑφισταμένων κατὰ τόπους συνθηκῶν»³². Εὐχὴ ποὺ ὑλοποιήθηκε τελικὰ ἀπὸ τὴν Β' Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξο Διάσκεψη (3-12 Σεπτεμβρίου 1982), ἡ ὁποία ἐν ἀναφορᾷ πάντοτε πρὸς τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδο ἔπαιρνε τὴν ἐξῆς ἀποφάσεις:

«I. Ὁ γάμος Ὁρθοδόξων μεθ' ἑτεροδόξων κωλύεται κατὰ κανονικὴν ἀκρίβειαν, δυνάμενος ὁμως νὰ εὐλογηθῇ κατὰ συγκατάβασιν καὶ διὰ φιλανθρωπίαν, ὑπὸ τὸν ῥητὸν ὅρον ὅτι τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνα θέλουν βαπτισθῆ καὶ ἀναπτυχθῆ ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ. Αἱ κατὰ τόπους Ὁρθόδοξοι Ἀυτοκέφαλοι Ἐκκλησιαὶ δύνανται νὰ ἀποφασίζουσιν περὶ τῆς κατὰ περίπτωσιν ἐφαρμογῆς τῆς οἰκονομίας, ἀναλόγως τῶν ὑφισταμένων ἰδιαιτέρων ποιμαντικῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

II. Ὁ γάμος Ὁρθοδόξων μετ' ἄλλοθρήσκων ἢ ἀπίστων κωλύεται ἀπολύτως κατὰ κανονικὴν ἀκρίβειαν, δυναμένων τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὅπως, ἐν περιπτώσει τοιοῦτου γάμου, ἀποφασίζωσι περὶ τῆς ἐφαρμογῆς ποιμαντικῆς οἰκονομίας πρὸς τὸ ὀρθόδοξον μέλος κατὰ τὰς ὑφισταμένας ἰδιαιτέρας ποιμαντικὰς ἀνάγκας αὐτῶν»³³.

Οἱ μικτοὶ γάμοι κατὰ γενικὸ κανόνα ἐπιτρέπονται πλέον, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι: α) τὸ μυστήριον θὰ τελεσθεῖ ἀπὸ ὀρθόδοξο ἱερέα, β) ἡ βάπτισις καὶ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων θὰ γίνεταί στὴν ὀρθόδοξην Ἐκκλησίαν καὶ γ) σὲ περίπτωσιν συζυγικῆς διαφορᾶς, οἱ ἐνδιαφερόμενοι θὰ καταφεύγουν σὲ ὀρθόδοξα ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια.

30. Αὐτόθι.

31. Αὐτόθι.

32. Αὐτόθι.

33. Ἐπίσκεψις, ἔτος 13, τεύχος 279, 15 Σεπτεμβρίου 1982, σελ. 12.

Καὶ ταῦτα μὲν, ὅσον ἀφορᾷ στὴν ἐξέλιξη διὰ μέσου τῆς ἱστορίας τοῦ θέματος τελέσεως γάμου μετὰ ὀρθοδόξων καὶ ἑτεροδόξων. Ἐνὸς προβλήματος κανονικοῦ καὶ ἐκκλησιολογικοῦ, μὲ ἀδιαμφισβητήτους οἰκουμενικὰς διαστάσεις, στὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία, ἐν τῇ συνέσει καὶ ποιμαντικῇ αὐτῆς προνοίᾳ, βρῆκε μιὰ κατ' οἰκονομίαν λύση, προφανῶς μὲ τὸ σκεπτικὸ ὅτι πιστοὶ τῆς, τελούντες γάμο ἐκτὸς αὐτῆς, μὲ μέλη ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ἐνδέχεται νὰ ἀποκοποῦν ἀπὸ τὸν κορμὸ τῆς, ἀπορροφούμενοι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ἢ Ὁμολογίαν τοῦ ἑτεροδόξου συζύγου.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ μακαριστὸς Ἱερώνυμος Κοτσῶνης ἔδινε μιὰ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετη ἐρμηνεία στὴν πράξη αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, προβάλλοντας τὴ θέσιν ὅτι οἱ λόγοι οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐπιτρέψει τὴν τέλεση μικτῶν γάμων δὲν ἀναφέρονταν μόνον στὴ συγκατάβασιν καὶ τὴ στοργὴ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς συζύγους, ἀλλὰ καὶ σὲ γενικώτερους ἐκκλησιαστικοὺς σκοποὺς, μάλιστα δὲ στὴν ἀπορρόφηση τοῦ μὴ ὀρθοδόξου μέλους τῆς οἰκογένειας, κυρίως «εἰς τὰς ὑπὸ ἑτεροδόξον δεσποτεῖαν διατελούσας ἑλληνικὰς χώρας»³⁴.

Ὅπως ὁμως καὶ ἂν ἔχει τὸ πρᾶγμα, στὶς μέρες μας ἡ εὐλογία ἐνὸς μικτοῦ γάμου, —κάτι τὸ πολὺ σὺνηθες στὸν χώρῳ τῆς Διασπορᾶς καὶ ὄχι σπάνιο σὲ κατὰ παράδοσιν ὀρθόδοξες χώρες— ἀνοίγει γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν εὐρύτατες ποιμαντικὰς προοπτικὰς, γιὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους θὰ ἀναλύσουμε κατωτέρω:

Γενικὰ μπορεῖ νὰ λεχθεῖ ὅτι στὴ σημερινὴ κοινωνία συναντοῦμε τρεῖς εὐδιάκριτες κατηγορίες μικτῶν γάμων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ κάθε μία ἔχει ἀνάγκη εἰδικῆς ποιμαντικῆς προσεγγίσεως.

1) Ὑπάρχουν ἐν πρώτοις μικτοὶ γάμοι ἀτόμων ποὺ προέρχονται ἀπὸ διαφορετικὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ὁμολογιακὰς παραδόσεις, τὰ ὁποῖα ὁμως κατὰ βάθος εἶναι θρησκευτικῶς ἀδιάφορα, τελοῦν δὲ ἐκκλησιαστικὸν γάμο, διότι αὐτὸ ἐπιβάλλει τὸ πολιτισμικὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὁποῖο ἀνατράφηκαν καὶ ζοῦν. Ὁ γάμος δηλαδὴ θεωρεῖται μᾶλλον ὡς κοινωνικὴ ὑποχρέωσις καὶ ὄχι ὡς μυστήριον. Στὶς περιπτώσεις αὐτὲς ἡ μικτὴ αὐτὴ οἰκογενειακὴ ἐστία ἔχει πρωτίστως ἀνάγκη εὐαγγελισμοῦ.

(Συνεχίζεται)

34. Ἱ. Κοτσῶνης, Ἡ Κανονικὴ Ἀποψις περὶ τῆς Ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν Ἑτεροδόξων, ἐν Ἀθήναις 1957, σελ. 234.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ευόιονοι διαπιστώσεις

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Νεοχωρίου κ. Παῦλος, ὡς υπεύθυνος διὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ τελευταίου «Ἐράνου τῆς Ἀγάπης» ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐπεσήμανεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἑξῆς: «Εἶναι συγκινητικὴ ἡ συμμετοχὴ τοῦ κόσμου. Φέτος τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὸν Ἐρανο τῆς Ἀγάπης αὐξήθησαν κατὰ 33 καὶ 35%, ἂν καὶ ὁ Ἕλληνας δοκιμάζεται οικονομικῶς... Οἱ ἀνάγκες εἶναι μεγάλες καὶ φέτος ὁ κόσμος μᾶς συγκίνησε μὲ τὴ δυναμικὴ συμπαράστασή του... Πέρισσι ξοδέψαμε γιὰ τὴ σίτιση, τὴν ἐνίσχυση, τὸ ρουχιμὸ τῶν ἀπόρων, ἀλλὰ καὶ τὴ διοργάνωσιν ἀνθρωπιστικῶν ἀποστολῶν 2,5 δισ. δρχ.».

Ἐξ ἄλλου ὁ Θεοφιλέστατος κ. Παῦλος, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὅτι πολλοὶ νέοι ἐπιστρέφουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐτόνισεν, ὅτι «γέμισαν οἱ ἐκκλησίαι μὲ νέα παιδιά, τόσο στὴ Θ. Λειτουργία, ὅσο καὶ στὸ Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως... Φέτος στὶς ἐνορίες λειτουργοῦν Κατηχητικὰ 42 γιὰ νήπια, 275 γιὰ παιδιά Δημοτικοῦ, 265 γιὰ παιδιά Γυμνασίου καὶ 170 γιὰ παιδιά Λυκείου, στὰ ὁποῖα διδάσκουν 594 κατηχητὲς καὶ κατηγήτριες».

Ἐπειδὴ παρόμοιαι ευόιονοι διαπιστώσεις εἶναι δυνατόν νὰ γίνουσι διὰ τὰς περισσοτέρας ἐκ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δεδικοιολογημένον νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ συνεχισθῇ ἡ προϊοῦσα ἀνύψωσις τῆς ποιτικῆς στάθμης τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἔργου αὐτῆς.

«Ἄγρυπνος πατὴρ καὶ ποιμὴν καλός»

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ὁμιλῶν τὴν 26ην Νοεμβρίου 1996 ἐν Σύδνεϋ τῆς Αὐστραλίας κατὰ τὸ ἐπίσημον δεῖπνον ἐπὶ τοῖς Ὀνομαστηρίοις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ, ἐτόνισεν ἀληθείας, αἱ ὁποῖαι εἶναι πλήρως κατανοηταὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» μετὰ τὴν ἐν αὐτῇ δημοσίευσιν πρό τινων μηνῶν τοῦ ἐκτενοῦς Χρονικοῦ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ γράφοντος εἰς Ἑλληνορθόδοξα κέντρα τῆς 5ης

Ἡλείου. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ὁ Σεπτὸς Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὰ «τέκνα τῆς ἐν Αὐστραλίᾳ Ἐκκλησίας», εἶπεν ἐπιγραμματικῶς τὰ ἑξῆς:

«Εὐχαριστοῦμεν δὲ ὅλως ἰδιαίτερος τὸν Θεὸν διὰ τὴν εὐκαιρίαν ταύτην, διότι παρέχεται ἡ δυνατότης δημοσίως καὶ ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας νὰ ὁμιλήσωμεν ἐξομολογητικῶς καὶ νὰ ἀπονεύμαμεν τὸν δίκαιον ἔπαινον τῆς Μητρὸς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν προσωπικῶς εἰς τὸν ἄξιον Ἱεράρχην ὑμῶν, τὸν τόσον υπεύθυνον καὶ σοβαρόν.

»Δὲν χρειάζεται ἡμεῖς νὰ συστήσωμεν ὑμῖν αὐτόν. Δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ὁμιλήσωμεν δι' αὐτὸν εἰς ὑμᾶς, οἱ ὁποῖοι τόσον καλῶς ἐκ τοῦ συνέγγυς τὸν γνωρίζετε καὶ τὸν ζῆτε ὡς ἄγρυπνον πατέρα καὶ ποιμένα καλόν, θυσιάζοντα τὴν ζωὴν τοῦ ὀλόκληρον ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ.

»Μόνον θέλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶναι εὐλογία δι' ὑμᾶς, ὅτι ἔχετε ἓνα παρόμοιον ἄξιον Ποιμενάρχη, ὁ ὁποῖος ἔχων πλήρη συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ συνδυάζει τὴν θεολογικὴν κατάρτισιν μὲ τὴν ποιμαντικὴν εὐαισθησίαν, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα μὲ τὴν ποιμαντικὴν στοργήν. Διὰ τῆς ἱερουργίας τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Λειτουργίας μυσταγωγεῖται εἰς τὰ βάθη τῆς Θεολογίας καὶ διὰ τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ποιμαντικῶν δυσκολιῶν καὶ προβλημάτων τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐπαρχίας προάγεται πνευματικῶς καὶ προκόπτει εἰς ἐργήγορσιν. Παρακολουθεῖ τὰ μεγάλα γεγονότα καὶ τὰς ζυμώσεις τῆς ἐποχῆς ἡμῶν, καὶ δὲν τὸν ἀφήνουν ἀδιάφορον τὰ φαινομενικῶς ἐλάχιστα συμβάντα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τοῦ βίου, τοῦ πόνου καὶ τοῦ ἀγῶνος τῶν ἀνθρώπων.

»Πάντα ταῦτα τὰ κατανοεῖ λειτουργικῶς καὶ τὰ ἀφομοιώνει θεολογικῶς ἐντὸς τῆς ἀγρυπνου εὐαισθησίας αὐτοῦ καὶ τὰ ἀποτυπώνει ἐπιτυχῶς διὰ τῶν περιεκτικῶν αὐτοῦ στίχων, ὑπογραμμίζων ἐκάστοτε τὸ ποῦ καὶ πότε κάθε ποίημα ἐγεννήθη καὶ κατεγράφη.

»Καὶ ἐὰν ἰδῆτε τὰς ἡμερομηνίας καὶ τοὺς τόπους καταγραφῆς, δύνασθε νὰ παρατηρήσητε τὸ πόσον κινεῖται, ταξιδεύει καὶ τρέχει. Καὶ ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν ὑμᾶς ὅτι παντοῦ

καὶ πάντοτε εὐρίσκεται ἀποστελλόμενος τῆς Ἐκκλησίας διὰ ὑποθέσεις σοβαρὰς καὶ καιρίας».

«Συχνάκις γίνεται στόχος ἐπιθέσεων»

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Παναγιώτατος Προκαθήμενος τῆς πρωτοθρόνου ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶπε περὶ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ τὰ ἐξῆς, τὰ ὁποῖα δίδουν διαφωτιστικὴν ἀπάντησιν εἰς ἐρωτηματικά τινα, τὰ ὁποῖα προβάλλονται ὑπὸ τινων ἀγνοούντων ἢ παραθεωρούντων τὴν φωτεινὴν καὶ ἀνακαινιστικὴν δρᾶσιν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας:

«Ἴσως διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἐπειδὴ εἶναι προικισμένος καὶ ὑπάκοος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐπειδὴ εἶναι διακεκριμένος Ἱεράρχης καὶ θεολόγος ἐπειδὴ ἐργάζεται ἀόκνως διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος ἐπειδὴ μένει ἀνυποχώρητος εἰς τὸ χρέος τῆς ἀρχιερατικῆς αὐτοῦ εὐθύνης ἐπειδὴ ἔχει συνείδησιν τῆς οἰκουμενικῆς ἀποστολῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ γνωρίζει τὴν σημασίαν τῆς ἀκριβείας τοῦ δόγματος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς πληρότητος τῆς ζωῆς διὰ τοῦτο συχνάκις γίνεται στόχος ἐπιθέσεως πολλῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται νὰ παρακολουθήσουν καὶ νὰ ἐκτιμήσουν τὸ ἔργον ἐκείνο, τὸ ὁποῖον ἱερουργεῖται εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον θεολογικοῦ χρέους καὶ ποιμαντικῆς προσφορᾶς ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης, ὑπὲρ ἧς ὁ Θεάνθρωπος Κύριος τὸ Τίμιον Αὐτοῦ Αἷμα ἐξέχεε.

»Διὰ ταῦτα πάντα εὐχαριστοῦμεν ἔτι ἅπαξ τὸν Κύριον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. Καὶ εὐχαριστοῦντες ἐπὶ πλέον πάντας ὑμᾶς διὰ τὸ προσφερόμενον πλούσιον τοῦτο δεῖπνον, ὑψοῦμεν τὸ ποτήριον καὶ εὐχόμεθα ἐκ μέσης καρδίας ὅπως ὁ πανοικτίρμων Κύριος χαρίζη εἰς πάντας ὑμᾶς πλουσίως τὰ ἐλέη Αὐτοῦ. Εἰς τὸν ἐορτάζοντα δὲ ποιμενάρχην ὑμῶν νὰ χαρίζη ἔτη πολλὰ καὶ πνεῦμα ταπεινώσεως, τὸ ὁποῖον τόσον πολλάκις διὰ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἐντοπίζει, ἐκτιμᾷ καὶ σέβεται, ὥστε νὰ ἀνακαινίζεται ὡς ἀετοῦ ἢ νεότης τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, διὰ νὰ ἀξιωθῇ πλήρως νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν ἀποστολήν, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς διὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀνέθεσεν εἰς αὐτόν».

«Στοιχεῖα τῆς ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως καὶ ἱστορίας»

Εἶναι ἀξία ἰδιαίτερας ἐξάρσεως καὶ ἐπαίνων ἢ ὑπ' ἀρ. 245/1997 ἀπόφασιν τοῦ ΣΤ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τοῦ ὁποῖου Τμήματος Πρόεδρος εἶναι ὁ διακεκριμένος Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τούτου κ. Ἀναστάσιος Μαρίνος, γνωστὸς διὰ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ ἀπόφασιν αὕτη ἐλήφθη μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς αἰτήσεως τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίων Πάντων Σπετσῶν πρὸς ἀκύρωσιν ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Σπετσῶν περὶ τοιμεντοστρώσεως ὁδοῦ, ἡ ὁποία θὰ διετάρασσε τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ὄλην ἱεράν ἀτιμόσφαιραν ἱεροῦ χώρου. Ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, ἡ ὁποία ἐδικαίωσε τὴν Ἱ. Μονὴν καὶ εἶναι ἀληθῆς σταθμὸς εἰς τὴν καθ' ὅλου πνευματικὴν ζωὴν τῆς Ἑλλάδος, ἐπισημαίνονται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς:

«Ἀναπόσπαστον τμήμα τοῦ πολιτιστικοῦ περιβάλλοντος, τὸ ὁποῖον ἀπολαύει τῆς προστασίας τοῦ Συντάγματος, ἀποτελοῦν, ἀναμφισβητήτως, ἐν ὧσιν τῆς ἰδιαζούσης σημασίας, τὴν ὁποίαν διαδραματίζει, πάντοτε, τὸ θρησκευτικὸν στοιχεῖον εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ πολιτισμοῦ ἐκάστου λαοῦ, καὶ οἱ θρησκευτικοὶ χαρακτήρες χώροι, δηλαδὴ οἱ χώροι πνευματικῆς ἀσκήσεως καὶ λατρείας, εἰς τοὺς ὁποίους τόσον οἱ πιστοὶ ὅσον καὶ οἱ θρησκευτικοὶ λειτουργοὶ ἐκάστης θρησκείας καὶ οἱ τυχὸν ἀναγνωριζόμενοι ὑπ' αὐτῆς μοναχοὶ ἀσκοῦν τὰ θρησκευτικὰ των καθήκοντα καὶ εἰς τοὺς ὁποίους χώρους συγκαταλέγονται καὶ οἱ χώροι λατρείας [Ἱεροὶ Ναοὶ καὶ Ἱεραὶ Μοναὶ] τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν κατοχυροῦται ἐπίσης [βλ. Ὁλομ. ΣτΕ 866/74] τὸ δικαίωμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, καὶ οἱ ὁποῖοι, ὡς χώροι ἱεροί, συνιστοῦν οὐσιώδη στοιχεῖα τῆς ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως καὶ ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, διὰ τὴν περιβαλλοντικὴν προστασίαν τῶν ὁποίων ὁ κοινὸς νομοθέτης ἔχει, ἄλλωστε, θεσπίσει σειρὰν διατάξεων [βλ. ἐνδεικτικῶς τὸ ἄρθρον 1 καὶ ἐπ. τοῦ ν. 235/1995, ΦΕΚ Α' 225, τὰ ἄρθρα 2 παρ. 3 καὶ 3 παρ. 3 τοῦ ν. 1700/1987, ΦΕΚ Α' 61, τὸ πρῶτον καὶ δεῦτερον ἄρθρον τοῦ ν. 1811/1988 ΦΕΚ Α' 23 καὶ τὸ ἄρθρον 55 τοῦ ν. 2413/1996, ΦΕΚ Α' 124]».

**«Δὲν πρέπει νὰ προσβάλλεται ἡ ἱερότης τῶν
χώρων πνευματικῆς ἀσκήσεως καὶ λατρείας»**

Ἐν συνεχείᾳ δέον νὰ ἐξάρωμεν, ὅτι ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 245/1997 ἱστορικῇ τῷ ὄντι καὶ εὐθαρσεῖ ἀποφάσει τοῦ ΣΤ' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προστίθενται καὶ τὰ ἐξῆς:

«Τόσον τὰ ὄργανα τοῦ Κράτους, ὅσον καὶ αὐτὰ τῶν Ὁργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως [ΟΤΑ] – οὐσιώδη ὑποχρέωσιν τῶν ὁποίων συνιστᾶ, κατὰ νόμον [βλ. ἄρθρον 24 παρ. 1 (ἐδάφιοι η') τοῦ Δημοτικοῦ καὶ Κοινοτικοῦ Κώδικος - ΔΚΚ - ΠΔ 410/1995, ΦΕΚ Α' 231/14.11.1995], ἡ προστασία τοῦ πολιτιστικοῦ περιβάλλοντος – ὀφείλουσιν ὅπως, πέραν τῆς προστασίας τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ ἐξασφαλίσουν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Συντάγματος, εἰς τοὺς ὡς ἄνω χώρους πνευματικῆς ἀσκήσεως καὶ λατρείας [Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ Ἱερὰς Μονὰς], ὥστε νὰ μὴ προσβάλλεται ἡ ἱερότης καὶ νὰ μὴ ἀλλοιώνεται ὁ θρησκευτικὸς χαρακτήρ αὐτῶν, νὰ λαμβάνουν ἐπὶ πλεόν καὶ τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται συγχρόνως καὶ ἡ ἀσκήσις τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ ἡ ἡσυχαστικὴ ζωὴ τῶν ἐγκαταβιούντων εἰς τὰς Ἱερὰς Μονὰς μοναχῶν, νὰ ἐξασφαλίζεται δηλαδὴ ἡ ἀσκήσις τῶν δραστηριοτήτων αὐτῶν, οἱ ὁποῖες ἀποτελοῦν εἰδικωτέρας ἐκδηλώσεις τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Τοῦτο ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁσάκις τὰ ὄργανα αὐτὰ ἐκδίδουσιν πράξεις αἱ ὁποῖαι, ναι μὲν δὲν ἀφοροῦν εὐθέως τοὺς ὡς ἄνω θρησκευτικοῦ χαρακτήρος χώρους, πλὴν, εἶναι δυνατόν, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ τὸν ὁποῖον αὐταὶ ἐξυπηρετοῦν καὶ τῆς φύσεως αὐτῶν, νὰ ἔχουν δυσμενεῖς συνεπειὰς εἰς τὴν ἀσκήσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀτομικοῦ δικαιώματος, δέον ὅπως αἰτιολογοῦν αὐτάς, εἰδικῶς καὶ δι' ἀναφορὰς εἰς συγκεκριμένα στοιχεῖα καὶ δεδομένα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα νὰ προκύπτῃ ἡ ἀνάγκη ἐκδόσεως τῆς συγκεκριμένης ἐκαστοτε πράξεως, διὰ τῆς ὁποίας λαμβάνεται τὸ συγκεκριμένον δυσμενὲς μέτρον καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἔκτασιν, εἰς τὴν ὁποίαν αὐτὸ ἀποφασίζεται καὶ τοῦτο μετὰ προηγουμένην διαπίστωσιν – διὰ τῆς ἐκπονήσεως εἰδικῆς καὶ ἐμπεριστατωμένης μελέτης – ὅτι ἔχουν ἐξαντληθῆ, πλεόν, ὅλες οἱ δυνατότητες διὰ τὴν ἐξεύρεσιν ἄλλης λύσεως ὀλιγώτερον δυσμενοῦς εἰς τὴν συγκεκριμένην περιπτώσιν, κατὰ τρόπον ὥστε τὸ λαμβανόμενον

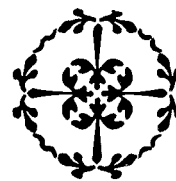
μέτρον νὰ ἐμφανίζεται ὡς ἀναπόφευκτος θυσία, ἡ ὁποία πραγματοποιεῖται εἰς τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον μέτρον καὶ ἐπιβάλλεται ἐκ λόγων γενικωτέρου δημοσίου συμφέροντος...».

Συνταράσσεται ὑπὸ πολλῶν προβλημάτων

Προσφάτως, ὡς ἐπεσημάνθη ὑπὸ ἐλληνικοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ περιοδικοῦ, ἡ παγκόσμιος ἐπιθεώρησις Τύπου «*Courier International*» ἐν ἀφιερῶματι αὐτῆς διὰ τὸ ἐρχόμενον ἔτος 2000 σημειοῖ ὅτι κατὰ τὸ τέλος τῆς δευτέρας χριστιανικῆς χιλιετίας ἡ Δύσις συνταράσσεται ὑπὸ πολλῶν προβλημάτων. Οὕτως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀναφέρει «τὴν διασπορὰν τῶν πυρηνικῶν ὄπλων, τὴν διόγκωσιν τοῦ ἰσλαμικοῦ φονταμενταλισμοῦ, τοὺς ἐθνικισμοὺς, τὸ οἰκολογικὸν χάος, τὴν ἀποχαλίνωσιν τῆς Γενετικῆς..., τὴν οἰκονομικὴν ὑφεισιν, τὴν ἀνεργίαν, τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀτόμου μὲ τὴν μηχανήν..., τὴν ἀνάδειξιν ἑκατοντάδων αἰρέσεων». Ὑπὸ παρομοίων εἰδολογικῶς προβλημάτων συνταράσσονται ἡ ἐγγὺς καὶ ἡ ἄπω Ἀνατολὴ καὶ ἡ Ἀφρική, ἐνῶ, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προστεθῆ, ὅτι ὡσαύτως ἡ Ἀμερικὴ καὶ ἡ Αὐστραλία ἀντιμετωπίζουν εὐρείαν ἀνατροπὴν τῆς ἱεραρχίας τῶν ἀξιῶν καὶ πλῆθος ἠθικῶν προβλημάτων, οἷα εἶναι λ.χ. ἡ πλημμύρα τοῦ πανσεξουαλισμοῦ καὶ τῶν ναρκωτικῶν, ἡ προϊοῦσα διάβρωσις τῆς οἰκογενείας κ.τ.τ.

Αἱ διαπιστώσεις αὗται ὀδηγοῦν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πρὸς ἀποτροπὴν τῆς περαιτέρω κατολισθήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς τὸν ἐκφυλισμὸν εἶναι ἀναγκαῖα κατὰ τὸ λυκαυγὲς τῆς τρίτης χιλιετίας ἡ ἐπιστροφή εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς Χριστιανικῆς καὶ διὰ τῆς Ἑλληνορθοδόξου κοσμοθεωρίας καὶ βιοθεωρίας. Ὡς ἐτόνιζεν ὁ Ντοστογιέφσκυ, μόνον ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι δυνατόν νὰ σώσῃ τὸν κόσμον.

Ε.Δ.Θ.



ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ προήδρευσε τῶν κατὰ μῆνα τακτικῶν Συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ. τὴν 4ην, 5ην καὶ 7ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ.

– Τὴν 6ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος Πέμπτην ἐτελέσθη ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Κοιμήσεως Θεοτόκου Πεντέλης ἡ καθιερωμένη Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία ἐπὶ τῇ Ἱερᾷ Μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Φωτίου, Πατριάρχου Κων/λεως. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ παρακειμένου Διορθοδόξου Κέντρου ἐπηκολούθησε Κοινὴ Σύσκεψις τῶν μελῶν τῆς Δ.Ι.Σ. μετὰ τῶν ἐλλογιμωτάτων Καθηγητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ Εὐρώπῃ κατὰ τὴν Ἐποχὴν τοῦ Ἱ. Φωτίου (Θεολογικαὶ - Πολιτιστικαὶ καὶ Ἱστορικαὶ προεκτάσεις)». Τὸ θέμα ἀνέπτυξεν ὁ ἐκ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν ἐλλογιμώτατος κ. Χαράλαμπος Σωτηρόπουλος.

– Τὴν Πέμπτην 13ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπεσκέφθη ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Μπιαλιστόκ κ. Σάββας (Ἱεράρχης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας), συνοδευόμενος ὑπὸ ὀμίλου προσκυνητῶν.

– Τὴν Τρίτην 18ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ., ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ ἐδέχθη τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μπάτσκας κ. Εἰρηναῖον (Ἱεράρχην τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας).

– Ὡσαύτως τὴν αὐτὴν ἡμέραν τὸν Μακαριώτατον ἐπεσκέφθη ὁ νέος ἐν Ἀθήναις Πρόεδρος τοῦ Ἰσραὴλ κ. Ran Koere.

– Τὴν Τετάρτην 26ην Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπεσκέφθη ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος πρ. Νητροῖτ κ. Τιμόθεος (Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου).

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐν τῇ Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρωσίας ἀκούονται ἐσχάτως πολλαὶ φωναὶ ἐναντίον τοῦ γεγονότος ὅτι αὕτη εἶναι ὄργανικὸν μέλος τοῦ ἐν Γενεῦῃ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν. Αἰτία τῶν ἀντιδράσεων αὐτῶν εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι ἐν τῷ Συμβουλίῳ αὐξάνεται συνεχῶς ὁ ἀριθμὸς

τῶν ἐν αὐτῷ μικρῶν Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ παραφυάδων. Αὐτὸ τονίζεται ἰδιαίτερος εἰς Ἐκθέσειν τῆς Συνοδικῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναφερομένην εἰς τὸ θέμα «Κοινὴ κατανόησις καὶ ὄραμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν». Ὡς τονίζεται ἐν τῇ Ἐκθέσει, ὁ οἰκουμενικὸς διάλογος εἶναι δυσχερής, διότι «ὁ συσχετισμὸς τῶν δυνάμεων ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν ἔχει σημαντικῶς μεταβληθῆ. Ἐξ αἰτίας αὐτοῦ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ νέος προσδιορισμὸς τοῦ κοινου ὁράματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν».

Κατὰ τὴν ἀποψιν τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιῶνται ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Συμβουλίου ἐκκλησιολογικαὶ ἔννοιαι, ὡς λ.χ. «σῶμα Χριστοῦ». Ἐπίσης, ὡς προστίθεται, ἡ ἔννοια «Κοινωνία» (Communio) δὲν ἀποδίδει τὰς σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι μέλη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου αὐτῶν. Ἐπίσης ἐπισημαίνεται ἐν τῇ Ἐκθέσει, ὅτι «βλέπομεν ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Συμβουλίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν ἕνα ἀδελφικὸν Σύνδεσμον τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπως ἐπίσης ἐν Forum, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκάστη Ἐκκλησία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀποψίν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰδικῆς τῆς θεωρήσεως τῶν πραγμάτων, τῆς παραδόσεώς τῆς καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς».

Ἐπειτα ἐν τῇ Ἐκθέσει τονίζεται ὅτι εἰς τὰ προγράμματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν ἔχει γίνεῖ μετακίνησις ἐκ τῆς ἐκκλησιολογικῆς συζητήσεως εἰς τὸ κοινωνικὸν κέντρον τοῦ βάρους. Τὸ αὐτὸ Συνοδικὸν κείμενον κατακρίνει τὴν τάσιν τῆς Intercommunio καὶ τὴν χειροτονίαν γυναικῶν καὶ μνημονεὺει ἀντιλεγόμενας ἀποφύσεις περὶ τῆς οἰκογενείας, τοῦ γάμου, τοῦ δικαιώματος τῆς ζωῆς, τῆς Βιοτεχνολογίας καὶ τῶν σχέσεων πρὸς τὰς μὴ χριστιανικὰς θρησκείας.

Ε. Θ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὁ παγκόσμιος Τύπος καὶ τὰ παγκόσμια ραδιοτηλεοπτικὰ μέσα ἐξῆραν τὸ γεγονός ὅτι 500.000 σερβικοῦ λαοῦ μετέσχον ἐν Βελιγραδίῳ λιτανείας τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Σάββα. Ἡ

λιτανεία, τῆς ὁποίας ἡγούντο ὁ Μακ. Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. Παῦλος, ἐπίσκοποι καὶ ἑκατοντάδες ἱερέων, ἐξεκίνησαν ἐκ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ καὶ κατηρθύνθη διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς πόλεως εἰς τὸν τρία χιλιόμετρα ἀπέχοντα Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σάββα. Τῆς λιτανείας μετέσχον καὶ ἀναρίθμητοι σπουδασταί, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ ἑβδομάδας ἐνίσχουν τὰ πλήθη τῶν διαδηλωτῶν ἐναντίον τοῦ Σερβικοῦ πολιτικοῦ καθεστώτος. Ε. Θ.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πρὸ τινων ἑβδομάδων ὁ Πάπας ἀνεμόρφωσεν εὐρέως τὴν Ἱεραρχίαν τῆς μετὰ τῆς Ρώμης ἠνωμένης Συρομαλαμπαρακῆς Ἐκκλησίας τῶν Νοτίων Ἰνδιῶν. Μολονότι ἡ Ἐκκλησία αὕτη εἶναι μία ἐκ τῶν ἀριθμητικῶς μεγάλων καὶ δραστηριοτάτων Οὐνιτικῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ ἐπίσκοποι αὐτῆς ἐκλέγονται οὐχὶ ὑπὸ ἰδικῆς των Συνόδου, ἀλλ' ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Πάπα, ὡς καὶ οἱ ἐπίσκοποι τῆς ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας. Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρδινάλιου Antony Padiyara, ἡ ὁποία ἐγένετο δεκτὴ, ὁ Πάπας δὲν ἐξέλεξε διάδοχόν του, ἀλλ' ὤρισε τὸν πατέρα Yarkey Vithayathil ὡς ἀμέσως ὑπαγόμενον εἰς τὴν «Ἁγίαν Ἐδραν» Ἀποστολικὸν Administrator. Ἐπίσης ὁ Πάπας ἐξέλεξε ἕνα νέον Μητροπολίτην καὶ τέσσαρας νέους Ἐπισκόπους. Αἱ σύντονοι ἐπεμβάσεις τοῦ Ποντίφηκος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην ἐγένοντο πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐσωτερικῶν ἀντιθέσεων, μετὰξὺ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς ἀνατολικῆς κληρονομίας, καὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θέλουν τὴν διατήρησιν καὶ διεύρυσιν τῆς «λατινοποιήσεως». Ἡ Οὐνιτικὴ Συρομαλαμπαρακῆ Ἐκκλησία ἰδρύθη τὸν 16ον αἰῶνα μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς κυριαρχίας τῶν Πορτογάλων εἰς Ἰνδικὰς ἀκτὰς.

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης-Παῦλος Β' ἔχει προγραμματίσει ταξίδιον εἰς τὴν πόλιν Serajevo. Θὰ μεταβῇ ἐκεῖ τὴν 12ην Ἀπριλίου, ἐνῶ τὴν 13ην Ἀπριλίου θὰ τελέσῃ πανηγυρικὴν εἰρηνευτικὴν Θ. Λειτουργίαν. Ὁσαύτως ὁ Πάπας διὰ τὸ ἔτος 1997 ἔχει εὐρὸ πρόγραμμα ταξιδίων. Ἀπὸ 31ης Μαΐου μέχρι 10ης Ἰουνίου θὰ εὐρίσκηται ἐν Πολωνίᾳ ἐξ ἀφορμῆς τοῦ «Διεθνoῦς Εὐχαριστιακοῦ Συνεδρίου» ἐν Breslau. Τὸν Αὐγούστον ἔχει σκοπὸν νὰ εὐλογῆσιν τὴν Παγκόσμιον συνάντησιν νέων ἐν Παρισίοις, ἐνῶ τὸν Ὀκτώβριον προγραμματίζει νὰ παραστῇ εἰς τὴν Παγκόσμιον Συνάντησιν Οἰκογενειῶν ἐν Rio de Janeiro τῆς Βραζιλίας.

Ε. Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Συνεχίζονται ἐντατικῶς αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸ «μέγιστον οἰκουμενικὸν γεγονός, ὅπερ ποτὲ ἔχει γίνῃ ἐν Αὐστρίᾳ». Πρόκειται διὰ τὴν «Δευτέραν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκουμενικὴν Συνέλευσιν», ἣτις θὰ γίνῃ ἐν Graz ἀπὸ 23ης μέχρι 29ης Ἰουνίου πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ 700 περίπου Ὀρθοδόξων, Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ Προτεσταντῶν συνέδρων τοῦ θέματος «Συμφιλίωσις - Δῶρον τοῦ Θεοῦ καὶ πηγὴ νέας ζωῆς». Ἐν Graz πρωτοεργάτης εἰς τὸ ὅλον ἔργον τῶν προετοιμασιῶν τούτων εἶναι ὁ διακεκριμένος Ὀρθόδοξος Ἕλλην Καθηγητὴς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Graz κ. Γρηγόριος Λαρεντζάκης.

— Ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Βιέννης Dr Christoph Schönborn, ὅστις ἡγείται τῆς διοικήσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Καρδινάλιου König προωθηθέντος ἐν Βιέννῃ Ἰδρύματος Pro Oriente, ἐδήλωσεν ὅτι τὸ Ἴδρυμα τοῦτο, ἕνεκα τοῦ «μὴ ἐπισήμου» χαρακτῆρός του ἔχει ἰδιαιτέρας δυνατότητας τόσον πρὸς ἀνάληψιν συμφιλιωτικῶν πρωτοβουλιῶν μετὰξὺ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ τῶν Ὀρθοδόξων ἐν τῇ πρώην Γιουγκοσλαβίᾳ, τῇ Ρουμανίᾳ καὶ τῇ Οὐκρανίᾳ, ὅσον καὶ πρὸς δημιουργίαν τῶν πνευματικῶν προπαρασκευαστικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν πρὸς τὰς Ἀνατολικὰς χώρας ἐπέκτασιν τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως».

— Τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Βατικανοῦ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Προέδρου τοῦ «Παπικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν» Καρδινάλιου Edward Cassidy μετέβη εἰς Μόσχαν καὶ συνηντήθη μετ' ἐκπροσώπων τοῦ Πατριαρχείου, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διευθυντὴν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ὑπηρεσίας Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων Σεβ. Μητροπολίτην Σμολένσκ κ. Κύριλλον. Κατὰ τὴν συνάντησιν ταύτην συνεζητήθησαν αἱ ἐντάσεις εἰς τὰς σχέσεις μετὰξὺ τῶν ἐν τῇ Δυτικῇ Οὐκρανίᾳ Ὀρθοδόξων καὶ Οὐνιτῶν καὶ κατηγγέλθη ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων ὅτι ἐξαπλοῦται ἤδη ἡ Οὐνιτικὴ Ἐκκλησία εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Οὐκρανίαν καὶ μάλιστα καὶ εἰς τὴν Ρωσίαν. Ἐπίσης συνεζητήθησαν δυνατότητες συνεργασίας Ὀρθοδόξων καὶ ΡΚαθολικῶν διὰ τὴν κοινὴν ἀπόκρουσιν τῶν αἰρέσεων καὶ διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν ἔορτασῶν τοῦ ἔτους 2000.

Ε. Θ.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 590

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Έχοντες υπ' όψει:

α) Τās ιεράς ήμών ύποχρεώσεις πρός τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών καί Λεβαδείας, ὅπως αὐταί ύπαγορεύονται ύπό τών Εύαγγελικῶν ἐπιταγῶν καί τών Ίερῶν Κανόνων,

β) Τās διατάξεις τών ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 καί 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τής Ήκκλησίας τής Ἑλλάδος»,

γ) Τὸ ἄρθρον 20 παρ. 2 τοῦ ύπ' ἄριθ. 1/1969 Κανονισμοῦ «Περί ὀργανισμοῦ διοικήσεως ἑκκλησιαστικῶν Σωμάτων καί Ὀργάνων» (ΦΕΚ 185 – τ. Α' – 1970).

δ) Τὸ ὀξύτατον ποιμαντικόν καί κοινωνικόν πρόβλημα τών χρονίως πασχόντων ἀδελφῶν μας καί ἰδιαιτέρως τών κατακοίτων,

ε) Τήν ύπ' ἄριθμ. 325/12.11.1996 πρόταση ήμῶν πρός τήν Ίεράν Σύνοδον,

στ) Τήν ἀπό 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τής Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τήν ἱδρυσιν καί λειτουργίαν ἑκκλησιαστικοῦ ἱδρύματος τής Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών καί Λεβαδείας, εἰς τήν θέσιν ΤΖΙΜΕΪΚΑ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, ύπό τήν ἑπωνυμίαν «ΞΕΝΩΝ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ», τὸ ὁποῖον θά λειτουργή ὡς Ν.Π.Ι.Δ. μέ δαπάνην τής Ήκκλησίας καί ἀνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νά δημοσιευθῆ εἰς τήν Ἐφημερίδα τής Κυβερνήσεως καί τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδείᾳ τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καί Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

**ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
«ΞΕΝΩΝ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Ἄρθρον 1

Συνιστάται εἰς τήν Ίεράν Μητρόπολιν Θηβῶν καί Λεβαδείας, ύπό τήν ἄμεσον ἐξάρτησιν αὐτῆς, ἑκκλησιαστικὸν ἱδρυμα, ύπό τήν ἑπωνυμίαν «ΞΕΝΩΝ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ», μέ ἔδρα τήν Λεβαδειαν (θέσις Τζιμέϊκα).

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς τοῦ ἱδρύματος εἶναι ἡ παροχή στέγης, τροφῆς, ἱατροφαρμακευτικῆς καί πάσης ἑτέρας περιθάλψεως, προστασίας, φροντίδος καί ἀγάπης εἰς χρονίους πάσχοντας καί εἰς ἄτομα μὴ δυνάμενα νά αὐτοεξυπηρετηθοῦν.

Ἄρθρον 3

Ἡ εἰσαγωγή ἑνός ἐξ ἑκάστου τών ἀσθενῶν - τροφίμων γίνεται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἑνδιαφερομένου καί γνωματεύσεως εἰδικοῦ ἱατροῦ, ὅστις βεβαιοῖ, ὅτι οὗτος δὲν πάσχει ἐκ μεταδοτικοῦ νοσήματος ἢ ψυχῶσεως.

Ἄρθρον 4

α) Τὸ ἱδρυμα διοικεῖται ύπό πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καί Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου ύπό τοῦ ὀρισθέντος ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, καί τεσσάρων μελῶν, κληρικῶν ἢ λαϊκῶν, μετὰ τών ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ύπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καί διορίζονται ύπό τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετῇ θητείᾳ.

β) Αἱ θέσεις τών μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαί καί ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῇ προσκλησει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καί εὑρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τριῶν τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καί εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχῆει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἑνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογήτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ύπό νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τήν διοργάνωσιν, διοικήσιν, λειτουργίαν καί διαχείρισιν τοῦ ἱδρύματος, ψηφίζον σχετικῶν Κανονισμῶν.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμὸν καί Ἀπολογισμὸν τοῦ ἱδρύματος καί ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἑγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

γ) Διορίζει καί παύει τὸ προσωπικόν, καθορίζει καί συνιστᾷ τās θέσεις τοῦ προσωπικοῦ καί τὸ ὕψος τών ἀποδοχῶν, συμφώνως πρὸς τήν κειμένην ἐργατικὴν Νομοθεσίαν.

Ἄρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ὁ ὀριζόμενος ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχὴν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἐγγράφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Αἱ ὑπὲρ αὐτοῦ προσφοραὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν αὐτῆς.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

στ) Τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξοδα διαμονῆς καὶ περιθάλψεως τῶν ἀσθενῶν-τροφίμων, τὰ ὁποῖα καταβάλλουν οἱ ἴδιοι ἐκ τῶν συντάξεων αὐτῶν ἢ ἐκ τῶν περιουσιακῶν αὐτῶν στοιχείων ἢ ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων, ἢ οἱ συγγενεῖς καὶ τρίτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἢ ἡ κοινωνικὴ κρατικὴ πρόνοια. Οἱ ἄποροι περιθάλπονται δωρεάν.

Ἄρθρον 8

Οἱ πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν διατροφήν καὶ περίθαλψιν τῶν ἀσθενῶν-τροφίμων.

β) Διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ.

γ) Διὰ τὴν ἀποπεράτωσην καὶ συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

δ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφομένης εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

Ἄρθρον 9

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Βιβλίον ἀσθενῶν-τροφίμων, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων

τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, Βιβλίον Ἀποθήκης, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἰδρύματος «ΞΕΝΩΝ ΧΡΟΝΙΩΣ ΠΑΣΧΟΝΤΩΝ» καὶ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς δὲ τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ Πάσχοντος.

Ἄρθρον 11

Πάν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπαντα ἡ κινήτῃ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρchetαι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἄρθρον 14

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Λεβαδίᾳ τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 591

ΗΜΕΙΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς ἱερὰς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὅπως αὐταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῶν Ἱ. Κανόνων,

β) Τὰ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29, 59 παρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ (ΦΕΚ 185 –τ. Α' – 1970).

γ) Τὸ ποιμαντικὸν πρόβλημα τῆς κοινωνικῆς φροντίδος, ἀγωγῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἀσκήσεως τῶν ἀτόμων μὲ νοητικὴν καθυστέρησιν, ὡς καὶ αὐτὸ τῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν,

δ) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον,

ε) Τὴν ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος, εἰς τὴν πόλιν τῆς Λεβαδείας, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΑΓ-

ΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῆ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. μὲ δαπάνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῆ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδεῖας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ» ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

Ἄρθρον 1

Συνιστάται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδεῖας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ», ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, εἰς τὴν πόλιν τῆς Λεβαδεῖας.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) ἡ δημιουργία προτύπου ἐκπαιδευτικοῦ κέντρου δι' ἄτομα μὲ εἰδικὰς ἀνάγκας καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν νοητικὴν καθυστέρησιν.

β) ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ ἀσκήσις εἰς διαφόρους ἐπαγγελματικούς τομεῖς.

γ) ἡ ἀξιοποίησις, ἀπὸ μίαν ποικιλίαν ἐφηρμοσμένων προγραμμάτων καὶ πολιτιστικῶν δραστηριοτήτων, τῶν δυνατοτήτων καὶ τῆς δεξιότητος τῶν ἀτόμων αὐτῶν,

δ) ἡ ἐνίσχυσις τῆς αὐτονομίας, τῆς κοινωνικῆς προσαρμογῆς καὶ ἐπανεντάξεώς των εἰς τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον.

Ἄρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

α) Αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ὁ κατάλληλος ἐξοπλισμὸς τοῦ Κέντρου,

β) ἡ πρόσληψις καταλλήλου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ,

γ) ὁ σχεδιασμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις καταλλήλων προγραμμάτων,

δ) ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀνάλογα προγράμματα ἀρμοδίων φορέων,

ε) ἡ συνεργασία μετ' ἄλλων ἐκπαιδευτικῶν κέντρων εἰδικῆς ἐπαγγελματικῆς ἀγωγῆς.

Ἄρθρον 4

Διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὸ πρόγραμμα ἀπαιτοῦνται:

α) αἰτήσεις τοῦ ἐνδιαφερομένου ἢ τῶν οἰκείων του.

β) ληξιαρχικὴ πράξις γεννήσεως καὶ πιστοποιητικὸν οἰκογενειακῆς καταστάσεως,

γ) πιστοποιητικὸν ὑγείας καὶ περιγραφῆς τῆς καταστάσεως τοῦ ἐκπαιδευομένου.

Ἄρθρον 5

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδεῖας, ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου νομίμως, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετεί θητεία.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχῆι ἢ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογήτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Ἄρθρον 6

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοικήσιν, λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος, ψηφίζον σχετικὸν Κανονισμόν.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

γ) Καθορίζει καὶ συνιστᾷ τὰς θέσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν, διορίζει καὶ παύει τὸ προσωπικόν, συμφώνως πρὸς τὴν κειμένην Νομοθεσίαν.

Ἄρθρον 7

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ὁ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχήν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἔγγραφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 8

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδεῖας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομία καὶ κληροδοσία φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Ἄρθρον 9

Οἱ πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν προγραμμάτων αὐτοῦ.

β) Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

γ) Διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ.

δ) Διά την απόδοσιν πάσης όφειλης άναγραφομένης εις τόν Προϋπολογισμόν.

Άρθρον 10

Τό ίδρυμα τηρεί Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων του Διοικητικού Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εισπράξεων και έντάλματα πληρωμών, άπαντα ήριθμημένα και θεωρημένα υπό του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 11

Τό ίδρυμα έχει σφραγίδα κυκλικήν φέρουσαν εις τó μέσον την έπωνυμίαν του ίδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ», γύρωθεν δέ τás λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ.

Άρθρον 12

Πάν θέμα τó όποιον άνακύπτει κατά την έφαρμογήν του παρόντος Κανονισμού και δέν προβλέπεται ρητώς εις τá άρθρα αυτού, ρυθμίζεται με άπόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου.

Άρθρον 13

Εις περίπτωσιν διαλύσεως του ίδρύματος, κατόπιν ήτιολογημένης άποφάσεως του Δ.Σ., άπασα ή κινητή και άκίνητος περιουσία αυτού περιέρχεται εις τó Νομικόν Πρόσωπον της Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας.

Άρθρον 14

Ή ισχύς του παρόντος άρχεται άπό της δημοσιεύσεώς του εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και τó Περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 15

Άπό τás διατάξεις του παρόντος Κανονισμού προκαλείται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού του Νομικού Προσώπου της Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, τó ύψος της όποίας δέν είναι δυνατόν νά προσδιορισθή.

Έν Λεβαδεία τη 16η Ίανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 592

**ΗΜΕΙΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Έχοντες ύπ' όψει:

α) Τás Ίεράς ήμών ύποχρεώσεις πρòς τó χριστεπώνυμον πλήρωμα της Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας, όπως αύται ύπαγορεύονται υπό τών Εύαγγελικών έπιταγών και τών Ίερών Κανόνων,

β) Τás διατάξεις τών άρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Έκκλησίας της Έλλάδος»,

γ) Τó άρθρον 20 παρ. 2 του ύπ' άριθ. 1/1969 Κανονισμού «Περί όργανισμού διοικήσεως έκκλησιαστικών Σωμάτων και Όργάνων» (ΦΕΚ 185 — τ. Α' — 1970).

δ) Την ανάγκην λειτουργίας έπιτελικού φορέως δια τόν προγραμματισμόν και συντονισμόν του ποιμαντικού έργου και τών δραστηριοτήτων της καθ' ήμάς Ίεράς Μητροπόλεως,

ε) Την ύπ' άριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ήμών πρòς την Ίεράν Σύνοδον,

στ) Την άπό 10.1.1997 έγκριτικήν άπόφασιν της Δ.Ι.Σ.,

άποφασίζομεν

την ίδρυσιν και λειτουργίαν έκκλησιαστικού ίδρύματος, εις την περιοχήν της Ίεράς Μονής Εύαγγελιστρίας Βοιωτίας, υπό τη άμεσον έξάρτησιν της Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας και την έπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ», τó όποιον θα λειτουργή ως Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνας της Έκκλησίας και άνευ έπιβαρύνσεως του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ή παρούσα νά δημοσιευθή εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως και τó περιοδικόν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Έν Λεβαδεία τη 16η Ίανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Θηβών και Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
«ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Άρθρον 1

Συνιστάται υπό την άμεσον έξάρτησιν της Ίεράς Μητροπόλεως Θηβών και Λεβαδείας και την έπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ», έκκλησιαστικόν ίδρυμα, εις την περιοχήν της Ίεράς Μονής Εύαγγελιστρίας Βοιωτίας.

Άρθρον 2

Σκοποί του ίδρύματος είναι:

α) ή μαρτυρία της όρθοδόξου πίστεως, παραδόσεως και διδασκαλίας,

β) ή στέγασις και φιλοξενία ποιμαντικών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων,

γ) ή καλλιέργεια και ανάπτυξις της όρθοδόξου έκκλησιαστικής άγωγής, παιδείας και συνειδήσεως,

δ) ή καλλιέργεια της κοινωνίας, αγάπης και γνωριμίας μεταξυ τών ανθρώπων,

ε) ή όρθόδοξος άντιμετώπισις τών συγχρόνων

πνευματικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ προβλημάτων.

Άρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

- α) Αἱ ἐγκαταστάσεις τοῦ Κέντρου (αἴθουσα συνεδρίων, χώροι ομάδων ἐργασίας, γραφεῖα, κυλικεῖον, ἐστιατόριον, ὑπνοδωμάτια διὰ φιλοξενίαν 100 ἀτόμων),
- β) ἡ ἐνεργοποίησις καὶ ἀξιοποίησις τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας,
- γ) Αἱ διεννοριακαί, διορθόδοξοι, διαχριστιανικαὶ συναντήσεις νέων, οἰκογενειῶν, κληρικῶν, ἐπιστημόνων, καὶ ἄλλων,
- δ) ἡ πραγματοποίησις καὶ φιλοξενία ἐπιστημονικῶν σεμιναρίων καὶ συμποσίων,
- ε) ἡ λειτουργία διαλέξεων, ἐκδηλώσεων, προγραμμάτων διὰ θρησκευτικά, πολιτιστικά, οἰκολογικά, τεχνολογικά, κοινωνικά καὶ ἄλλα θέματα,
- στ) ἡ λειτουργία βιβλιοθήκης,
- ζ) διάφοροι ἐκδόσεις.

Άρθρον 4

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετεί ἠθρεία.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῇ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογῆτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Άρθρον 5

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοικήσιν, λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος, ψηφίζον σχετικὸν Κανονισμόν.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

γ) Καθορίζει καὶ συνιστᾷ τὰς θέσεις τοῦ προσωπικοῦ καὶ τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν, διορίζει καὶ παύει τὸ προσωπικόν, συμφώνως πρὸς τὴν κειμένην Νομοθεσίαν.

Άρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ὁ ἀναπληρωτῆς αὐ-

τοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχήν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἔγγραφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Άρθρον 7

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Άρθρον 8

Οἱ πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν προγραμμάτων αὐτοῦ.

β) Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

γ) Διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ.

δ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφομένης εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

Άρθρον 9

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἰδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ» καὶ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς τὸ μέσον δὲ εἰκόνα τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

Άρθρον 11

Πάν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Άρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπαντα ἢ κινητὰ καὶ ἀκίνητα περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Άρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύ-

σεώς του εις την Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 14

Άπο τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εις βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τής Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν

καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τής ὁποίας δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προσδιορισθῇ.

Έν Λεβαδεΐα τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 593

**ΗΜΕΙΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Έχοντες ὑπ' ὄψει:

α) Τὰς ἱεράς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τής Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὅπως αὐταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων,

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29, 59 παρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1/1969 Κανονισμοῦ (ΦΕΚ 185 – τ. Α' – 1970).

γ) Τὴν προληπτικὴν ἀντιμετώπισιν καὶ ἔρευναν, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Βοιωτίας, διὰ τὴν ἀσθένειαν τής Μεσογειακῆς ἀναιμίας.

δ) Τὴν ψυχολογικὴν ὑποστήριξιν ἀτόμων πασχόντων ἀπὸ νεοπλασματικὰ νοσήματα.

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον,

στ) Τὴν ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τής Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος, εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου Σκούρτων Βοιωτίας, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τής Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὴν φροντίδα καὶ εὐθύνην τής Ἀδελφότητος τής Ἱεράς Μονῆς καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ». Τὸ ἴδρυμα θὰ λειτουργῇ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. μὲ δαπάνας τής Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Έν Λεβαδεΐα τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ**

**«ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΨΥΧΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΑΣΘΕΝΩΝ
ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Άρθρον 1

Συνιστᾶται, εἰς τὴν Ἱεράν Μονὴν Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου Σκούρτων Βοιωτίας, ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τής Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ». Τὴν ἐπισημονικὴν εὐθύνην καὶ φροντίδα λειτουργίας τοῦ ἰδρύματος ἔχει ἡ Ἀδελφότητα τής Ἱεράς Μονῆς.

Άρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) ἡ δημιουργία προτύπου ἐπιστημονικοῦ καὶ ἱατρικοῦ κέντρου,

β) ἡ ἔρευνα καὶ προσπάθεια τής προληπτικῆς ἀντιμετώπισεως τής ἀσθενείας τής μεσογειακῆς ἀναιμίας,

γ) ἡ ψυχικὴ ὑποστήριξις συνανθρώπων μας, οἱ ὁποῖοι πάσχουν ἀπὸ νεοπλασματικῆς ἀσθενείας,

δ) ἡ φιλοξενία τῶν εὐρισκομένων ἐξ αὐτῶν εἰς τὸ στάδιον τής θεραπείας.

Άρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

α) Αἱ ἐγκαταστάσεις καὶ ὁ κατάλληλος ἐπιστημονικὸς ἐξοπλισμὸς τοῦ Κέντρου,

β) ἡ δημιουργία ξενῶνος,

γ) ἡ ἐνεργοποίησις, ἀξιοποίησις καὶ ἐθελοντικὴ ἐπισημονικὴ ὑπηρεσία, προσφορά καὶ διακονία τῶν μελῶν τής Μοναστικῆς Ἀδελφότητος, τὰ ὁποῖα ἔχουν εἰδικευθῇ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν τής ἱατρικῆς ἐπιστήμης,

δ) ὁ σχεδιασμὸς καὶ ἡ ἐκτέλεσις καταλλήλων ἐνημερωτικῶν καὶ προληπτικῶν προγραμμάτων μὲ τὴν συνεργασίαν τῶν ἀρμοδίων κρατικῶν φορέων,

ε) ἡ συνεργασία μετ' ἄλλων ἐπιστημονικῶν - ἱατρικῶν κέντρων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ,

στ) ἡ διοργάνωσις ἐπιστημονικῶν ἡμερίδων καὶ συμποσίων,

ζ) διάφοροι ἐκδόσεις.

Άρθρον 4

Διά τήν συμμετοχήν τών ενδιαφερομένων εις τὸ πρόγραμμα ἀπαιτοῦνται:

- α) αἰτήσεις τοῦ ενδιαφερομένου ἢ τών οἰκείων του,
- β) ληξιαρχική πράξις γεννήσεως καὶ πιστοποιητικὸν οἰκογενειακῆς καταστάσεως,
- γ) φάκελλος τοῦ ἱατρικοῦ ἱστορικοῦ.

Άρθρον 5

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, νομίμως ἀναπληρωμένου, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετῆ θητεία. Εἰς τὰς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου συμμετέχει καὶ ἐν μέλῳ τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῇ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκειται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν.

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογητῶς, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικείμενος ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Άρθρον 6

α) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοικήσιν, λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος, ψηφίζον σχετικὸν κανονισμόν.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

Άρθρον 7

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἢ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐννόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχήν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἔγγραφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Άρθρον 8

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Άρθρον 9

Οἱ πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν προγραμμάτων καὶ τοῦ ἐξοπλισμοῦ αὐτοῦ.

β) Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

γ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφομένης εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

δ) Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς νοσηλείας ἀπόρων ἀσθενῶν.

Άρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Ἀσθενῶν, Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 11

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἰδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΨΥΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΟΣ» καὶ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς δὲ τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου.

Άρθρον 12

Πᾶν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Άρθρον 13

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπαντα ἢ κινήτῳ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Άρθρον 14

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Άρθρον 15

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βᾶρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦ. 594

**ΗΜΕΙΣ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Έχοντες υπ' όψει:

α) Τὰς ἱεράς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὅπως αὐταὶ ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν Εὐαγγελικῶν ἐπιταγῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Κανόνων,

β) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»,

γ) Τὸ ἄρθρον 20 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ὀργανισμοῦ διοικήσεως ἐκκλησιαστικῶν Σωμάτων καὶ Ὀργάνων» (ΦΕΚ 185 – τ. Α' – 1970).

δ) Τὰς ποιμαντικὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν, καὶ μάλιστα τῶν νέων, τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν,

ε) Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 325/12.11.1996 πρότασιν ἡμῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον,

στ) Τὴν ἀπὸ 10.1.1997 ἐγκριτικὴν ἀπόφασιν τῆς Δ.Ι.Σ.,

ἀποφασίζομεν

τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἐκκλησιαστικοῦ ἰδρύματος, εἰς τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΘΗΒΩΝ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῆ ὡς Ν.Π.Ι.Δ. με δαπάνην τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄνευ ἐπιβαρύνσεως τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῆ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῆ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ «ΚΕΝΤΡΟΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΘΗΒΩΝ»
ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ**

Ἄρθρον 1

Συνιστάται ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξάρτησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας καὶ τὴν ἐπωνυμίαν «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΘΗΒΩΝ», ἐκκλησιαστικὸν ἴδρυμα, με ἔδραν τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν.

Ἄρθρον 2

Σκοποὶ τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) ἡ στέγασις καὶ φιλοξενία τῶν ποιμαντικῶν προγραμμάτων διὰ τὰ μέλη τῶν ἐνοριῶν τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν,

β) ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς ὀρθοδόξου, πολιτιστικῆς καὶ πολιτισμικῆς συνειδήσεως τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Θηβαίων,

γ) ἡ προβολὴ καὶ διαφύλαξις τῆς ὀρθοδόξου πίστεως,

δ) ἡ καλλιέργεια κοινωνίας, ἀγάπης καὶ ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν ἐνοριτῶν τοῦ Δήμου Θηβαίων,

ε) ἡ ἀντιμετώπισις τῶν διαφόρων πνευματικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς περιοχῆς.

Ἄρθρον 3

Μέσα πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν εἶναι:

α) ἡ ἐνεργοποίησις καὶ ἀξιοποίησις τοῦ ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ,

β) ἡ ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως παρεχομένη βοήθεια καὶ ἐνίσχυσις,

γ) ἡ λειτουργία φιλανθρωπικῶν, θρησκευτικῶν, ψυχγωγικῶν, πολιτιστικῶν, οἰκολογικῶν καὶ ἀθλητικῶν προγραμμάτων,

δ) ἡ διοργάνωσις διαλέξεων, σεμιναρίων, καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων,

ε) ἡ λειτουργία βιβλιοθήκης,

στ) διάφορα ἐκδόσεις.

Ἄρθρον 4

α) Τὸ ἴδρυμα διοικεῖται ὑπὸ τριμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, ὡς Προέδρου, νομίμως ἀναπληρουμένου, καὶ δύο μελῶν, μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των, τὰ ὁποῖα προτείνονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τριετεί θητεία.

β) Αἱ θέσεις τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἶναι τιμητικαὶ καὶ ἄμισθοι.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει τῆ προσκλήσει τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου καὶ εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων δύο τουλάχιστον μελῶν

δ) Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν καὶ εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχῆει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου.

ε) Μέλος παραιτούμενον, μὴ ἐνδιαφερόμενον ἢ μὴ μετέχον, ἀδικαιολογήτως, εἰς τρεῖς συνεχεῖς συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀντικαθίσταται ὑπὸ νέου μέλους, κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβ. Προέδρου.

Ἄρθρον 5

α. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει ἐπὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης εἰς τὴν διοργάνωσιν, διοίκησιν,

λειτουργίαν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἰδρύματος, ψηφίζον σχετικὸν Κανονισμόν.

β) Συντάσσει τὸν Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν τοῦ ἰδρύματος καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον.

γ) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνεργάζεται μετὰ τῶν Ἐφημερίων καὶ τῶν μελῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν ἐνοριῶν τοῦ Δήμου Θηβαίων, τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ πάσης ἄλλης Ἀρχῆς, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τοῦ Κέντρου Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας.

Ἄρθρον 6

Ὁ Πρόεδρος τοῦ ἰδρύματος, ἡ ὁ ἀναπληρωτῆς αὐτοῦ, ἐκπροσωπεῖ τὸ ἴδρυμα εἰς ὅλας τὰς ἐνόμους αὐτοῦ σχέσεις καὶ εἰς πάσαν ἄλλην ἀρχήν, ὑπογράφει δὲ τὰ πάσης φύσεως ἔγγραφα καὶ συμβάσεις τοῦ ἰδρύματος.

Ἄρθρον 7

Πόροι τοῦ ἰδρύματος εἶναι:

α) Εἰσφοραὶ τῶν ἱερῶν Ναῶν τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν.

β) Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαί.

γ) Ἐπιχορηγήσεις, κληρονομίαι καὶ κληροδοσιαὶ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων ὑπὲρ τοῦ Κέντρου.

δ) Ποσὰ προερχόμενα ἐκ πάσης ἄλλης νομίμου πηγῆς.

ε) Τόκοι ἐκ κεφαλαίων.

Ἄρθρον 8

Πόροι τοῦ ἰδρύματος διατίθενται:

α) Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων λειτουργίας τοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τῶν προγραμμάτων αὐτοῦ.

β) Διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ κτιρίου.

δ) Διὰ τὴν ἀπόδοσιν πάσης ὀφειλῆς ἀναγραφομένης εἰς τὸν Προϋπολογισμόν.

Ἄρθρον 9

Τὸ ἴδρυμα τηρεῖ Βιβλίον Πρωτοκόλλου, Κτηματολόγιον, Βιβλίον Πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, Βιβλίον Ταμείου, Γραμμάτια εἰσπράξεων καὶ ἐντάλματα πληρωμῶν, ἅπαντα ἠριθμημένα καὶ θεωρημένα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἴδρυμα ἔχει σφραγίδα κυκλικὴν φέρουσαν εἰς δύο κύκλους τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ ἰδρύματος «ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΘΗΒΩΝ» καὶ τὰς λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ, εἰς δὲ τὸ μέσον τὴν εἰκόνα τοῦ Κυρίου.

Ἄρθρον 11

Πάν θέμα τὸ ὁποῖον ἀνακύπτει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὰ ἄρθρα αὐτοῦ, ρυθμίζεται μὲ ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἄρθρον 12

Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τοῦ ἰδρύματος, κατόπιν ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., ἅπασα ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας.

Ἄρθρον 13

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ Περιοδικὸν ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

Ἄρθρον 14

Ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθῇ.

Ἐν Λεβαδεῖα τῇ 16ῃ Ἰανουαρίου 1997

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΠΑΝΤΑ ΤΑ ἘΘΝΗ»

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ εἰδικὸ ἱεραποστολικὸ περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἐθνη»:

- πληροφορεῖ υπεύθυνα γιὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο πού ἀσκεῖ σήμερα ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία,
- περιγράφει τὸ περιβάλλον στό ὁποῖο ἀσκεῖται ἡ ἱεραποστολή,
- τονίζει τὴν ἀναγκαιότητα γιὰ μιά οὐσιαστικὴ ἱεραποστολικὴ μαρτυρία σ' ὅλο τὸν κόσμον.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομητῆς ἄς ἀπευθυνθοῦν στὴ διεύθυνση: Ἀποστολικὴ Διακονία, περιοδικὸ «Πάντα τὰ Ἐθνη». Ἰωάν. Γενναδίου 14 — 115 21 Ἀθήνα. Τηλ. 723.8203. Ἐτήσια συνδρομὴ 500 δραχ.

Εὐαγγ. Γ. Καρακοβούνη ΜΙΚΡΗ ΦΙΛΟΚΑΛΙΑ

Τὸ καλαίσθητο αὐτὸ βιβλίον περιέχει πατερικά φιλοκαλικά κείμενα σὲ μετάφραση κατ' ἐπιλογὴν ἀπὸ ἔργα τῶν: ἀγίου Θεοδώρου ἐπισκόπου Ἐδέσσης, ὁσίου Φιλοθέου τοῦ Σιναΐτου, ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου καὶ ὁσίου Θεογνώστου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Άρχιεπισκοπή Άθηνών

Έχοντας ύπ' όψει τας διατάξεις τών άρθρων 37, πργρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977, «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος», ως και τας διατάξεις τών άρθρων 33 και 34 του ύπ' άριθ. 2/1969 Κανονισμού «Περί ιερών Ναών, Ένοριών και Έφημεριών», προκειμένου, ίνα προβώμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίου πρός πλήρωσιν κενής θέσεως τακτικού Έφημερίου έν τώ Ίερῶ Ναῶ

Άγίου Γεωργίου - Άκαδημίας Πλάτωνος, καλούμεν τούς βουλομένους, ίνα καταλάβωσιν τήν Έφημεριακήν ταύτην θέσιν και έχοντας τά ύπό του άρθρου 34/1α του αύτου ως άνω Κανονισμού προβλεπόμενα κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τά νενομισμένα δικαιολογητικά διά τά περαιτέρω.

Έν Άθήναις τή 13η Φεβρουαρίου 1997

Ο Άρχιεπίσκοπος
Έντολή Αύτου
Ο Πρωτοσύγκελλος
† Ο Μαραθώνος ΜΕΛΙΤΩΝ

Ί. Μητρόπολις Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου Έπισκοπικό Δικαστήριο

Άρ. Πρωτ.: 63

ΚΛΗΤΗΡΙΟ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

πρός τόν Πρεσβύτερο Γεώργιο Μιχαλόπουλο, του Σπυριδώνος, Κληρικό τής Ίεράς Μητροπόλεως Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου (νύν άγνώστου διαμονής).

Καλείσαι νά εμφανισθείς αύτοπροσώπως ένώπιον του Έπισκοπικού Δικαστηρίου τής Ίεράς Μητροπόλεως Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου, τήν 13η Μαΐου 1997, ήμέρα Τρίτη και ώρα 11.00 π.μ., στή Γουμένισσα και στα Γραφεία τής Ίεράς Μητροπόλεως, Ίερά Μονή Παναγίας Γουμένισσης, γιά νά δικασθείς γιά έν άποδιδόμενο σέ σένα κανονικό παράπτωμα, τὸ όποίο, λόγω τής φύσεώς του, κρίνεται σκόπιμο νά μήν αναφερθεί σύμφωνα μέ τὸ άρθρο 110 παρ. 3 του Ν. 5383/1932 «Περί Έκκλησιαστικών Δικαστηρίων και τής πρό Αύτῶν διαδικασίας». Σέ περίπτωση μή εμφανισέως σου στήν προαναφερόμενη ήμέρα και ώρα, σου γνωστοποιούμε ότι θά δικασθείς έρήμην.

Γουμένισσα, 17 Φεβρουαρίου 1997

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Γουμένισσης, Άξιουπόλεως και Πολυκάστρου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Διάκονος Θεόκλητος Κόκκινος

Ίερά Μητρόπολις Ν. Σμύρνης

Έχοντας ύπ' όψει τας διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου τής Έκκλησίας τής Ελλάδος» και τών άρθρων 33 - 37 του ύπ' άριθ. 2/1969 Κανονισμού τής Ίεράς Συνόδου «Περί ιερών Ναών, Ένοριών και Έφημεριών», προκειμένου νά πληρώσωμεν τας κενάς όργανικές θέσεις τακτικών έφημεριών του Ίερού Ναού

Άγίας Τριάδος Άργυρουπόλεως (θέσεις 2) καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τά άπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τών άνωτέρω κενών θέσεων.

Έν Ν. Σμύρνης τή 20η Φεβρουαρίου 1997

† Ο Ν. Σμύρνης ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
Τηλ. και Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ο Άθηνών και πάσης Ελλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ
- † Ο Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
- † Ο Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
- † Ο Ναυπάκτου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Όμότ. Καθηγ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Άρχων Διδάσκαλος του Ευαγγελίου τής Μ.Χ.Ε.
Τακτικόν Μέλος τής «Ευρωπαϊκής Άκαδημίας
τών Έπιστημών και τών Τεχνών»

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Σχεδιασμά - Μνημόνιον έπισημάνσεων και παραινέσεων πρός φοιτητάς.

Μητροπ. Ν. Ίωνίας Κωνσταντίνου, Υπόμνημα εις τόν Κανόνα τής Έορτής Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού.

Μητροπ. Ήλιουπόλεως και Θείρων Άθνασιού Παπά, Ένας ευάγγελος τής Βασιλίδος στο μαγικό κόσμο τής Άπω Άνατολής (όδοιπορικό).

Μητροπ. Φιλαδελφείας Μελίτωνος, Μαρτύριον και μαρτυρία τής Έκκλησίας Κωσταντινουπόλεως.

Έπισκ. Νεοχωριού Παύλου, Άγία Φιλοθέη ή Άθηναία. Άνδρέου Φυτράκη, Ή προσφορά του άγίου Νεκταρίου, Μητροπολίτου Πενταπόλεως, ως Διευθυντού τής Ριζαρείου Έκκλ. Σχολής (1894-1908).

Όρέστου Άθ. Λουρίδη, Ή ύπό τών αρχαίων Έλλήνων, τών Ρωμαίων, τών Βυζαντινών και τών συγχρόνων συζευξίς Θρησκείας και Ίατρικής.

Ί. Μ. Χατζηφώτη, Ό Μητροπολίτης Καμερούς - Δυτ. Άφρικής Πέτρος, 115ος Πάπας και Πατριάρχης Άλεξανδρείας (21.2.1997).

Άρχιμ. Σερ. Καχριμάνη, Ό έορτασμός του ίερού Φωτίου. - Χαρ. Σωτηροόπουλου, Ή Ευρώπη κατά τήν έποχην του ίερού Φωτίου.

Άρχιμ. Μακαρίου Φιλοθέου, Έκκλησία και άθλητισμός. Άρχιμ. Έμμανουήλ Καλόβα, Άντιμετώπιση του προβλήματος τής άγαμης μητρότητας.

Άρχιμ. Χρυσ. Π. Άβραμανού, Άγιος Ίωάννης ό Χρυσόστομος Doctor Eucharistiae.

Πρωτοπρεσβύτερον Γεωργίου Τσέτη, Ό Οικουμενισμός ως ποιμαντικό πρόβλημα

Παρατηρήσεις και Σχόλια.

Έκκλησιαστικά Χρονικά.

Πράξεις συστάσεως Έκκλησιαστικών Ίδρυμάτων. Παράρτημα.